

PALJ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์

JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION AND LAW

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2568

VOL. 2 NO.1 JANUARY - APRIL 2025

SHINAWATRA
UNIVERSITY

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

Journal of Public Administration and Law Shinawatra University

ISSN: 3056 - 9257 (Online)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2568

Vol.2, No.1, January – April 2025

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ตลอดจนถึง สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ให้กับนักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และการสร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักนวัตกรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ทางวิชาการ และนวัตกรรมด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม และประเทศได้

เจ้าของวารสาร

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

รูปแบบการดำเนินการกลั่นกรองบทความ

กองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญกระบวนการจัดทำวารสารตั้งแต่การคัดเลือกบทความ จะต้องจะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็น ทบทวน และตรวจสอบ วิพากษ์ วิจารณ์ ความถูกต้อง เหมาะสมทางวิชาการ จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต่อบทความเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ และในการประเมินใช้รูปแบบผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน

คณะที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุเทพ เชาวลิตร	ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน
ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.สิน พันธุ์พินิจ	อดีตรองอธิการราชชมงคลตะวันออกจกัพงษภูวนาถ
รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงศ์อินทร์	กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์	กรรมการสภามหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์	ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน
รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ ดวงเดือน	ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ ฦ หนองคาย	อดีตนายกสภาวิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพสิน นุกุลกิจ	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยปทุมธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมินันท์ รุ่งเรืองกูร	ที่ปรึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน

บรรณาธิการวารสาร

รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.ศุภกานต์ มังกรสุรกาล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันเอก (พิเศษ) ดร. พินัย วิถีสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเพ็ง จันทรงม

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช นุกูลกิจ

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชณี คุปตะวาทีน

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.กำพล วันทา

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.ปรัชญา มีโนนทองมหาศาล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.กิตติศักดิ์ นิธิณัฐเจริญกุล

มหาวิทยาลัยชินวัตร

อาจารย์จิรวรรณ เทพประสิทธิ์ เทวเวศม์ธำรงค์

มหาวิทยาลัยชินวัตร

อาจารย์ชยพัทธ์ ยางศรี

มหาวิทยาลัยชินวัตร

ดร.ชัยพัฒน์ ลาพินี

มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.ศศิรดา แพงไทย	วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต
ดร.ทัศนีย์ ทิพย์คงคา	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ดร.สุเทพ ตระหง่าน	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ดร.รติรัตน์ วรโชคเดชาวิวัฒน์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
อาจารย์พิษณุ ภูเฉลิมตระกูล	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
อาจารย์มาลีรัชต์ ฉานสูงเนิน	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ดร.ณรงค์ฤทธิ์ วังศิริ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
อาจารย์ทิวากร สุทธิบาก	โรงเรียนบ้านดอนแดง
อาจารย์ธราทิพย์ มูลศาสตร์	วิทยาลัยทองสุข

สำนักงานกองบรรณาธิการวารสาร

คณะรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

99 หมู่ 10 ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160

โทรศัพท์ (+66) 2599 0000

E-mail : supakran.m@siu.ac.th และ <https://so17.tcithaijo.org/index.php/palsiuj/index>

กำหนดออก

วารสารมีกำหนดออก ตามเวลาที่กำหนด ปีละ - 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน – ธันวาคม

การเผยแพร่

ผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่ <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/palsiuj/index>

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.สรวงศ์ เศรษฐวัฒนา	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนากร ธนาธารชูโชติ	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ บุญเจริญ	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณกร โท้ประยูร	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สังกัดสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญธรรม พรเจริญ	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ดร.ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนเดช กังสวีสดี	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
ดร.เดชา โลจนสิริศิลป์	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ก้องพร ทองใบ	สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เริ่มศรี	สาขาวิชานิเทศศาสตร์การตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ พานิชกิจโกศลกุล	สาขาวิชาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศร แสงวงศ์ดี	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วัฒนพานิช	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โนตะวัน กำห่อม	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ เทียนขาว	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

ดร.นิพัทธ์พนธ์ สนิทเหลือ	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีแห่ง สุวรรณภูมิ
พระปลัดกล้าณรงค์ ญาณวีโร (โตนดแก้ว), ดร.	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้บริหาร Dhammakaya Eigersund
ดร.ธีระพงศ์ บุศรากุล	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
ดร.พินิจ มีคำทอง	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน พระยีนวิทยาการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
ดร.วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา
ดร.สมใจ มณีวงษ์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่ ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2
ดร.ศิริมงคล ทนทอง	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
พระมหาวุฑฒ์ สุสุตภูมิโก (บุญเสนอ), ดร.	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักพระปริยัติธรรม วัด พระธรรมกาย
ดร.วิโรจน์ โกศลฤทธิชัย	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยา เขตจันทบุรี
ดร.จีรนาถ ภูริเศวตกำจร	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข
รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุตดาสาร	พุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา วิทยอนันต์	สาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
ดร.วิชาญ จันทร์อินทร์	สาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิน อัครภูวดล	สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิสรรค์ สุทธิไชยเมธี	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารักษ์ ลือชา	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา ไตลังคะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชิน ชัยยันต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ศิลปภักดิ์

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา ไตลังคะ

นางวาทาภาโท.ดร.อนันต์ ไกรบำรุง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท คูศิริรัตน์

ดร.นุชรรัตน์ นุชประยูร

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการอิสระ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นักวิชาการอิสระ

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ตลอดจนถึง สาขามนุษย์ศาสตร์ และสังคมศาสตร์ให้กับนักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการสร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักนวัตกรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ทางวิชาการ และนวัตกรรมด้านรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศ โดยกำกับคุณภาพและกระบวนการของการจัดทำวารสารให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ

ในวารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิจัย ของนักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 เรื่อง โดยหัวข้อหลักครอบคลุมทั้งด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ด้านนิติศาสตร์ และประเด็นท้าทายใหม่ ๆ ทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์

ทางทีมจัดทำวารสาร ขอขอบคุณผู้เขียนบทความและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่พิจารณาบทความ ที่ปรึกษาภายในและภายนอกทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนทรัพยากร และให้คำแนะนำทำให้วารสารฉบับนี้ มีบทความที่น่าสนใจ และได้มาตรฐานมีคุณค่าทางวิชาการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจ และเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการได้เป็นอย่างดี

รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ คัมทรัพย์

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิจัย

เรื่องที่

1	PUCBLIC PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT
IN THE AREA OF TA KHAN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, BAN KHAI DISTRICT, RAYONG PROVINCE
PHOOTHEP THONGPIAM, RATSADA WICHAIDIT, WITCHAPHA DAMTHONGSUK	1 - 13
2	PUBLIC OPINION ON THE ADMINISTRATIVE EFFICIENCY OF
HUADONG SUBDISTRICT MUNICIPALITY, PHICHIT
PROVINCE
PHOOTHEP THONGPIAM, RATSADA WICHAIDIT, WITCHAPHA DAMTHONGSUK	14 - 29
3	การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน
บนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัด
ชลบุรี
พระมหาสุชาติ ธรรมกาโม, รัชฎา วิชัยดิษฐ, วิชญาภา คำทองสุก	30 - 43
4	ความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
เขตอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
จักรรินทร์ วรินทร์เวช, อาภาภรณ์ สุขหอม, กิจฐเขต ไกรवास, นันธิดา จันท์ศิริ	44 - 56

บทความวิจัย

เรื่องที่

5	ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช บุษกร คงกระพันซ์, อาภาภรณ์ สุขหอม, กิจฐเขต ไกรवास, นันธิดา จันทศิริ	57 - 66
6	พฤติกรรมกาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช อนุสรณ์ อินัน, อาภาภรณ์ สุขหอม, กิจฐเขต ไกรवास	67 - 79
7	ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สมบัติ ตันนารัตน์, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ	80 - 93
8	ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สุนิษา พัทธสวัสดี, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ	94 - 105
9	ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ชฎาพร ศิลวัลย์, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ	106 - 119

PUBLIC PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT IN THE AREA OF TAKHAN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, BAN KHAH DISTRICT, RAYONG PROVINCE

PHOOTHEP THONGPIAM^{*1}, RATSADA WICHAIDIT², WITCHAPHA DAMTHONGSUK³

^{*1}SHINAWATRA UNIVERSITY

^{2,3}INDEPENDENT SCHOLAR

^{*}E-mail : Todtod511@gmail.com

Received 4 December 2024

Revised 7 January 2025

Accepted 23 January 2025

Abstract

This research aimed to study and compare the level of public participation in community development in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Kham District, Rayong Province. The population used in this study was 8,672 people aged 18 years and over. The researcher calculated the sample size using Taro Yamane's formula, resulting in a sample of 382 people. The instrument used was a questionnaire. The statistics used for data analysis included percentage, mean, and standard deviation, t - test, One - Way ANOVA, and F - test. If differences were found, pairwise differences were tested using the LSD statistic. The results of the study found that:

The level of public participation in community development in the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Kham District, Rayong Province, was at a high level overall. Considering each aspect, it was found that participation was at a high level in all aspects. The average values were ranked from highest to lowest as follows: Monitoring and evaluation; Activity implementation; Decision-making and benefit sharing, respectively. The level of public participation in community development in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Kham District, Rayong Province, classified by personal characteristics, found that gender, age, and occupation did not affect the level of participation. However, the level of education affected the level of public participation in community development.

Keywords : Public Participation; Community development

Introduction

Public participation is important in creating sustainable democracy and promoting good governance and administration. The more public participation, the more it will help to monitor the work of administrators and make administrators more responsible to society. It also prevents politicians from setting policies that are not suitable for that society. In addition, public participation ensures that the voices of the people will be heard and that the needs or desires of the people will be met. Later, the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 has important principles to promote and protect the rights and freedoms of the people to be more clearly evident. It encourages the people to have a role and participate in governance and scrutinize the use of state power in a tangible way. It emphasizes the value and importance of morality, ethics, and good governance as the principles of the nation (Office of the Secretary - General of the Senate, 2550).

The implementation of the concept of public participation in practice often began with the development of rural communities, which in the past did not emphasize public participation in sustainable development. However, the ideas of academics both domestically and internationally on public participation have made recent developments focus on people in the community as the main target of driving development and emphasize public participation as an important mechanism (Jintawee Kasem-suk, 2561).

Currently, there is a sense of public participation in Takhan Subdistrict. Ban Khai District, Rayong Province is still at a low level. This can be seen from the monthly community meeting held each month, which is a forum that allows villagers to present problems or information in all aspects of that sub - district. The villagers' participation in the meeting is still low. The main problem is that the villagers do not participate in the development of their village. Most of the villagers are farmers and laborers, who are middle-class to poor. Most of the people's time in a day is devoted to earning a living, so they are not interested in local development. From the above problems, the researcher is interested in studying and researching about community development participation in the Takhan Sub-district Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province, in various aspects in order to improve and increase the efficiency of people's participation in sustainable sub-district development.

Objectives

1. To study the level of public participation in community development in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province

2. To compare the level of public participation in community development in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province, classified by personal factors

Hypothesis

1. People with different genders participate in community development in the area of Ta Khan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province differently.

2. People with different ages participate in community development in the area of Ta Khan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province differently.

3. People with different levels of education participate in community development in the area of Ta Khan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province differently.

4. People with different occupations participate in community development in the area of Ta Khan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province differently.

Scope of the Study

Population and Sample Scope

The population used in this research was people in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province, aged 18 years and over, totaling 8,672 people.

The sample group used in the study was calculated by using Taro Yamane's formula (Taro Yamane, cited in Thirawut Ekakun, 2000). The sample group was 382 people.

The variables used in this study consisted of:

Independent variables: personal factors of the people, including gender, age, education level, and occupation.

Dependent variables: people's participation in community development in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province, in 4 aspects: decision-making, implementation, benefit, and monitoring and evaluation.

Literature Reviews

Participation in community development means giving villagers an opportunity to participate in community development activities in the form of participation in decision - making, participation in implementation, participation in receiving benefits, and participation in evaluation (Cohen and Uphoff, 1980 cited in

Phuangthong Yotha - yai, 2002). This includes participation in meetings to present matters that are necessary for community development, participation in decision - making and planning of community development activities, participation in determining the use of resources and sources of resources to be used in community development projects, and participation in operations by the people exerting effort in project activities, participation in financial support, or participation in supporting materials and equipment for use in community development activities. In addition, the people receive benefits from various aspects of community development project activities, such as the herbal garden project, village water supply project, and participation in various development activities in the community of Khu Yai Mi Subdistrict, Sanam Chai Khet District, Chachoengsao Province, which helps develop your potential, such as the project to promote women's careers in the village, the Civil Defense Volunteer (CDV) training project, and participation in monitoring and evaluation by participating in observing the work of external contractors who come to work in community development, and participation in monitoring the results of projects related to various developments in the community.

Conceptual Framework

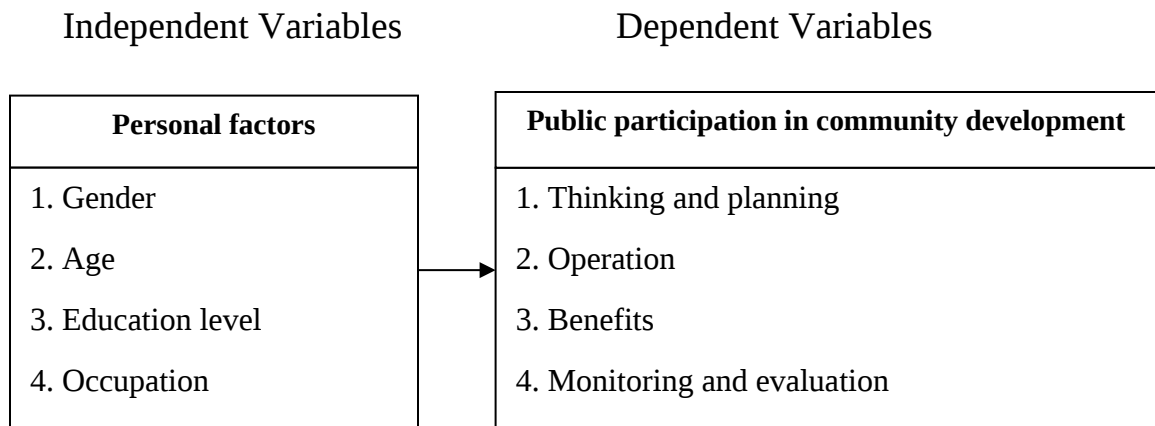

Figure 1 Research conceptual framework

Methodology

Sample used in the study

The population used in the study was people in Takhan Subdistrict, Ban Khai District, Rayong Province, aged 18 years and over, totaling 8,672 people (Takhan Subdistrict Administrative Organization, 2021).

The sample used in the study The researcher calculated the sample size using the principle of finding values according to the formula of Taro Yamane (Taro Yamane, cited in Thirawut Ekakun, 2000), totaling 382 people. The researcher selected the sample group by simple random sampling according to the sample size and proceeded to distribute the questionnaires.

Instruments used in the research

The questionnaire is divided into 2 parts as follows:

Part 1 is a questionnaire on the personal factors of the respondents, including gender, age, education level, and occupation.

Part 2 is a questionnaire on the level of public participation in community development. It is a 5 level rating scale based on the Likert's scale, with the score level divided into 5 levels as follows:

Score	Meaning
5	Most
4	Much
3	Moderate
2	Less
1	Least

The interpretation of the mean of participation level scores was compared with the criteria for interpreting the level scores by considering the mean of each score as 5 levels (Best. 1981: 236). Therefore, each level will have a class interval score, with the width of the class interval equal to 0.80 points. From the width of the class interval, the class is determined. Therefore, the criteria for interpreting the level of public participation in community development are as follows:

Average	Interpretation
4.21-5.00	the highest level of participation
3.41-4.20	a high level of participation
2.61-3.40	a moderate level of participation
1.81-2.60	a low level of participation
1.00-1.80	the lowest level of participation

Creation and Quality Control of Instruments

In creating the instruments used to collect data in this study, the researcher proceeded to create and determine the quality of the instruments according to the following steps :

1. Study, analyze, and synthesize documents and research from both Thailand and abroad to study the ideas of educators. That provides ideas about public participation in community development

2. Study the method of creating a rating scale tool using the Likert method and creating an open-ended questionnaire from Boonchum Srisat's (2002) textbook by creating a questionnaire that covers the conceptual framework and objectives of the study

3. Present the questionnaire to the thesis advisor for checking its accuracy and considering providing suggestions

4. Improve the questionnaire according to the thesis advisor's suggestions and present it to 3 experts to examine the content validity of each question by finding the index of congruence between the questions and the operational definition (IOC : Index of item objective congruence) which found that the index of congruence (IOC) was 0.92

5. Use the questionnaire that has been reviewed by experts to improve and revise according to the suggestions Then present to the thesis advisor for consideration and suggestions again.

6. Take the revised questionnaire to try it out with a non - sample population of 30 people.

7. Analyze each questionnaire with the required discriminating power to find the reliability of the entire questionnaire using the alpha coefficient method according to Cronbach's method. The reliability of the entire questionnaire was found to be 0.9455.

8. Print out the complete questionnaire to collect data with the sample group to be studied.

Data Analysis

The researcher analyzed the data using a ready-made statistical program, with the following details:

1. Analyze the personal data of the respondents using frequency and percentage.

2. Analyze the level of public participation in community development using the mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.)

3. Compare the level of public participation in community development according to the gender variable by using the t-test (Independent samples).

4. Compare the level of public participation in community development according to the variables of age, education level, and occupation by using the One - Way ANOVA (F - test). If differences are found, pairwise differences will be tested using the LSD statistic.

Results

1. General information of the respondents

Most of the respondents were female, 186 people, or 51.1 percent, aged 31 - 45 years, 128 people, or 35.2 percent, had an education level lower than a bachelor's degree, 237 people, or 65.11 percent, and worked as general employees/private companies, 136 people, or 37.36 percent.

2. Level of public participation

The level of public participation in the development of the Khu Yai Mi Subdistrict Community, Sanam Chai Khet District, Chachoengsao Province, overall, is at a high level. Considering each aspect, it was found that there was a high level of public participation in all aspects, with the average values from highest to lowest as follows: monitoring and evaluation, activity implementation, decision-making, and benefit sharing, respectively.

2.1 In terms of decision-making, the public participation was at a high level overall. Considering each item, it was at a high level in all aspects, with the average values from highest to lowest as follows: having expressed their opinions on solving environmental problems in the community; having participated in analyzing drug problems in the community; having expressed their opinions on solving economic problems in the community; having participated in planning the election methods for various committees for community development; having expressed their opinions on solving economic problems in the community; having participated in analyzing environmental problems in the community; and having participated in analyzing economic problems in the community, respectively.

2.2 In terms of activity implementation, the public participation was at a high level overall. Considering each aspect, it was at a high level in all aspects, with the average values from highest to lowest as follows: having participated in electing various committees of the community; having participated in campaigning for a livable home in the community; having participated in developing the environment in the community; having been a member of various groups in the community; having helped find sources of funds to help the poor in the community. They have advised drug addicts to seek treatment and have helped find additional jobs for people in the community, respectively.

2.3 In terms of participation in benefits, the public participation is at a high level. When considering each item, it is at a high level in all items. The average values are ranked from highest to lowest as follows: They have received benefits from environmental development activities in the community. They feel valuable in themselves for being useful to society. They have received problems from various committees in the community. They have received economic assistance from the village fund. They have received economic problems from the savings group. They have received peace from the administration of the community committee. They have received solutions to drug problems in the family, respectively.

2.4 In terms of monitoring and evaluation, the public participation is at a high level. When considering each item, the average values are ranked from highest to lowest as follows: They have participated in evaluating various activities in the community. They have participated in evaluating environmental development activities in the community. They have attended meetings and sought solutions to problems and obstacles in implementing various development activities in the community. They have participated in evaluating the management system of various groups in the community. They have participated in following up on the work of the community committee. They have followed up on the work of the village fund committee.

3. Hypothesis testing results

3.1 Hypothesis 1 People with different genders participate in community development in Khu Yai Mi Subdistrict, Sanam Chai Khet District, Chachoengsao Province differently.

The analysis of the hypothesis found that people with different genders have different levels of public opinion on community development participation, according to statistical significance at the 0.05 level, which is not in accordance with the specified hypothesis.

3.2 Hypothesis 2 People with different ages participate in community development in Khu Yai Mi Subdistrict, Sanam Chai Khet District, Chachoengsao Province differently.

The analysis of the hypothesis found that people with different ages have different levels of public opinion on community development participation, according to statistical significance at the 0.05 level, which is not in accordance with the specified hypothesis.

3.3 Hypothesis 3 People with different levels of education participate in community development in Khu Yai Mi Subdistrict, Sanam Chai Khet District, Chachoengsao Province differently.

The analysis of the hypothesis found that people with different levels of education Different people have different levels of public opinion on community

development participation, with statistical significance at the 0.05 level, which is in line with the specified hypothesis.

3.4 Hypothesis 4 People with different occupations have different participation in community development in Khu Yai Mi Subdistrict, Sanam Chai Khet District, Chachoengsao Province.

The results of the hypothesis analysis found that people with different occupations have different levels of participation in community development, with statistical significance at the 0.05 level, which is in line with the specified hypothesis.

Conclusion and Recommendation

From the study of public participation in community development in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province, it was found that:

1. The level of public participation in community development in the area of the Takhan Subdistrict Administrative Organization, Ban Khai District, Rayong Province, overall, was at a high level, which is consistent with Phra Maha Prakasit Sirimetho (Thitipasitkorn) (2013) who studied and found that public participation in the development of the Sufficiency Economy Village was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all 4 aspects. The aspect in which the public participated the most was participation in decision-making. This conflicts with the research of Charinya Chansong (2012) who studied public participation in local development in the area of the Nong Saeng Yai Subdistrict Administrative Organization, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province. The research results found that overall, the public participated in local development at a moderate level. This conflicts with the research of Nusara Phanrak (2012) who studied public participation in local development: A case study of the area of Khlong Chuk Kracheo Subdistrict, Mueang Chachoengsao District, Chachoengsao Province, which found that the public participated in local development at a moderate level overall. In the opinion of the researcher, it can be said that in every community development project, Every villager has a part in benefiting directly or indirectly. Every development project will improve the quality of life of the people. Therefore, the evaluation of public participation in community development is at a high level. The researcher discussed each aspect as follows:

1.1 In terms of decision-making, it was found that the public participated at a high level overall, which is consistent with Phra Maha Prakasit Sirimetho (Thitipasithikorn) (2013) who studied and found that in terms of participation in decision-making, the public participated at a high level. When considering the details of all 8 questions, it was found that 7 items were at a high

level and 1 item was at a moderate level. In the opinion of the researcher, it can be said that participation in decision-making was at a high level because the public participated in meetings to present various matters that were necessary for development, jointly planned, jointly expressed opinions, and jointly analyzed various problems in the community.

1.2 In terms of activity implementation, it was found that the public participated at a high level overall, which is consistent with Charunee Phansengiam (2007) who studied the participation in community development of members of the Ruam Chit Ruam Jai community in Krabi province. The research results found that the overall participation in community development of the sample group was at a moderate level. When considering each aspect, it was found that the sample group There is a high level of participation in the operation. In the opinion of the researcher, it can be said that the participation in the activity is at a high level because the people participate in exercising their energy in the activity, participating in the campaign for community development, participating in supporting assets and money for the activity, and participating in supporting materials and equipment for the community development activity.

1.3 In terms of participation in receiving benefits, it was found that the people participated at a high level overall, which is consistent with Nicha Kesajamras (2006) who studied the participation of the people in the development of the community of Tha Lae Subdistrict, Phetchaburi Province, and found that the participation in benefits was at a high level. The sample group participated in community development. In terms of benefits, the highest benefit was receiving benefits from the community water resource development project for agriculture and consumption that was sufficient for the needs, and there was proper drainage of wastewater in the community. In the opinion of the researcher, it can be said that the participation in receiving benefits was at a high level because the people participated in receiving benefits from various development project activities in the community and developed their potential from participating in community development project activities. They also felt valuable in themselves for being beneficial to the community.

1.4 In terms of monitoring and evaluation, it was found that the people participated at a high level overall, which contradicts Wisanu Yokchinda (2014) who found that in terms of participation in evaluation, the participation was at a low level because the people had not yet participated in observing. The work of external contractors who come to develop the community and rarely follow up on the results of projects related to various developments in the community, in the opinion of the researcher, it can be said that the participation in monitoring and evaluation is at a high level because local administrators, community leaders, and community

committees organize community development projects and activities by allowing the public to participate. Therefore, it is an opportunity for the public to be informed of the work, including the results, and to be able to follow up on the results of various projects clearly and tangibly.

2. A comparative study of the level of public participation in community development in Tambon Takhan, Amphoe Ban Khai, Rayong Province, classified by personal characteristics, found that gender, age, and occupation did not affect the level of participation, which is consistent with Phra Maha Prakasit Sirimetho (Thitipasitkorn) (2013) who found that overall, people with different genders, ages, education levels, and occupations participated in the development of self-sufficient villages in an overall manner.

As for the level of education, it affects the level of public participation in community development, perhaps because people with different levels of education have different understandings of the process of participation in community development, whether it is decision-making, operations, receiving benefits, or monitoring and evaluation, which results in different levels of participation.

Suggestions

1. Suggestions from the study results

The study results should be used to create more participation in community development activities in all aspects by setting a clear participation plan, implementing concrete actions, and arranging for evaluation and improvement of participation to have an impact on community development activities in the future.

2. Suggestions for future studies

Factors related to participation should be studied in order to analyze the variables that are factors influencing participation so that the sub-district administrative organization can set a clear and concrete plan of action for public participation.

References

- Anurak Niyomwet. (2011). Articles on Political Development and Public Participation. (1st ed.). Bangkok: Printing Office, Office of the Secretary - General of the Senate.
- Kranpol Jiraratwattana. 2011. The Role of Civil Society Participation in Community Development in Nong Kwai Subdistrict Administrative Organization, Hang Dong District, Chiang Mai Province. Independent Study, Master of Arts Program in Political Economy, Chiang Mai University
- Charinya Chansong. (2012). Public Participation in Local Development in Nong

- Saeng Yai Subdistrict Administrative Organization, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province. Thesis of Master of Public Administration in Local Development Administration, Graduate School, Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- Charunee Phansengiam. (2007). Community Development Participation of Ruamjit Ruam Community Members in Krabi Province. Thesis of Master of Arts Program in Applied Sociology, Faculty of Sociology and Anthropology, Kasetsart University.
- Praichon Tan-ud. (2014). Participation of leaders and people in developing strong communities and livable cities: A case study of Muang Kaen Phatthana Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province. Independent study Master of Arts Program in Political Economy, Chiang Mai University
- Pani Riangthong. 2009. Participation of people in the development of Bang Toei Subdistrict Administrative Organization, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province. Independent study for the Master of Public Administration Program in Public Policy, Naresuan University.
- Nusara Pantharak. (2012). Participation of people in local development: A case study of Khlong Chuk Kracheo Subdistrict, Mueang District, Chachoengsao Province. Special Problems for the Master of Public Administration Program in Resource Management for Security, Faculty of Political Science and Law, Burapha University.
- Poonsak Chuphanichsakul. (2007) . Participation of people in the development activities of Uttaradit Municipality. Thesis for the Master of Public Administration Program in Urban and Rural Community Administration and Development Uttaradit Rajabhat University.
- Arada Phumhiran. (2008). Community Development Participation of People in the Klong Kum Islamic Community and the Somwang Community, Bueng Kum District, Bangkok. Master of Education Thesis in Human Resource Development, Ramkhamhaeng University.
- Wisanu Yokchinda. (2014). Community Development Participation of People in Tung Krang Village, Thap Sai Subdistrict, Pong Nam Ron District, Chanthaburi Province. Master of Public Administration Thesis in Public and Private Sector Management, College of Public Administration, Burapha University.
- Chintawee Kasemsukh. (2018). The Concept of Public Participation for Sustainable Community Development. Journal of Humanities and Social Sciences, Volume 26, Issue 50, January - April 2018.
- Puangthong Yotha Yai. (2002). Public Participation in Local Development Plan: A Case Study of Subdistrict Administrative Organizations in Chiang Mai

- Province / Puangthong Yotha Yai. Chiang Mai, Graduate School, Chiang Mai University. Retrieved from <https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/Info/item/dc:100060>
- Office of the Secretary-General of the Senate. (2007). *Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550*. Retrieved from <https://www.senate.go.th/view/93/รัฐธรรมนูญ/?page=2>
- Takhan Subdistrict Administrative Organization. (2021). *General conditions*. <http://www.takhan.go.th/general1.php>

PUBLIC OPINION ON THE ADMINISTRATIVE EFFICIENCY OF HUADONG SUBDISTRICT MUNICIPALITY, PHICHIT PROVINCE

PHOOTHEP THONGPIAM^{*1}, RATSADA WICHAIDIT², WITCHAPHA DAMTHONGSUK³

^{*1}SHINAWATRA UNIVERSITY

^{2,3}INDEPENDENT SCHOLAR

^{*}E-mail : Todtod511@gmail.com

Received 4 December 2024

Revised 7 January 2025

Accepted 23 January 2025

ABSTRACT

The study on the administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province aimed to study and compare the administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province. The population used in this study was 3,256 people in the area of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, aged 18 years and over. The sample size was determined using Taro Yamane's formula, resulting in a sample of 356 people. Data were collected using a questionnaire as a tool for the study. Data were analyzed using statistics using percentage, mean, standard deviation, and t - test and F - test. The differences in mean values were analyzed by pairwise LSD Analysis. The results of the study found that

Most of the respondents 102 people, or 28.65 percent, were aged 41-50 years. 244 people, or 68.54 percent, had lower than a bachelor's degree. 97 people, or 27.25 percent, were employees of private companies. 141 people, or 39.61 percent, had resided in the area for more than 10 years. The overall efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province was at a high level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level. The aspect with the highest average value was public health and environment administration, followed by technical administration, followed by general administration, and the aspect with the lowest average value was treasury administration.

A comparative study of the differences in the efficiency of administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, classified by personal factors found that age, education

level, and income had no statistically significant effect on the level of community development needs. However, the length of stay in the area had a statistically significant effect on the level of public opinion at the .05 level.

Keywords : Opinion; Efficiency; Administration

Introduction

Local government is a form of government administration organized according to the principle of decentralization, which is the central government has decentralized administrative and administrative power to various local government organizations to provide public services to the people under the scope of the law (Thanawat Rattanasak, 2012). Local government is a unit of government that is very important to the development of the country because it is a form of government that is close to the people and opens up the people to receive the most services and administration. It is a decentralization of some administrative powers from the central government to the people without the local administration being the administrators. The state gives some administrative power to local organizations and allows them to make decisions as appropriate, such as managing public services without having to depend on the command of the central government. At present, there are 4 types of local governments in Thailand: provincial administrative organizations, municipalities, sub-district administrative organizations, special administrative organizations such as Bangkok and Pattaya City, each of which has different structural and administrative characteristics (Rossukon Rattanasempong, 2007). Municipalities are considered to be the local government organizations with the longest history at present. (Excluding sanitary districts, which have now all been upgraded to sub-district municipalities) Municipalities in Thailand were established in 1933 under the Municipal Organization Act of 1933, one year after the change of government under the government of Phraya Phahon Phonphayuhasena, the Prime Minister at that time (Thanet Charoenmuang, 1999). Pridi Banomyong was considered one of the important figures who pushed for the establishment of municipalities in 1933, who introduced the concept of local government that was widely used in the West to Thailand. He was also one of the most important figures in the change of government in 1932.

From the above information, the researcher is interested in studying the efficiency of the administration of Huadong Sub - district Municipality, Mueang District, Phichit Province. It can be seen that the efficiency of administration is a basic necessity that must be given

importance, which will lead to the success of the organization's goals effectively. And it is a database to use the results of the study for further benefits.

Objectives

1. To study the level of efficiency in the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

2. To compare the level of efficiency in the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

Hypothesis of the study

1. People with different ages have different opinions on the administration efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

2. People with different levels of education have different opinions on the administration efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

3. People with different occupations have different opinions on the administration efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

4. People with different lengths of stay in the area have different opinions on the administration efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

Scope of the Study

Scope of the Content

In this study, the researcher studied the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, which covered the opinions on the efficiency of the administration in 4 areas: general administration, treasury administration, technical administration, and public health and environment administration (Nawaphan Mangkhalaplang, 2003).

The variables used in this study included:

Independent variables: personal factors of the respondents, as follows:

- (1) Age
- (2) Education level
- (3) Occupation
- (4) Duration of residence in the area

Dependent variables: the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, in 4 areas:

- (1) General administration
- (2) Treasury administration
- (3) Technical administration
- (4) Public health and environment administration

Literature Reviews

Opinion means the expression, practice by speaking, writing or showing gestures of individuals in various matters according to the knowledge and experience of each individual, whether it is positive or negative, which cannot be said whether it is correct or not (Kritsani Mahawirun, 1988).

Administrative efficiency means the success of the operations to achieve the highest efficiency of Wat Bot Subdistrict Administrative Organization, Phanat Nikhom District, Chonburi Province, to be as specified by law and to benefit the local people. It is divided into 4 aspects (Nawaphan Mangkhalaplang, 2003):

1) General administration means work that involves controlling and managing various aspects of work, such as clerical work, personnel work, legal work, public relations work, registration work, policy and planning work, tourism control and promotion work, peacekeeping work, work system management work, financial and accounting work, procurement work, document printing and distribution work, regulations work, data collection work, statistics work, contract work, religious education and culture management work, community welfare and development work, social welfare work, career promotion and women development work, disaster prevention and relief work, agricultural academic promotion work. and perform other related duties.

2) Treasury administration refers to work that performs various aspects of treasury administration, such as treasury, finance and accounting, revenue collection, statistical data collection and budget analysis, procurement, clerical work, loan management, job classification, personnel management, disbursement inspection, recommendations and consultation, opinions and report summaries, permitting work that is the responsibility of the treasury department, keeping valuable assets of the sub-district administrative organization, and performing other related duties.

3) Technical administration refers to work that performs project planning, data collection and analysis for use in design, master planning, architectural design, equipment, and engineering calculations, construction and repair supervision, public park maintenance, electrical and public lighting, architectural and engineering work, drawing control, construction list, price estimation, inspection of installments for disbursement, providing design and list inspection services, and being a consultant for the sub-district administrative organization's design and construction work and providing general services for the department. and perform other related duties

4) Public health and environmental administration means work performed on public health planning, compilation and analysis of statistical data on public health, disease surveillance, planning, public health services, such as health promotion, disease control, medical treatment and rehabilitation, training, health care, coordination and support for planning at all levels, planning, supervision, monitoring and evaluation of organizational reform and improvement, manpower planning and budget preparation for public health operations and resource services used in public health operations, animal slaughter control and meat sales, collection of sub-unit plans and distribution of plans.

Research Framework

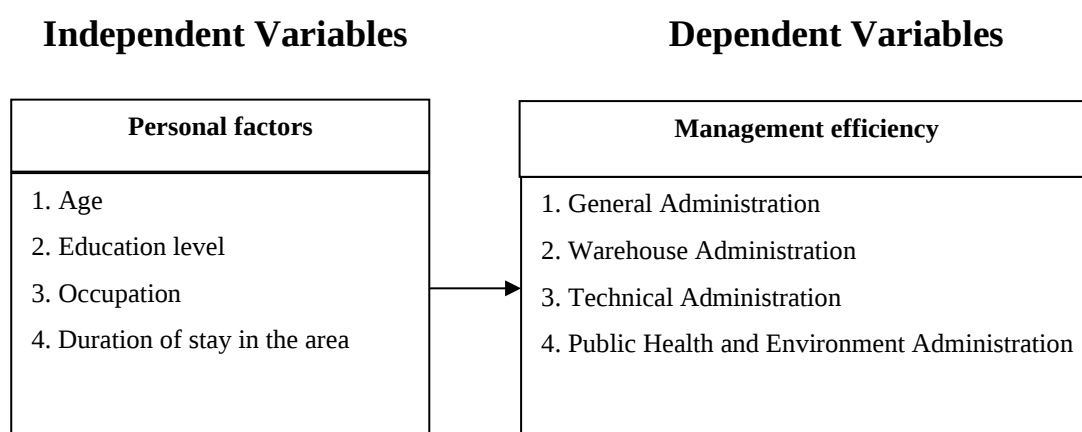

Figure 1 Research conceptual framework

Methodology

This study is a survey research. The researcher has specified the details of the study procedures as follows:

Population and sample

The population used in this research is the people in the area of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, who are aged 18 years and over, totaling 3,259 people. The sample group used in the study is the people in the area of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province. The researcher calculated the sample size using Taro Yamane's formula (Taro Yamane cited in Thirawut Ekakun, 2000) using the following calculation formula:

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

Where n = number of sample sizes

 N = total population

 e = tolerance (in this study, it is set to 0.05)

Substitute values in the formula

$$\begin{aligned} N &= \frac{3,259}{1 + 3,259 (0.05)^2} \\ &= 356 \end{aligned}$$

Therefore, a sample of 356 people was obtained. The researcher selected the sample group using a simple random sampling method and proceeded to distribute the questionnaires.

Instruments used in the research

The questionnaire is divided into 2 parts as follows:

Part 1 is a questionnaire on the personal factors of the respondents, including age, education level, occupation, and length of stay in the area.

Part 2 is a questionnaire on the administrative efficiency of Wat Bot Subdistrict Administrative Organization, Phanat Nikhom District, Chonburi Province. It is a 5-level rating scale: most, much, moderate, little, least, using the interpretation criteria of Likert scale (Best, 1970) as follows:

5	means	the most participation.
4	means	the most participation.
3	means	the most participation.
2	means	the least participation.
1	means	the least participation.

Instrument Development and Testing

1. Study documents, textbooks, and research related to administrative efficiency to be used as information for creating questions
2. Create questions about administrative efficiency of sub-district municipalities in 4 areas: general administration, treasury administration, technical administration, and public health and environment administration
3. Present the questionnaire to 3 experts
4. Test the questionnaire on a non-sample group used in this study (try out 30 people) and find the reliability of the questionnaire using Cronbach's Alpha Coefficient, which yielded a reliability of .925

Data Analysis

The researcher analyzed the data using a ready-made statistical program with the following details:

1. Analyze the personal data of the respondents using frequency and percentage.
2. Analyze the level of opinions on the management efficiency using the mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.) by comparing with the 5-level average criteria (Bunchom Srisat, 2010) and interpret the results as follows:

4.51 – 5.00	means	the highest level of participation.
3.51 – 4.50	means	the highest level of participation.
2.51 – 3.50	means	the moderate level of participation.
1.51 – 2.50	means	the lowest level of participation.
1.00 – 1.50	means	the lowest level of participation.

3. Compare the level of opinions according to the variables of age, education level, occupation, and length of stay in the area using the F-test and analyze the differences in pairs of averages using the LSD Analysis (Least Significant Difference Analysis).

Results

1. General information of the respondents

Most of the respondents were aged 41-50 years, 102 people, or 28.65 percent, had an education level lower than a bachelor's degree, 244 people, or 68.54 percent, were employed by private companies, 97 people, or 27.25 percent, and had lived in the area for more than 10 years, 141 people, or 39.61 percent.

2. Level of administrative efficiency

The administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that all aspects were at a high

level of efficiency. The aspect with the highest average value was public health and environment administration, followed by technical administration, followed by general administration, and the aspect with the lowest average value was treasury administration. Details of each aspect are as follows:

2.1 Administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province In terms of general administration, the overall level was at a high level. When considering each item, it was found that the item with the highest average value was The municipality provides welfare to all welfare recipients and the disadvantaged in your village. The municipality is next in line with education, religion, and local culture and traditions. The lowest average is that the municipality regularly reports the results of the municipal council meetings to the public.

2.2 The overall efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, in terms of treasury management is at a high level. When considering each item, the item with the highest average is that the municipality prepares accounts and reports income and expenditure, financial statements, to your village every month. The next item is that the municipality handles supplies, procurement, and hiring of the municipality with the participation of community representatives. The lowest average is that the municipality provides advice on business registration services and municipal tax collection surveys.

2.3 The overall efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, in terms of technical management is at the highest level. When considering each item, the item with the highest average is that the municipality provides electrical and lighting services. Public coverage in all villages, followed by the municipality, repairing and maintaining construction projects, infrastructure such as roads, drainage for your village, and the lowest average is the municipality, surveying the construction site before actually proceeding with every project of the municipality.

2.4 The efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, in terms of public health and environment administration, is at a high level overall. When considering each item, it was found that the item with the highest average is the municipality, regularly promoting health for people in your community, followed by the municipality, organizing training to provide knowledge on public health, health education for your community, and the

lowest average is the municipality, inspecting and controlling the sale of meat and food to your community.

3. Hypothesis testing results

3.1 Hypothesis 1 People with different ages have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, Chonburi.

The analysis of the hypothesis found that people with different ages have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Wat Bot Subdistrict Administrative Organization, Phanat Nikhom District, Chonburi Province. At the 0.05 level of statistical significance, which is not in accordance with the specified hypothesis.

3.2 Hypothesis 2 People with different levels of education have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

The analysis of the hypothesis found that people with different levels of education have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, according to the 0.05 level of statistical significance, which is not in accordance with the specified hypothesis.

3.3 Hypothesis 3 People with different occupations have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

The analysis of the hypothesis found that people with different occupations have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province. At the statistical significance level of 0.05, which is not in accordance with the specified hypothesis.

3.4 Hypothesis 4 People with different lengths of stay in the area have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province.

The analysis of the hypothesis found that people with different lengths of stay in the area have different levels of opinions on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, according to the statistical significance level of 0.05, which is not in accordance with the specified hypothesis.

4. Conclusion and Recommendation

The results of the study on the administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, have the following issues for discussion:

1. The administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province is at a high level overall. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects.

1.1 In terms of general administration, the opinions of the sample group of people on the administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, were at a moderate level overall. When considering each item, it was found that the item with the highest average value was that the municipality provided welfare to all welfare recipients and the disadvantaged in your village completely. This can be said that the municipal executives attach importance to providing welfare to the disadvantaged so that they receive a full welfare allowance in accordance with government policy. Therefore, they conducted a survey of the disadvantaged and followed the regulations for paying welfare allowances to the disadvantaged so that they receive equal welfare.

As for the item with the lowest average value, it was reported that the results of the municipal council meetings were regularly reported to the public. This can be said that the Subdistrict Administrative Organization Council lacked the operation to disseminate information or did not publicize it comprehensively or did not have a variety of public relations channels. This results in the public not being able to fully access information. This is consistent with Kanokrat Wongkalasin (2002) who studied factors affecting the efficiency of the management of the village and urban community fund committees in Chaiyaphum Province. He found that the problems and obstacles in the management of the village and urban community fund committees include lack of public relations and lack of follow-up.

1.2 In terms of treasury management, the opinions of the sample group of people on the efficiency of the management of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province were generally at a high level. When considering each item, it was found that the item with the highest average value was that the municipality prepares accounts and reports income and expenditure, financial statements, for the village to know every month. This can be argued that the operations of the treasury department must be carried out in accordance with the regulations of the Ministry of Interior on the receipt, expenditure, and withdrawal of money of local administrative organizations, which states that financial statements must be reported to the public and relevant agencies. Therefore, treasury management must strictly comply with the regulations, resulting in the

preparation of financial reports and public relations for the public to know every month.

As for the item with the lowest average value, the municipality provides recommendations on services, business registration, The survey of the municipality's tax collection is due to the fact that there are not many commercial registrations in the area, resulting in the treasury administration having to conduct tax collection surveys rather little and not being able to provide mobile services widely, causing inconvenience to the public in coming to contact for commercial registration and tax payment at the treasury section, Wat Bot Subdistrict Administrative Organization Office.

1.3 In terms of technical management, the opinions of the sample group of people towards the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, were at a high level overall. When considering each item, it was found that the item with the highest average value was that the municipality provided electrical and public lighting services covering all villages. This can be argued that technical management provides services that can be measured for work efficiency that can be clearly seen, such as providing electrical and public lighting services covering all villages, repairing and maintaining basic construction projects such as roads and drainage canals, and technicians surveying construction sites and supervising construction work, allowing people to directly access the services.

The item with the lowest average value was that the municipality surveyed construction sites before actually proceeding with every municipality project. This can be argued that technical management must conduct a survey of construction sites before actually proceeding with every project, but people do not yet give importance to the actual construction site survey. People do not participate in surveying construction sites, so they do not know the steps of the technical management process, similar to the procurement process, such as being a committee member opening bid envelopes or being a committee member inspecting work contracts that allows people to participate in procurement processes.

1.4 In terms of public health and environment management, opinions of the sample group of people Examples of the administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, are at a high level overall. When considering each item, it was found that the item with the highest average value was that the municipality regularly promotes health for people in its community. This can be argued that the operations of the public health department are close to the people,

especially with village health volunteers or subdistrict health promotion hospitals, in promoting health for people. There are projects to prevent and promote health for people continuously, causing people to place importance on public health and environmental administration.

As for the item with the lowest average value, the municipality inspects and controls the sale of meat and food to its community. This can be argued that because there is no slaughterhouse in the area owned by the municipality, there is no control over the sale of meat. There is only knowledge about safe food by organizing training for people, causing people to not see the operations of inspecting and controlling the sale of meat.

2. The results of the comparison of differences in administrative efficiency of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, classified by personal factors, found that age, education level, and income have no statistically significant effect on the level of community development needs. However, the length of stay in the area has a statistically significant effect on people's opinions at the .05 level. This may be because people have lived in the area for a long time. They have more opportunities to receive various services from the sub-district administrative organization than people who have lived in the area for a shorter period of time, which results in different opinions on the efficiency of the administration.

Suggestions

1. Suggestions from the study results

In terms of general administration, the executives of the sub-district administrative organization should improve and make the municipal personnel conduct public relations activities to reach all people, promote the public to participate in activities and inspect the operations, and provide general administration services in an impressive manner. The item with the lowest average value is reporting the results of the municipal council meetings to the public regularly. Therefore, the municipal executives and the council president should manage and publicize the activities of the municipal council or report the results of the municipal council to the public about the resolutions of the municipal council meetings to the public openly and continuously, such as in the form of pamphlets, books, announcements, and public relations to the public throughout the village.

In terms of treasury management, the municipal executives should improve the operations related to the tax payment process, the issuance of tax payment, and mobile fees in every village. There should be an acceleration of budget disbursement through projects and activities as soon

as possible. The budget, treasury status, and spending plans must be taken into account as important. The item with the lowest average value is providing advice on business registration services, conducting tax collection surveys by the municipality. Therefore, the municipal executives and staff should improve and make advice on business registration services, conducting tax collection surveys by the municipality regularly. In terms of technical management, executives and municipal staff should manage and improve operations related to surveying assets or infrastructure, such as damaged roads, waterworks and electricity, to be repaired and improved so that they can be used or facilitate the public in a timely manner. Have the relevant technical staff inspect the condition of the current assets and buildings to see if they are usable or not. If they are not usable, sell the assets in accordance with the law. Then coordinate with the budget and treasury officers to allocate a budget to hire for repairs and improvements, taking into account the financial status, spending plans, three-year development plans and annual budget regulations as important factors. The item with the lowest average value is surveying the construction site before the actual implementation of every municipality project. Therefore, municipal executives should expedite the survey of the construction site before the construction project is implemented in order to observe the actual area during construction to identify problems and obstacles in the construction process. In terms of public health and environmental management, executives and municipal staff should work in collaboration with the public sector, public health volunteers, and health-promoting hospitals to take care of hygiene, control, and surveillance and prevent diseases more. The item with the lowest average value is inspecting and controlling the sale of meat and food to your community. Therefore, municipal executives should order their staff to inspect and control the sale of meat and food to ensure safety on a regular and continuous basis. In order to prevent the dangers from consuming unclean and unhygienic food, which may contain toxic substances

2. Recommendations for future studies

From the study on the efficiency of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province, this time, the researcher has made the following recommendations for future studies:

1) The guidelines for the development of the administration of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province should be studied.

2) The factors promoting the efficiency of the employees of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province should be studied.

3) The factors promoting the performance of the executives of Huadong Subdistrict Municipality, Mueang District, Phichit Province should be studied.

4) The role of the Huadong Subdistrict Municipality Council, Mueang District, Phichit Province should be studied.

References

- Kritsani Mahawirun. (1988). The initial operational perspective of the village committee population according to the campaign project on quality of life and basic needs: A case study of Chai Nat Province. Master of Public Administration Thesis, Political Science Program, Graduate School, Thammasat University.
- Thanawat Rattanasak. (2012). Thai Public Administration. School of Public Administration, Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University.
- Rossukon Rattanasempong. (2007). Local Administration Concepts and Principles, Local Administration Teaching Materials. Unit 1. Sukhothai Thammathirat Open University Press.
- Thanet Charoenmuang. (1999). Municipalities in the Next Decade: Direct Election of Mayors. Local Administration Study Project, Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University.
- Nawaphan Mangkhalaplang. (2003). Guidelines for Developing the Administrative Efficiency of Subdistrict Administrative Organizations: A Case Study of Pho Sai District, Khemmarat District and Na Tal Subdistrict, Ubon Ratchathani Province. Independent Study for Master of Public Administration, Public Administration Program, Mahasarakham University.
- Department of Local Administration Promotion. (2005). Local Development Plan Manual. Office of Local Administration Development and Promotion.
- Karnpol Jiraratwattana. (2011). The Role of Civil Society Participation in Community Development in Nong Kwai Subdistrict Administrative Organization, Hang Dong District, Chiang Mai Province. Chiang Mai University.
- Jintana Kongmueanphet. (2008). Public Satisfaction with Pattani Municipality's Services. Master of Education Thesis, Community Development Education Program, Graduate School, Prince of Songkla University.
- Chaliew Ketchanthiva. (2010). Public Expectations for Quality of Life Promotion of Pachi Subdistrict Municipality, Pachi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. Master of Arts Thesis,

- Social Science for Development Program, Graduate Program, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
- Chamaiporn Wadisirisak. (2009). People's Expectations and Satisfaction towards the Roles According to the Development Policy of Tha Uthen Subdistrict Municipality, Tha Uthen District, Nakhon Phanom Province. Master of Public Administration Thesis, Public Administration Program, Graduate School, Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Chaiyut Pathamapornphan. (2008). People's Needs for Participation in Local Development to Become a Livable City: A Case Study of That Thong Subdistrict Municipality, Bo Thong District, Chonburi Province. Special Problems for Master of Public Administration, Local Administration Program, College of Public Administration, Burapha University.
- Chaiwat Ueaprasit. (2006). The Roles of Business Organizations and Charitable Organizations in Community Development in Uttaradit Province. Master of Arts Thesis, Local Research and Development Program, Graduate School, Uttaradit Rajabhat University.
- Chuawong Chaiyabut. (1996). Thai Local Government. Bangkok: Local Administration.
- Natchai Butsaran. (2009). Community development needs of people in the area of Krabueang Nok Sub- district, Mueang Yang District, Nakhon Ratchasima Province. Master of Public Administration Thesis, Public Administration Program, Graduate School, Buriram Rajabhat University.
- Thanongsak Khumkhaina. (2005). Principles of community development and rural development. Khon Kaen: Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University.
- Thayakorn Rujanawarangkun. (2008). Participation strategies in community development process of community leaders in Mae Pa Sub-district, Mae Sot District, Tak Province. Master of Arts Thesis, Development Strategy Program, Graduate School, Chiang Mai University.
- Nongnuch Kreuasri. (2009). Public participation in village assembly process on infrastructure development of Talat Khwan Sub-district, Doi Saket District, Chiang Mai Province. Independent study for Master of Public Administration, Politics and Governance Program, Graduate School, Chiang Mai University.

- Niran Chongwutthiwet. (2007). Community development concepts. Bangkok: Rathai Press.
- Neramit Saisud. (2007). Public participation in the development strategy plan of sub-district administrative organizations in Mahachanachai District, Yasothon Province. Master of Public Administration Thesis, Local Administration, College of Local Administration, Khon Kaen University.
- Prasert Suttana. (2010). Effectiveness of the development plan of San Klang Sub-district Administrative Organization, San Pa Tong District. Independent study, Master of Public Administration, Public Administration, Graduate School, Chiang Mai University.
- Prasert Hin-on. (2007). Strategy for the development plan with public participation in Tha Mai Sub-district Municipality, Kanchanaburi Province. Master of Arts Thesis, Development Strategy, Faculty of Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University.
- Pajaree Sangkhongsa. (2011). Development administration affecting the efficiency of public services of sub-district administrative organizations in the central region. Doctor of Philosophy Thesis, Human Resource Development Administration, Doctor of Philosophy in Administration Development, Pathumthani University.
- Patchawan Phantaeng. (2008). Guidelines for the Development of Local Development Plan Process of Bang Nam Kho Subdistrict Municipality, Sena District, Phranakhon Si Ayutthaya Province. Independent Study for Master of Arts, Development Strategy, Graduate School, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
- Mayuree Watkaew. (2006). Teaching Documents for Community Development Administration. Phetchaburi: Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University.
- Manop Ubonthip. (2006). Public Perception and Expectations of the Role of Nong Prue Subdistrict Administrative Organization, Phanat Nikhom District, Chonburi Province. Master of Political Science Thesis, Political Economy and Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University.
- Rujipach Bunruangthansak. (2009). Internal control system for the development plan of sub-district administrative organizations in Nan Province. A case study.

**การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน
บนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี**

**DEVELOPING ACTIVITIES AND COLLABORATIVE NETWORKS FOR SUSTAINABLE CULTURAL
TOURISM IN THE LOCAL COMMUNITY BASED ON BUDDHIST CULTURAL HERITAGE IN
MYEANG CHONBURI DISTRICT, CHONBURI PROVINCE**

พระมหาสุชาติ ธรรมกาโม^{1*}, รัชฎา วิชัยดิษฐ², วิชญภา ดำทองสุข³

PHRAMAHA SUCHAT THAMMAKAMO^{1*}, RATSADA WICHADIT², WITCHAPHA DAMTHONGSUK³

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University

^{2,3}นักวิชาการอิสระ

^{2,3}INDEPENDENT SCHOLAR

*E-mail: Saokum.sai@mcu.ac.th

วันที่รับบทความ 28 พฤศจิกายน 2567

วันแก้ไขบทความ 26 มกราคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ 5 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากประชาชนในอำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 400 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 25 คน ใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ควรมุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในชุมชน ปรับปรุงถนนและเส้นทางคมนาคมไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ควรส่งเสริมการเล่าเรื่องผ่านบุคคลในชุมชน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้นคนในพื้นที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น ให้เกิดความเชื่อมโยงกับพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความสำคัญกับชุมชน

3. การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) ควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ มีการจัดทำฐานข้อมูลกลางเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนวิถีพุทธและมีการสำรวจความต้องการของชุมชนในด้านทรัพยากรที่จำเป็น

4. การยกระดับการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ควรสร้างเส้นทางการเข้าถึงวัดหรือสถานที่สำคัญทางศาสนาควรมีถนนที่ดี มีป้ายบอกทางชัดเจน แสดงความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ มีบริการขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย สำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวชุมชน; กิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือ; วัฒนธรรมวิถีพุทธ; จังหวัดชลบุรี.

Abstract

This research article aims to study the development of activities and cooperation networks for community tourism based on Buddhist cultural heritage in a sustainable manner in Mueang District, Chonburi Province. It is a mixed - method research combining both quantitative and qualitative approaches. Data were collected from 400 residents in Mueang District, Chonburi Province, and 25 key informants. Questionnaires and interviews were used as research tools. The data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis. The research findings indicate that

1. The study of the potential and tourism routes is at a high level ($\bar{x} = 4.09$). It is recommended to focus on managing human resources in the community, improving roads and transportation routes to key tourist attractions, and promoting ecotourism that emphasizes environmental conservation.

2. The development of tourism activities is at a high level ($\bar{x} = 4.24$). It is recommended to promote storytelling through community members, support organizing activities where local people convey knowledge about local rituals, and create connections with Buddhism and local culture that are significant to the community.

3. The development of cooperation and tourism networks is at a moderate level ($\bar{x} = 3.48$). It is recommended to establish an information center or an online platform, create a central database related to Buddhist community tourism, and conduct surveys to assess the community's needs for necessary resources.

4. The enhancement of tourism is at a high level ($\bar{x} = 3.67$). It is recommended to create access routes to temples or significant religious sites, ensure good quality roads, provide clear signage, showcase cultural and historical uniqueness, offer convenient public transportation for tourists, and ensure adequate facilities for visitors.

Keywords: Community Tourism; Activities and Collaboration Networks; Buddhist Cultural; Chonburi Province.

บทนำ

การท่องเที่ยวโดยชุมชน มีบทบาทในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการโดยชุมชน ซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่ถือว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการจัดการทรัพยากรและวัฒนธรรม ทั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรม สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน ถึงแม้การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ผ่านมาจะประสบความสำเร็จหลายชุมชนจากการท่องเที่ยวมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่หลายชุมชนก็ต้องยุติลงไปจากปัญหาอุปสรรคหลายประการ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขและ

พัฒนาอย่างต่อเนื่องที่ต้องอาศัยกระบวนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานรากวิถีชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืน (วรวัณษ์ ดอกรัก และเพชร สาตร์เงิน, 2566)

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยว ในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานรากวิถีพุทธอย่างยั่งยืน อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี เป็นกลไกการขับเคลื่อนและระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยชุมชนแบบพึ่งพาตนเอง สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและการบูรณาการของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดผ่านส่งมอบคุณค่าสู่นักท่องเที่ยว เพิ่มรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมบนฐานทรัพยากรชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการศึกษาศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาการพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรีจังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาการยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธอย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตงานวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) การศึกษาศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยว มุ่งศึกษา ด้านทรัพยากร ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และการสื่อความหมาย ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านการบริหารจัดการ
- 2) การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว มุ่งศึกษา ด้านเรื่องราว (Stories) ด้านอรรถรส (Senses) และด้านลีลา (Sophistication)
- 3) การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยว มุ่งศึกษา ผู้นำของเครือข่าย ระบบการติดต่อ สื่อสาร และการมีกิจกรรมร่วมกัน การจัดระบบสารสนเทศ ทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ และระบบการเรียนรู้ร่วมกัน
- 4) การยกระดับการท่องเที่ยว มุ่งศึกษา ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรม และด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว

ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่การวิจัย

การศึกษา การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้จำนวน 400 คน จากประชาชนในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้วยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยเลือกใช้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 25 คน ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการท่องเที่ยว 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนา

กิจกรรมการท่องเที่ยว 4) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างความร่วมมือ 5) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการยกระดับการท่องเที่ยว ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

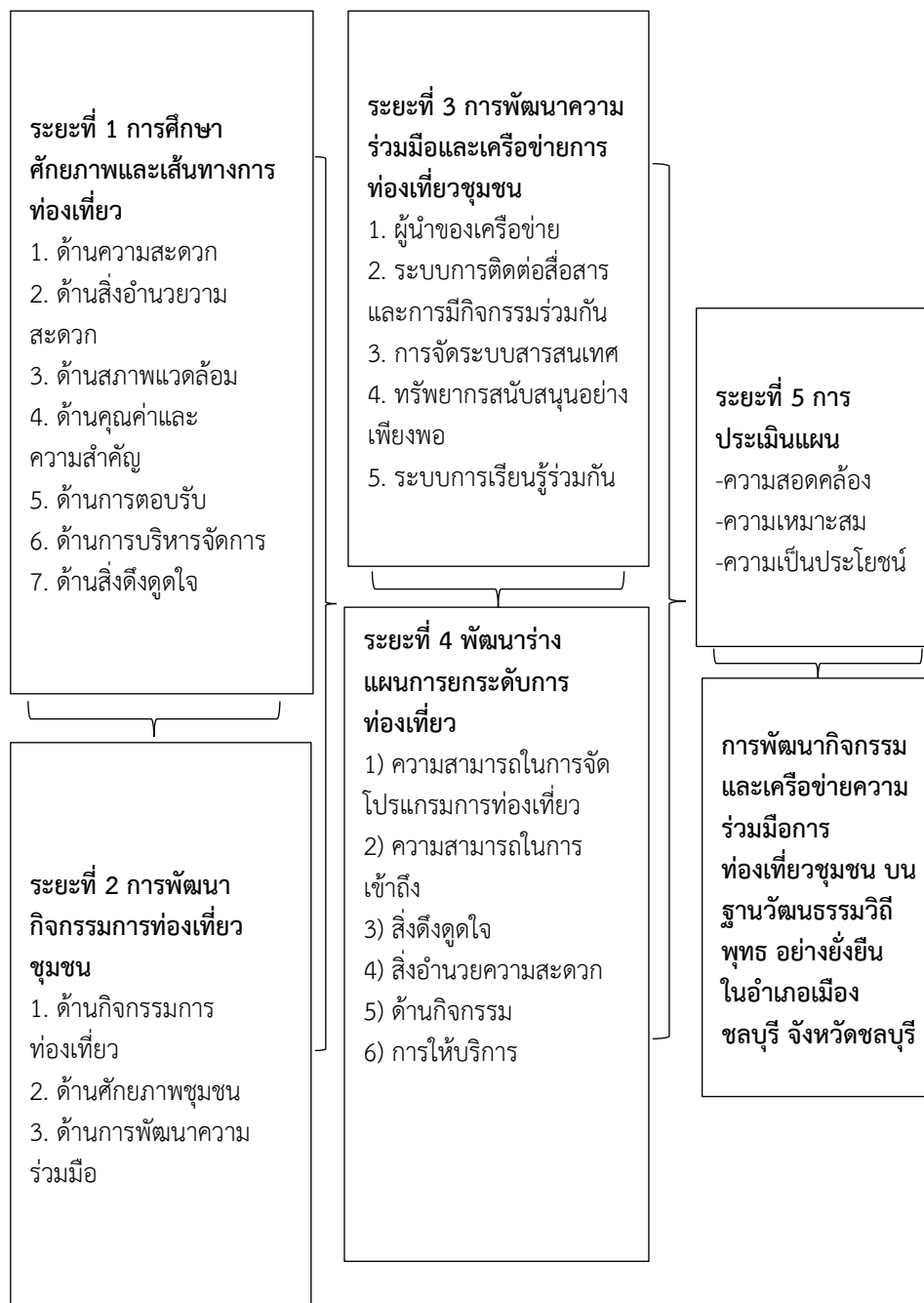
ทบทวนวรรณกรรม

การที่จะพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ ให้เกิดความยั่งยืน ควรเริ่มจากการพิจารณาประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ตามเกณฑ์การท่องเที่ยว 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านทรัพยากร 2) ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและการสื่อความหมาย 3) ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม 4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และ 5) ด้านการบริหารจัดการ โดยขั้นตอนการประเมินศักยภาพจะดำเนินการไปพร้อมกับการเก็บข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว เริ่มจากสำรวจเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว จากนั้นกำหนดประเภทการท่องเที่ยวตามคุณลักษณะ คุณค่าที่บ่งชี้โอกาสการในพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวที่เตรียมประเมินศักยภาพ กำหนดเกณฑ์ การท่องเที่ยวและตัวชี้วัด เป็นประเด็นที่บ่งชี้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆ กำหนดมาตรวัด ตัวชี้วัด เป็นระดับ (rating scale) ที่แสดงถึงคุณภาพของตัวชี้วัด กำหนดความสำคัญของตัวชี้วัด กำหนดระดับศักยภาพ จากนั้นวิเคราะห์ค่าศักยภาพด้วยสมการถ่วงน้ำหนัก และทำการเปรียบเทียบระดับศักยภาพ การประเมินศักยภาพควรดำเนินการโดยผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรเป็นผู้มีความเป็นกลางรู้จักและมีข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในทุกปัจจัยชี้วัด (ประภาศรี เจริญธมา, ดร.ชนันท์ เอ็มพันธุ์ และนภวรรณ ฐานะกาญจน์พงษ์เขียว, 2565) ภายหลังจากการพิจารณาประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติแล้ว จึงดำเนินการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง ด้วยการนำทรัพยากรที่มีมาใช้ในการฐานต้นทุนทางการท่องเที่ยวโดยมีการจัดการอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบแนวคิด The 3S Principles ประกอบด้วย 1) ด้านเรื่องราว (Stories) 2) ด้านอรรถรส (Senses) และ 3) ด้านลีลา (Sophistication) (ธนาวดี ปิ่นประชาพันธ์, ชมพูนุท ภาณุภาส และจุฑาธิปต์ จันท์เอียด, 2565)

เมื่อทราบถึงศักยภาพและกิจกรรมที่ต้องการดำเนินการแล้ว ควรเสริมสร้างและบริหารเครือข่าย โดยเอราน คัทซ์ (Eran , 2004) ได้กล่าวถึง ปัจจัยสำคัญในการสร้างและบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย 1) ผู้นำของเครือข่าย บุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการกำหนดความสำเร็จหรือล้มเหลวของเครือข่าย 2) ระบบการติดต่อ สื่อสาร และการมีกิจกรรมร่วมกัน การติดต่อสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างสมาชิก เป็นช่องทางที่สร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย 3) การจัดระบบสารสนเทศ การจัดการเครือข่ายควรมีหน่วยงานที่เป็นแกนกลาง ทำหน้าที่จัดระบบฐานข้อมูล 4) ทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ เงินทุนในการดำเนินงาน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินงานที่มีความยั่งยืนของเครือข่าย และ 5) ระบบการเรียนรู้ร่วมกัน เครือข่ายจะแข็งแกร่งก้าวหน้าไปได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกของเครือข่าย การสร้างองค์ความรู้เฉพาะของกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็น เพราะแต่ละกลุ่มอยู่ในบริบทแวดล้อมที่แตกต่างกัน จากนั้นทำการยกระดับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบหลัก 6 ประการ (6A's) ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง 3) ด้านสิ่งดึงดูดใจ 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านกิจกรรม 6) ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Pike, 2008)

วิธีดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษา การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษา การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้จำนวน 400 คน จากประชาชนในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้วยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยเลือกใช้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 25 คน ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการท่องเที่ยว 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว 4) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างความร่วมมือ 5) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการยกระดับการท่องเที่ยว ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาเชิงปริมาณ เลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยว 2) การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว 3) การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยว และ 4) การยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert' Scale Type) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551) มีผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ที่ .837 และผลการทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) อยู่ที่ .811

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ เลือกใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ในการเก็บข้อมูล เป็นเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ด้าน รวม 19 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยว จำนวน 5 ข้อ 2) การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 3 ข้อ 3) การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยว จำนวน 5 ข้อ และ 4) การยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 6 ข้อ มีลักษณะคำถามแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเชิงปริมาณ โดยแบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ ตามประเด็น

ผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สามารถรายงานผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การศึกษาศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีผลการวิจัยตามรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1) ด้านทรัพยากร	4.26	0.832	มาก
2) ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก	4.09	0.875	มาก
3) ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม	3.78	0.384	มาก
4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.35	0.757	มาก
5) ด้านการบริหารจัดการ	3.98	0.819	มาก
ภาพรวม	4.09	0.733	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$) โดยด้านที่มากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ($\bar{x} = 4.35$) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากร ($\bar{x} = 3.26$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 3.98$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.78$) ตามลำดับ

ในส่วนแนวทางการส่งเสริมศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีประเด็นที่สำคัญอยู่ 5 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านทรัพยากร พบว่า ควรมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในชุมชน เช่น พระสงฆ์ ผู้นำทางศาสนา และชาวบ้าน เป็นต้น ให้มีทักษะในการเป็นมัคคุเทศก์หรือผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ทางวัฒนธรรมวิถีพุทธ โดยการฝึกอบรมความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา และการต้อนรับนักท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถนำเสนอประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการใช้ศิลปะพื้นบ้านและประเพณีท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา เช่น การจัดงานประเพณีสงกรานต์ การทำบุญตักบาตร หรือพิธีทางศาสนาที่สะท้อนความเชื่อในชุมชน ให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วมและเรียนรู้

2) ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ควรปรับปรุงถนนและเส้นทางคมนาคมไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เช่น วัด ศูนย์ปฏิบัติธรรม หรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้สะดวก และเพิ่มป้ายบอกทางที่ชัดเจนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดหาห้องน้ำสะอาดและมีเพียงพอ รวมถึงสถานที่พักผ่อนหรือที่นั่งสำหรับนักท่องเที่ยวในบริเวณวัดหรือสถานที่สำคัญทางศาสนา เพื่อให้สามารถพักผ่อนและชมวิวได้อย่างสะดวกสบาย

3) ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่า ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การใช้เส้นทางเดินป่าที่ไม่ทำลายธรรมชาติ การจัดกิจกรรมในสถานที่ที่มีการจำกัดจำนวนคนเข้าร่วมเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของพื้นที่ จัดให้มีระบบการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดหาถังขยะแยกประเภทตามจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ การรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวและชุมชนลดการใช้พลาสติก โดยสนับสนุนให้ใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ หรือผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ เช่น กระเป๋าคanvas ขวดน้ำแบบนำกลับมาใช้ซ้ำ เพื่อช่วยลดขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยว

4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมวิถีพุทธในชุมชนผ่านการเสวนาและการบรรยาย เพื่อให้คนในพื้นที่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนร่วมกันสร้างสรรค์เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีพุทธ โดยการเชิญชวนให้เสนอความคิดเห็นและให้มีการพูดคุย

กันในกลุ่มชนอย่างเปิดเผย จัดการฝึกอบรมพัฒนาทักษะในการต้อนรับและบริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้คนในกลุ่มชนสามารถมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

5) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ควรจัดตั้งคณะกรรมการท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในกลุ่มชน เช่น วัด สถานศึกษา ผู้นำชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น และผู้ประกอบการ เพื่อกำหนดแนวทางและการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน กำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพุทธ โดยให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทหน้าที่ชัดเจน และเชื่อมโยงกับการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณและจัดสรรรายได้จากการท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนในอำเภอเมืองชลบุรี ร่วมมือกันสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกัน โดยเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ และจัดกิจกรรมร่วมกัน

2. การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีผลการวิจัยตามรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1) ด้านเรื่องราว (Stories)	4.37	0.621	มาก
2) ด้านอรรถรส (Senses)	4.12	0.417	มาก
3) ด้านลีลา (Sophistication)	4.25	0.538	มาก
ภาพรวม	4.24	0.525	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) โดยด้านที่มากที่สุดคือ ด้านเรื่องราว (Stories) ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ ด้านลีลา (Sophistication) ($\bar{X} = 4.25$) และน้อยที่สุดคือ ด้านอรรถรส (Senses) ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

ในส่วนแนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีประเด็นที่สำคัญอยู่ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านเรื่องราว (Stories) พบว่า ควรส่งเสริมการเล่าเรื่องผ่านบุคคลในกลุ่มชน โดยให้ชาวบ้านหรือผู้ที่มีความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับวิถีพุทธเป็นผู้นำเสนอประวัติศาสตร์และเรื่องราวของวัด สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และพิธีกรรมที่สำคัญในชุมชน ทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนผ่านประสบการณ์ที่แท้จริง และจัดกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม เช่น การปฏิบัติธรรม การเรียนรู้การทำบุญ หรือการสร้างเครื่องบูชา เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงวิถีพุทธและเข้าใจความหมายที่อยู่เบื้องหลังพิธีกรรมต่าง ๆ

2. ด้านลีลา (Sophistication) พบว่า ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้พระสงฆ์หรือผู้นำทางศาสนาในพื้นที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา ความหมายของพิธีกรรม รวมถึงการแนะนำการปฏิบัติธรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ทางศาสนาอย่างแท้จริง และการได้ลงมือทำงานฝีมือหรือผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เช่น การประดิษฐ์เครื่องบูชา การทำธง หรือการทำอาหารที่เกี่ยวข้องกับประเพณีในพุทธศาสนา โดยมีชาวบ้านหรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเป็นผู้สอน ทำให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

3. ด้านอรรถรส (Senses) พบว่า ควรเน้นความเชื่อมโยงกับพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความสำคัญกับชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมทางศาสนาที่มีการประยุกต์ใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นประสบการณ์ที่ไม่

เหมือนใคร การสร้างและพัฒนาเทศกาลเฉพาะที่สะท้อนเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมวิถีพุทธในชุมชน เช่น เทศกาลวิ่งควายคาคา นาดิ เป็นต้น เป็นการจัดกิจกรรมที่ไม่สามารถหาพบได้ในที่อื่น ๆ การเล่าเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของวัดสำคัญในพื้นที่ เช่น วัดที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน วัดที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญทางพุทธศาสนา หรือเรื่องราวของชุมชนที่สอดคล้องกับพุทธ ศาสนา เป็นต้น ทำให้กิจกรรมท่องเที่ยวมีความหมายลึกซึ้งและสร้างความประทับใจแก่ผู้เข้าร่วม

3. การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีผลการวิจัยตามรายละเอียดตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ผู้นำของเครือข่าย	3.48	1.10	ปานกลาง
2. ระบบการติดต่อสื่อสาร และการมีกิจกรรมร่วมกัน	3.56	1.15	มาก
3. การจัดระบบสารสนเทศ	3.42	1.15	ปานกลาง
4. ทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ	3.50	1.11	ปานกลาง
5. ระบบการเรียนรู้ร่วมกัน	3.42	1.06	ปานกลาง
ภาพรวม	3.48	1.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมือง ชลบุรีจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) โดยด้านที่มากที่สุดคือ ด้านระบบการติดต่อสื่อสาร และ การมีกิจกรรมร่วมกัน ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาคือ ด้านผู้นำของ เครือข่าย ($\bar{X} = 3.48$) และน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดระบบสารสนเทศ และด้านระบบการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

ในส่วนแนวทางการพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอ เมืองชลบุรีจังหวัดชลบุรี จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีประเด็นที่สำคัญอยู่ 5 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านผู้นำของเครือข่าย พบว่า ผู้นำของเครือข่ายทำหน้าที่ในการนำพาสมาชิกในชุมชนมาร่วมกันวางแผน และพัฒนาการท่องเที่ยววิถีพุทธ โดยการกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้นำต้องมีความสามารถในการสื่อสารและทำ ความเข้าใจกับสมาชิกทุกคน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน และการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างชุมชนและหน่วยงานภายนอก ผู้นำเครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่าง ๆ เช่น ภาครัฐ, องค์กรท้องถิ่น, สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้าน ทรัพยากรและความรู้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีพุทธ

2. ด้านระบบการติดต่อสื่อสาร และการมีกิจกรรมร่วมกัน พบว่า ควรมีศูนย์ข้อมูลหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ รวบรวมข้อมูลสำคัญ เช่น ปฏิทินกิจกรรม ข่าวสาร หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยววิถีพุทธ เพื่อให้สมาชิกทุกคน สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและทันเวลา การสื่อสารภายในเครือข่ายควรมีความโปร่งใสและมีการอัปเดตข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เช่น การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เพื่อให้สมาชิกได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและทันเวลา มี กิจกรรมร่วมกันที่สร้างความสัมพันธ์ ควรจัดอบรมและสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการ ท่องเที่ยวชุมชน

3. ด้านการจัดระบบสารสนเทศ พบว่า ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลกลางที่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนวิถีพุทธ ซึ่งจะช่วยทำให้การวางแผนและการจัดการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การรวบรวมข้อมูลควรมีการกำหนดมาตรฐานในการจัดเก็บ เพื่อให้สามารถค้นหาและใช้งานข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และควรพัฒนาหรือเลือกใช้ระบบจัดการข้อมูลที่สามารถเก็บรักษาและจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้อย่างเป็นระบบ และสามารถเข้าถึงได้จากสมาชิกในเครือข่ายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องตามสิทธิ์ที่กำหนด การใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. ด้านทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ พบว่า ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนในด้านทรัพยากรที่จำเป็น เช่น ทุนสนับสนุน อุปกรณ์และวัสดุ อาสาสมัคร และบุคลากร เพื่อให้สามารถจัดหาและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม การสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรต่าง ๆ เช่น สถาบันการศึกษา, องค์กรวิชาชีพ, และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะช่วยเพิ่มทรัพยากรทั้งในด้านความรู้และการสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์การจัดกิจกรรม หรือทรัพยากรบุคคล และควรส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรที่ยั่งยืน เช่น การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะบุคลากรในชุมชน การสร้างธุรกิจหรือกิจการชุมชนที่สามารถสร้างรายได้เพื่อนำกลับมาพัฒนาและสนับสนุนการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

5. ด้านระบบการเรียนรู้ร่วมกัน พบว่า ควรมีกลุ่มหรือคณะทำงานเฉพาะกิจที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการท่องเที่ยววิถีพุทธ โดยคณะทำงานนี้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสมาชิกในเครือข่าย ควรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสมาชิกในชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยววิถีพุทธ

4. การยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธอย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีผลการวิจัยตามรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธอย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว	3.81	0.560	มาก
2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง	3.86	0.545	มาก
3. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	3.61	0.305	มาก
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.55	0.161	มาก
5. ด้านกิจกรรม	3.61	0.385	มาก
6. ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว	3.73	0.394	มาก
ภาพรวม	3.67	0.326	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธอย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) โดยด้านที่มากที่สุดคือ ด้านความสามารถในการเข้าถึง ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาคือด้านสิ่งดึงดูดใจและด้านกิจกรรม ($\bar{X} = 3.61$) และน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

ในส่วนแนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธอย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีประเด็นที่สำคัญอยู่ 6 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available Package) พบว่า ควรเลือกวัดและสถานที่ที่มีความสำคัญทางศาสนา ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม พร้อมกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม ควรจัดโปรแกรมให้เหมาะสมกับเวลาของผู้เข้าร่วม เตรียมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่และความสำคัญทางศาสนา จัดเตรียมการเดินทางที่สะดวกสบายควรมีการจัดเตรียมยานพาหนะที่เหมาะสม

2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) พบว่า ควรสร้างเส้นทางการเข้าถึงวัดหรือสถานที่สำคัญทางศาสนาควรมีถนนที่ดี มีป้ายบอกทางชัดเจน การเข้าถึงกิจกรรมทางศาสนา การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย การเข้าถึงบริการและความสะดวกสบาย ที่พักและอาหาร และชุมชนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงพุทธ

3. ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) พบว่า มีศิลปะและสถาปัตยกรรมพุทธศาสนา พระพุทธรูปและวัดที่มีความงดงาม พระพุทธรูปขนาดใหญ่และสวยงาม มีกิจกรรมทางศาสนาและการปฏิบัติธรรม พิธีกรรมและกิจกรรมทางศาสนา แสดงความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์และเรื่องราวท้องถิ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา การจัดการบรรยายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพระพุทธศาสนา

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) พบว่า ควรมีบริการขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย การเข้าถึงและความสะดวกในการเดินทาง ทางลาดและลิฟต์ สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ บริการข้อมูลและคำแนะนำ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ควรมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมทางศาสนา การรักษาความปลอดภัย และการดูแลสุขภาพ การรักษาความปลอดภัย มีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพื่อดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

5. ด้านกิจกรรม (Activities) พบว่า ควรจัดกิจกรรมทำบุญ การปฏิบัติธรรม การนั่งสมาธิ จัดกิจกรรมการนั่งสมาธิหรือการฝึกสติ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้สัมผัสประสบการณ์การปฏิบัติธรรมและการสงบจิตใจ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เข้าชมได้ชมงานศิลปะพุทธศาสนา จัดกิจกรรมเดินป่าหรือท่องเที่ยวในธรรมชาติที่เชื่อมโยงกับการทำสมาธิและการผ่อนคลายจิตใจ มุ่งเน้นการบริการและความสะดวกสบาย การให้คำแนะนำ และการใช้เทคโนโลยีและสื่อสาร

6. ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service) พบว่า ควรมีบริการรถรับส่งหรือรถทัวร์ที่สะดวกสบายสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องน้ำและพื้นที่พักผ่อน จัดเตรียมห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ ควรมีการจัดเตรียมที่พักที่สะดวกสบายและมีคุณภาพใกล้เคียงกับสถานที่ท่องเที่ยว และการให้การต้อนรับและการบริการลูกค้า การต้อนรับที่อบอุ่น มีการต้อนรับที่อบอุ่นและเป็นมิตรจากเจ้าหน้าที่หรือคนในชุมชน

การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมและเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืน ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สามารถนำมาอภิปรายประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การศึกษาศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในชุมชน ปรับปรุงถนนและเส้นทางคมนาคมไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และจัดตั้งคณะกรรมการท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐปภัสน์ นวลสีทอง กมลรัตน์ ทองสว่าง และธนวิทย์ กางการ (2565) เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิถีพุทธ พบว่า แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนวิถีพุทธมีองค์ประกอบหลายด้าน และต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายจากผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ โดยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ จึงเกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน สามารถพัฒนาการท่องเที่ยววิถีพุทธ และเป็นแนวทางการจัดทำกลยุทธ์ในการวางแผนการท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืนสืบไป ในทัศนคติของผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษาศักยภาพและเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ เป็นแนวคิดที่น่าสนใจและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีศูนย์กลางทางพุทธศาสนา การศึกษาในลักษณะนี้จะช่วยให้เราเข้าใจถึงศักยภาพที่ซ่อนอยู่ของชุมชน และนำไปสู่การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีเอกลักษณ์ และสอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ

การส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้แก่ในพื้นที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น ให้เกิดความเชื่อมโยงกับพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความสำคัญกับชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาวดี ปิ่นประจักษ์ ชมพูนุท ภาณุภาส และจุฑาธิปต์ จันทร์เอียด (2564) เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์อุรักลาโว้ย ในพื้นที่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ พบว่า ควรพัฒนาทรัพยากรบุคคล ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และจัดกิจกรรมที่นำเสนอวิถีชีวิตดั้งเดิม โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ต้องการกิจกรรมที่ตนเองนั้น ได้ลงมือทำร่วมกับคนในชุมชน รวมถึงมีกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเกี่ยวเนื่องกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังต้องการระบบรักษาความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ในทัศนคติของผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ เป็นโอกาสที่ดีในการส่งเสริมทั้งด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของจังหวัดชลบุรี แต่ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ

ผู้นำทำหน้าที่นำชุมชนมาร่วมกันวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยว มีศูนย์ข้อมูลหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลสำคัญ มีการจัดทำฐานข้อมูลกลางที่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนวิถีพุทธและมีการสำรวจความต้องการของชุมชนในด้านทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อสร้างคณะทำงานเฉพาะกิจที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการท่องเที่ยววิถีพุทธ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระพงศ์ เรืองกุล และวิทยา นามเสาร์ (2563) เรื่อง สมรรถนะผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จในประเทศไทย พบว่า สมรรถนะผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยว ประกอบด้วย แรงขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ความไว้วางใจ การมีวิสัยทัศน์ ความสามารถทางการบริหาร ทักษะการสื่อสาร ความสามารถทางการตลาด และความสามารถในการสร้างเครือข่าย ในส่วนของผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควรตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องรวมกลุ่มกันด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ แก่ประชาชนในชุมชน ในทัศนคติของผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประเทศไทย การสร้างเครือข่ายจะช่วยให้ชุมชนต่างๆ ที่มีวัฒนธรรมวิถีพุทธที่คล้ายคลึงกันสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวร่วมกัน และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

4. การยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธอย่างยั่งยืน

การสร้างเส้นทางการเข้าถึงวัดหรือสถานที่สำคัญทางศาสนาควรคำนึงที่ดี มีป้ายบอกทางชัดเจน แสดงความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์และเรื่องราวท้องถิ่น มีบริการขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย มีบริการรถรับส่งหรือรถทัวร์ที่สะดวกสบายสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกห้องน้ำและพื้นที่พักผ่อน จัดเตรียมห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ชมภูปัญญา และธนัสสา โรจนตระกูล (2565) เรื่อง การพัฒนาศักยภาพชุมชนแบบมีส่วนร่วมสู่ชุมชนท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พบว่า การพัฒนาศักยภาพชุมชนแบบมีส่วนร่วม มีแนวทางดังนี้ 1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจต้องการที่จะไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยพื้นที่นั้นจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญ มีจุดที่เป็นจุดที่น่าสนใจดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวจุดหนึ่งหรือหลายจุด 2) สิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถที่จะรองรับการเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อทำให้การท่องเที่ยวมีความสะดวกสบาย และ 3) การเข้าถึงได้เป็นการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ได้นั้นได้ต้องมีการคมนาคมขนส่ง นักท่องเที่ยวไปยังแหล่ง

ท่องเที่ยวกันอย่างปลอดภัย ในทัศนคติของผู้วิจัยเห็นว่า การยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธอย่างยั่งยืนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ในปัจจุบัน การนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาผสมผสานกับการท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่จะช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชน แต่ยังเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพุทธศาสนา นอกจากนี้ควรพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่นำเสนอเรื่องราวความเป็นมาและความสำคัญของวัดในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เข้าชมมีความเข้าใจในวิถีพุทธและวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น
2. ควรส่งเสริมให้ภาครัฐมีบทบาทในการกำกับดูแลและสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยจัดการฝึกอบรมและให้คำแนะนำแก่ชุมชนและผู้ประกอบการท้องถิ่นในเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวิถีพุทธให้กับคนรุ่นใหม่และนักท่องเที่ยว โดยการใช้สื่อสมัยใหม่หรือจัดนิทรรศการวัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและประเมินผลกระทบจากกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดำเนินการในปัจจุบัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนงานให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาความต้องการและความสนใจของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและพุทธศาสนา เพื่อพัฒนากิจกรรมที่ตอบโจทย์และดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น
3. ควรศึกษาการสร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและพุทธศาสนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

เอกสารอ้างอิง

- จิระพงศ์ เรืองกุล และวิทยา นามเสาร์. (2563). สมรรถนะผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จในประเทศไทย. *วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ*. 16(2). 43 – 70.
- ณัฐปภัสร์ นวลสีทอง กมลรัตน์ ทองสว่าง และธนวิทย์ กางการ. (2565). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัดวิถีพุทธ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 7(2). 1001 – 1010.
- ธนาวดี ปิ่นประชานันท์, ชมพูนุท ภาณุภาส และจุฑาธิปต์ จันทร์เอียด. (2565). การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์อุรักลาโว้ย ในพื้นที่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่. *วารสารศิลปการจักร*. 6(3), 1348 – 1368.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : จามจุรีโปรดักท์.
- ประภาศรี เขียวธูมา, ดร.ชนันท์ เอ็มพันธุ์, นภวรรณ ฐานะกาญจน์พงษ์เขียว. (2565). ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและการรับรู้ของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา อ่าวไร่เลอุทยานแห่งชาติ หาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*. 13(1), 87 – 103.
- วรวิทย์ ดอกรัก และเพชร สาตร์เงิน. 2566. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยววิถีชุมชนอย่างยั่งยืน ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*. 6(5), 462 – 480.

สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (16) ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก (พ.ศ.2561-2580). <http://nscr.nesdc.go.th/masterplans-16/>

อนุวัฒน์ ชมภูปัญญาและธันสธา โรจนตระกูล. (2565). การพัฒนาศักยภาพชุมชนแบบมีส่วนร่วมสู่ชุมชนท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. *Journal of Modern Learning Development*. 7(8), 414 – 430.

Eran , (2004). Network theory and small groups. *Small Group Research*. 35 (3), 307-332.

Pike, (2008). *Destination Marketing : anintegrated marketing communication approach*, Butterworth – Heinmann, Burlington, MA.

**ความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต
อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช**

**HAPPINESS AT WORK OF LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION PERSONNEL IN
THE AREA THA SALA DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE**

จักรรินทร์ วรินทร์เวช^{*1}, อาภาภรณ์ สุขหอม², กิจฐเขต ไกรวาส³, นันธิดา จันทรศิริ⁴
JAKKARIN WARINTARAWET^{*1}, ARPAPORN SOOKHOM², KITTACHET KRIVART³, NANTIDA JANSIRI⁴

^{1,2,3}รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

^{1,2,3}MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION WALAILAK UNIVERSITY

^{*1}Email : jakkarin.w@gmail.com

วันที่รับบทความ 22 กุมภาพันธ์ 2568

วันแก้ไขบทความ 25 มีนาคม 2568

วันตอบรับบทความ 1 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีผลการศึกษาดังนี้ 1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลในการทำวิจัยครั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 184 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งมีอายุเฉลี่ยระหว่าง 36 - 45 ปี ร้อยละ 46.70 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 67.90 โดยกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 65.80 รายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ในช่วงมี 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 30.40 และส่วนใหญ่มีอายุงานอยู่ในช่วง 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.90 2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่าด้านลักษณะงานเป็นปัจจัยที่บุคลากรมีความสุขในการทำงานสูงเป็น อันดับแรกรองลงมา คือด้านสัมพันธภาพในที่ทำงานและด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็น ปัจจัยที่บุคลากรมีความสุขในการทำงานน้อยสุดเป็นอันดับสุดท้าย 3. ผลการวิเคราะห์ระดับความสุขในที่ทำงานพบว่าระดับความสุขในการทำงาน ของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับม ความสุข (Happy) โดยมีค่าเฉลี่ย 5 ครอบครัวดีเป็น มิติที่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสุขในการทำงานสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือมิติที่ 4 คือจิต วิญญาณดี มิติที่ 1 สุขภาพดี มิติที่ 3 น้ำใจดี มิติที่ 6 สังคมดี มิติที่ 9 การงานดี มิติที่ 7 ใฝ่ รู้ดี มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี ตามลำดับ และมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี เป็นมิติที่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราชมีความสุขในการทำงานน้อยสุดซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย 4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานด้านลักษณะงานกับความสุขในการทำงานของบุคลากรโดยใช้การวิเคราะห์สถิติค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า โดย ภาพรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานด้านลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับความสุขใน การทำงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำ กล่าวคือเมื่อปัจจัยด้านลักษณะงานเพิ่มขึ้น บุคลากรจะมีความสุขในการ ทำงานเพิ่มขึ้นต่ำในขณะเดียวกัน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ด้านสัมพันธภาพในที่ ทำงานและด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการนั้นมีความสัมพันธ์กับ

ความสุขในการทำงานของ บุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับปานกลาง กล่าวคือเมื่อปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงานและด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ เพิ่มขึ้น บุคลากรจะมีความสุขในการทำงานเพิ่มขึ้นปานกลาง

คำสำคัญ: บุคลากร; ความสุขในการทำงาน; ปัจจัยด้านลักษณะงาน; ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน

Abstract

The objectives of this study were: 1. To study the level of happiness at work among personnel of local government organizations in Tha Sala District. Nakhon Si Thammarat Province and 2. To study factors affecting the happiness at work of personnel in local government organizations. Nakhon Si Thammarat Province The results of the study are as follows: 1. Results of the analysis of personal factors in this research. There were 184 respondents, most of whom were female. Accounting for 80 percent, the average age is between 36 - 45 years, 46.70 percent have marital status, 67.90 percent. The sample has a bachelor's degree level, 65.80 percent. The average monthly income is in the range. 15,001 - 20,000 baht, 30.40 percent, and most of them have a working period of 5 - 10 years, calculated as a percentage 35.902. Factors related to overall happiness at work are at a high level. And when considering each factor, it was found that the nature of work is the factor that makes personnel highly happy at work. first, second namely, the relationship aspect at work and the aspect of compensation and benefits. Factors that make personnel least happy at work are ranked last. 3. Results of analysis of happiness levels at work. It was found that the level of happiness at work of personnel of local government organizations in the Tha Sala District area Nakhon Si Thammarat Province is at the level of happiness (Happy) with the 5th dimension being a good family. Dimension that personnel of local government organizations in the Tha Sala District area Nakhon Si Thammarat Province Having high happiness at work is the first priority. Followed by the 4th dimension: good spirit, 1st dimension: good health, 3rd dimension: good spirits, 6th dimension: good society, 9th dimension: good work, 7th dimension: eager to know well, 2nd dimension: good relaxation, respectively, and 8th dimension: health. Good money It is a dimension that personnel of local government organizations in the Tha Sala District area Nakhon Si Thammarat Province has the least happiness at work, which is ranked last. 4. Results of the analysis of the relationship between factors affecting happiness at work in terms of job characteristics and happiness at work of personnel using statistical analysis of the values. efficiency Pearson Product Moment Correlation Coefficient found that, overall, factors affecting happiness at work in terms of job characteristics are related to happiness in personnel work Statistically significant at the level 0.01 with a relationship in the same direction at a low level, that is, when work characteristics factors increase Personnel will be happy to working hours increased at the same time, factors affecting happiness at work Relationships in the place Work and compensation and welfare are related to happiness at work of personnel at a statistical significance level. 0.01, with a relationship in the same direction at a moderate level, that is, when factors in workplace relationships and compensation and benefits increase, personnel will have a moderate increase in happiness at work.

Keywords: Personnel; Happiness at work; Work characteristics factors; Factors in workplace relationships

บทนำ

การทำงานมีความสำคัญต่อชีวิตของคนเราเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากคนเราส่วนใหญ่ จะใช้เวลาอยู่กับการทำงานไม่น้อยกว่าแปดชั่วโมงต่อวัน หรือเรียกได้ว่าที่ทำงานเปรียบเสมือนเป็น บ้านหลังที่สอง (ขวัญลดา สุรินทร์, 2559) ดังนั้น การเอาใจใส่ต่อสถานที่ทำงานให้มีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานจึง เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ เพราะหากสถานที่ทำงานน่าอยู่ คนทำงานก็มีความสุข ยากไปทำงานและแสดงผลงานให้ออกมาดี ส่งผลให้งานประสบ ความสำเร็จตามเป้าหมาย จะเห็นได้ว่าการสร้างความสุขในการทำงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ในการปฏิบัติงานในองค์กร องค์กรจะขับเคลื่อนไปในทิศทางลบหรือทิศทางบวกขึ้นอยู่กับ ความสุขในการทำงาน เพราะถ้าคนในองค์กรไม่มีความสุขในการทำงาน จะทำให้การทำงานใน องค์กรเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และไม่บังเกิดผลเท่าที่ควร แล้วถ้างานไม่บังเกิดผลและไม่มี ประสิทธิภาพก็จะส่งผลเสียให้เกิดขึ้นแก่องค์กรเป็นอย่างมาก (ศุภวัฒน์ วิรักษะโม, 2563) ดังนั้นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น คือบุคลากร ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมี การนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงาน หรือนำมาใช้แทนคนในการปฏิบัติงาน แต่ก็ไม่ได้ เป็นตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จได้ คนที่ปฏิบัติงานในองค์กรต่างหากที่จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ เพราะ คนเป็นผู้วางแผน วางแนวคิด ดังนั้นถ้าคนมีคุณภาพ มีความสุขในการทำงาน งานก็จะประสบ ความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ทำให้คนทำงานในทุกวิชาชีพได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมที่มีการแข่งขันสูงนี้ นอกจากนั้นจากสภาพเศรษฐกิจที่ถดถอย สถานการณ์การเมือง ปัญหาความไม่สงบ ทำให้คนทำงานเกิดความเครียด วิตกกังวล และไม่มีความสุขในการทำงาน ส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชน ทำให้ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดี สุขภาพจิตดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร และมีความสุขในการทำงาน ซึ่งที่ผ่านมามีงานวิจัยที่ศึกษาแนวความคิดและปัจจัยที่สร้างคนในองค์กรให้มีความสุข สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมในการมองความสุขในองค์กรที่ ต่างกัน เช่น องค์กรแห่งสุขภาพที่ดี (Healthy Organization) องค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) จิตวิญญาณแห่งองค์กร (Spirituality Organization) คุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work life) ภาวะอยู่เย็นเป็นสุข (Well-being) การจัดการกับความเครียด (Stress Management) ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement) ความพึงพอใจ ในงาน (Job Satisfaction) องค์กรที่มีความยืดหยุ่น (Flexible Organization) และความสมดุล ระหว่างชีวิตกับการทำงาน (Work-life Balance) (นฤมล แสงผล, 2554) ปัจจุบันนี้หลาย องค์กรได้ให้ความสนใจในเรื่องของการทำให้บุคลากรในองค์กรมีความสุขในการทำงาน เห็นได้ จากการที่สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้กำหนดตัวชี้วัดความก้าวหน้าของมนุษย์ เรียกว่าความสุข 8 ประการ โดยนำมาพัฒนา เป็นองค์กรแห่งความสุข ซึ่งประกอบด้วยความสุข 8 มิติ ได้แก่ สุขภาพดี ผ่อนคลายดี น้ำใจดี จิตวิญญาณดี ครอบครัวดี สังคมดี ใฝ่รู้ดี สุขภาพเงินดี และได้เพิ่มอีก 1 มิติ เป็นความสุข 9 มิติ โดยมิติที่ 9 คือ การเงินดี

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็น หน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด อาทิ เช่น การให้สิทธิแก่ประชาชนใน การเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตัวแทนของประชาชนในหมู่บ้าน เข้ามาทำหน้าที่ในสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตอบสนองความต้องการประชาชน การ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้

แสดงความคิดเห็นหรือเสนอความต้องการของชุมชนผ่านการประชุม ประชาคมในคราวจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือการให้ผู้แทนของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารในรูปของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอาชีพหนึ่งที่ทำให้พนักงานเกิด ความเครียด ขาดความสุขในการปฏิบัติงาน เนื่องจากต้องปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชน ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและค่านิยมทางสังคม ทำให้ สถานะของพนักงานถูกลดความสำคัญลง นอกจากนี้ปริมาณงานที่มากเกินไปจากการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จนเกิดงานล้นคน ทำให้พนักงานต้องรับผิดชอบงานที่นอกเหนือจากหน้าที่ประจำเพิ่มมากขึ้น ขาดทักษะความรู้ในการปฏิบัติงาน มีการเกี่ยงงาน และส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเพื่อนร่วมงานในที่สุด ดังนั้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ท่าศาลา มีความหลากหลายทั้งด้านงบประมาณ เงินสะสม กองทุนหมุนเวียนต่างๆ ที่แตกต่างกันเป็นอย่างมากทำให้ พนักงานท้องถิ่นเมื่อเจอปัญหาที่ถูกสะท้อนจากประชาชนทำให้การบริหารจัดการแตกต่างกันไป ตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จนทำให้การบริหารเป็นไปได้อย่างยาก จึงทำให้ผู้วิจัยศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรและปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสุขในการทำงานของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อองค์กรและบุคลากร เพราะการทำให้บุคลากรมีความสุข ใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม มีความมั่นคง และมีความก้าวหน้าในอาชีพการงาน จะทำให้บุคลากรรู้สึกที่ตนเองเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และสำคัญต่อองค์กร มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มี แรงจูงใจในการทำงานยิ่งขึ้น ช่วยผลักดันประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น โดยผู้ศึกษาสนใจ นำกรอบแนวคิดความสุข 9 มิติมาใช้วัดความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ HAPPINOMETER เป็นเครื่องมือในการวัด ติดตาม และประเมินผลความสุขคนทำงาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทบทวนวรรณกรรม

ความสุขในการทำงาน (สุภัทรา เผือกโสภา, 2562) หมายถึง ความสุขเมื่อทำงานได้ผลดี มีโอกาสก้าวหน้า มีเพื่อนร่วมงาน มีการสังสรรค์ และมีการยกย่องนับถือในหมู่คนทำงานโดยมี HAPPINOMETER 9 มิติ เป็นเครื่องมือวัดระดับความสุข ดังนี้

1. สุขภาพดี (Happy Body) หมายถึง การที่บุคคลมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมส่วน มีพฤติกรรมการบริโภคที่ดี/เหมาะสม มีความพึงพอใจสภาวะสุขภาพกายของตนเอง
2. ผ่อนคลาย (Happy Relax) หมายถึง การที่บุคคลสามารถบริหารเวลาในแต่ละ วันเพื่อการพักผ่อนได้อย่างมีคุณภาพ พึงพอใจการบริหารจัดการปัญหาของตนเอง และใช้ชีวิต ให้ง่ายสบายๆ
3. น้ำใจดี (Happy Heart) หมายถึง การที่บุคคลมีจิตสาธารณะ มีส่วนร่วมในการ สร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม และมีเมตตาต่อกับคนรอบข้าง
4. จิตวิญญาณดี (Happy Soul) หมายถึง การที่บุคคลมีความตระหนักถึงคุณธรรม และศีลธรรม รู้แพ้รู้ชนะ รู้จักให้ และมีความกตัญญูรู้คุณ
5. ครอบครัวดี (Happy Family) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกผูกพัน เชื่อใจ มั่นใจ และอุ่นใจกับบุคคลในครอบครัวของตนเอง

6. สังคมดี (Happy Society) หมายถึง การที่บุคคลมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน บ้าน ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบผู้คนรอบข้าง ไม่ทำให้สังคมเสื่อมถอย

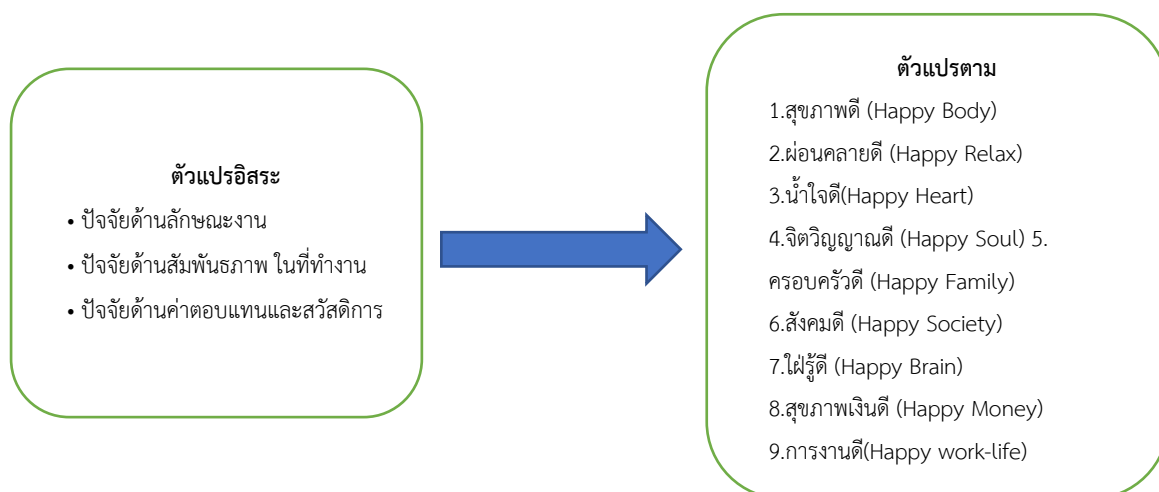
7. ใฝ่รู้ (Happy Brain) หมายถึง การที่บุคคลมีความตื่นตัว กระตือรือร้นในการ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวให้เท่าทัน และตั้งรับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และพอใจที่จะ แสดงความทันสมัยอยู่เสมอ

8. สุขภาพเงินดี (Happy Money) หมายถึง การที่บุคคลมีวินัยในการใช้จ่ายเงินมี ความสามารถและพึงพอใจในการบริหารจัดการระบบการรับ จ่าย และออมเงินในแต่ละเดือน

9. การงานดี (Happy work-life) หมายถึง การที่บุคคลมีความสุขสบายใจในที่ทำงาน มีความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในองค์กร มีความมั่นใจในอาชีพรายได้ และมีความ พึงพอใจกับความก้าวหน้าของตนเองในองค์กร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการทำงาน จึงได้นำกรอบแนวคิดของ สุภัทรา เฟืองไสกา (2562) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ ความสุขในการทำงานของอาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีจำนวน 611 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช, 30 มกราคม 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล 1.เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นกลุ่มที่ถูกคัดเลือกจากกลุ่มพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีจำนวน 611 คน ซึ่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยกำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง 0.05 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เป็นบุคลากรองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 242 คน โดยแบ่งตามตารางดังนี้

2.การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้มีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก(Convenience Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง : HAPPINOMETER ความสุขวัดเองได้ของ ศิริรินทร์ กิตติสุขสถิต และคณะ(2555) โดยสถาบันประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยตัวเองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานกับหน่วยงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 184 ราย โดย ผู้วิจัยเป็นผู้ออกไปเก็บข้อมูล และรวบรวมแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง
3. ในระหว่างเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลที่เก็บได้ทุกฉบับว่ามี ความสมบูรณ์ของข้อมูลหรือไม่ หากพบข้อผิดพลาดหรือตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยจะ ดำเนินการสอบถามใหม่ทันที เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องสมบูรณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งได้ ตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences ดังนี้

1. แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ของบุคลากรองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์ด้วยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับความสุขในการทำงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแปลเป็นค่าคะแนนระดับความสุข

4. วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้สถิติ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่อิสระต่อกัน หรือหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล 2 ชุด (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 314)

ผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

1) ปัจจัยด้านลักษณะงาน

โดยภาพรวมของปัจจัยด้านลักษณะงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าบุคลากรได้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญต่อองค์กรมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 รองลงมาคือบุคลากรได้ปฏิบัติงานตรงกับทักษะ ความชำนาญ และความสามารถ มีค่าเฉลี่ย 3.96 นอกจากนี้บุคลากรได้ปฏิบัติงานที่มีความหลากหลาย และท้าทายความสามารถมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และบุคลากรได้ปฏิบัติงานที่มี ผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของบุคคลอยู่ในระดับต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และพบว่า ประเด็นท่านได้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญต่อองค์กรทำให้บุคลากรมี ความสุขในการทำงานสูงเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ประเด็นท่านได้ปฏิบัติงานตรงกับทักษะความชำนาญ และความสามารถของท่านและประเด็นท่านได้ปฏิบัติงานที่มีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของบุคคล ทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานน้อยสุดเป็นอันดับสุดท้าย

2) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน

โดยภาพรวม ของปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3.86 เมื่อพิจารณารายข้อมีค่าเฉลี่ย พบว่าบุคลากรและเพื่อนร่วมงานต่างให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำซึ่งกันและกันมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 รองลงมาคือ บุคลากรรู้สึกสบายใจเป็นกันเอง เมื่อได้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานค่าเฉลี่ย 4.16 และบุคลากรมีเพื่อนร่วมงานที่สามารถทำงานร่วมกันได้ และรับรู้ เป้าหมายของการทำงานมีค่าเฉลี่ย 4.10 ส่วนบุคลากรได้รับคำชมเชยกย่องสรรเสริญจาก ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน เมื่อได้ปฏิบัติงานสำเร็จมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.58

และพบว่า ประเด็นท่านและเพื่อนร่วมงานต่างให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำกันและกันทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ประเด็นท่าน รู้สึกสบายใจ เป็นกันเอง เมื่อได้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและประเด็นท่านได้รับคำชมเชยกย่องสรรเสริญจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน เมื่อได้ปฏิบัติงานสำเร็จทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานน้อยสุดเป็นอันดับสุดท้าย

3) ปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ

โดย ภาพรวมของปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3.70 เมื่อพิจารณามีค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่าบุคลากรได้รับการอำนวยความสะดวกทางด้านความปลอดภัยในการทำงาน หรือใน สถานที่ทำงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.79 รองลงมาคือบุคลากรได้รับค่าตอบแทน(เงินเดือน ค่าจ้าง)ที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์

และบุคลากรได้รับการ ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขึ้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรมมีค่าเฉลี่ย 3.67 ส่วนบุคลากร ได้รับการ ส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น การศึกษาอบรมสัมมนา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.51

และพบว่า ประเด็นท่านได้รับการอำนวยความสะดวกทางด้านการปลอดภัยใน การทำงาน หรือในสถานที่ทำงาน ทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานสูงเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ประเด็นท่านได้รับค่าตอบแทน(เงินเดือน ค่าจ้าง) ที่เป็น ธรรมและเหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และประเด็นท่านได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น การศึกษาต่ออบรมสัมมนาทำให้บุคลากรมีความสุขในการ ทำงานน้อยที่สุดเป็นอันดับ สุดท้าย

สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม 3 ด้าน ประกอบด้วยปัจจัยด้านลักษณะงาน ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ ทำงานและปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ

2. ระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัด

นครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ระดับความสุขในที่ทำงาน พบว่าระดับความสุขในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต พื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมีความสุข(Happy) ค่าระดับความสุขเท่ากับ 72.80 โดย ในมิติที่ 5 ครอบครัวดี มีค่าระดับความสุขมากที่สุด รองลงมาคือความสุข มิติที่ 4 จิตวิญญาณดีค่าระดับ ความสุขเท่ากับ 83.80 และ 82.20 ตามลำดับ และระดับความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี มีค่าระดับความสุขต่ำที่สุด ตามด้วยมิติที่ 2 ผ่อน คลายดี และมิติที่ 7 ใฝ่ รู้ดีค่าระดับความสุขเท่ากับ 58.00 66.60 และ 68.60 ตามลำดับ

และมิติที่ 5 ครอบครัวดีเป็น มิติที่การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัด นครศรีธรรมราช มีความสุขในการทำงานสูงเป็นอันดับแรก รองลงคือมิติที่ 4 จิต วิญญาณดี มิติที่ 1 สุขภาพดี มิติที่ 3 น้ำใจดี มิติที่ 6 สังคมดี มิติที่ 9 การงานดี มิติที่ 7 ใฝ่ รู้ดี มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี ตามลำดับ และมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี เป็นมิติที่บุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสุขในการทำงานน้อยสุด

4.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร จากกรอบแนวความคิดการวิจัย กำหนดความสุขในการทำงาน 9 มิติสุขภาพดี (ผ่อนคลายดี น้ำใจดี จิตวิญญาณดี ครอบครัวดี สังคมดี สุขภาพดี เงินดี ใฝ่รู้ดี และการงานดี) เป็น ตัวแปรตาม และปัจจัยด้านลักษณะงานด้านสัมพันธภาพในที่ทำงานและด้านค่าตอบแทนและ สวัสดิการ เป็นตัวแปรอิสระโดยใช้สถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัด

นครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสุขในการทำงานด้านลักษณะงานกับความสุขในการทำงาน ของบุคลากรโดยใช้การวิเคราะห์ สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานด้านลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับ ความสุขในการ

ทำงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำ กล่าวคือ เมื่อบุคลากรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานด้านลักษณะงานมีความสำคัญมากขึ้นความสุขในการทำงานเพิ่มขึ้นต่ำจะมีเมื่อพิจารณาตามมิติ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานพบว่าด้านลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากร ในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี มิติที่ 3 น้ำใจดี มิติที่ 5 ครอบคลุมดี มิติที่ 6 สังคมดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับต่ำกล่าวคือ เมื่อบุคลากรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานด้านลักษณะงานมีความสำคัญมากขึ้นความสุขในการทำงานก็จะเพิ่มขึ้นตามเป็นนัยสำคัญ มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี มิติที่ 3 น้ำใจดี มิติที่ 5 ครอบคลุมดี มิติที่ 6 สังคมดี เพิ่มขึ้นต่ำส่วนในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี มิติที่ 9 การงานดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับปานกลาง กล่าวคือ เมื่อบุคลากรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานด้านลักษณะงาน มีความสำคัญมากขึ้นความสุขในการทำงาน มิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี และ มิติที่ 9 การงานดีเพิ่มขึ้นปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ความสุขของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระดับของความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสุขมากอยู่ในระดับ (Very happy) สามารถอภิปรายผลดังนี้ผลการวิเคราะห์ระดับของความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีความสุข (Happy) ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าในการทำงานของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช นั้นยังมีอีกหลายปัจจัยที่ทำให้ ความสุขของบุคลากรลดลง หากผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความสุขยิ่งขึ้นไปหรือทำให้มี ความสุขไปถึงระดับ “มีความสุขมาก (Very happy)” จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและคุณภาพใน การทำงานเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากความสุขมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพชีวิตและมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมในการทำงานอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ นามวงศ์(2555) ที่พบว่าระดับความสุขของประชากรในชุมชนที่พินัยตรอยู่ในระดับปานกลางขึ้นกรน้อยค่า และปาดาน้อยค่า(2555) ที่พบว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ในระดับปานกลางและเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของสุภัทรา เผือกโสภณ (2556) ที่พบว่าอาจารย์และเจ้าหน้าที่มีความสุขในการทำงานโดยรวมอยู่ระดับมี ความสุขและจากระดับของความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าระดับความสุขมากที่สุดคือมิติครอบคลุมดีเนื่องจาก อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านลักษณะงานบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราชมีความเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากบุคลากรได้โดยปฏิบัติงานที่มี ความสำคัญต่อองค์กรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรได้ปฏิบัติงานตรงกับทักษะ ความชำนาญ และความสามารถของท่านซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคลากรเหล่านี้ให้ความสำคัญต่องานที่มีผลต่อองค์กรเป็นอย่างมากให้ความสำคัญต่องานที่ได้รับมอบหมายที่ทั้งยังต้องตรงกับทักษะ ความชำนาญ และความสามารถ

ของตน เพื่อที่จะปฏิบัติงานนั้นๆ ได้เต็มศักยภาพนั่นเองซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าว Hackman and Oldham (1980 อ้างถึงในสิรินทร แซ่ฉั่ว, 2553) ที่ว่า คุณลักษณะของงานมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจและความพึงพอใจในงาน

ด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยท่านและเพื่อนร่วมงานต่างให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำซึ่งกันและมากที่สุคันมีค่าเฉลี่ย รองลงมา คือ ท่านรู้สึกสบายใจ เป็นกันเอง เมื่อได้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความเป็นอยู่ด้วยกันฉันกันเอง พี่น้อง และการทำงานเป็นทีมที่ได้นั้นสามารถสร้างความสุขและความผูกพันในองค์กรอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรแต่ละคนสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปิพิชญา วรรณสุข (2552) ที่ว่า เพื่อนหรือมิตรภาพ เป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ต้องการการยอมรับจากกลุ่ม ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความผูกพันภายในกลุ่ม ซึ่งเมื่อได้รับการยอมรับจากกลุ่มแล้วก็จะสร้างความสุขให้กับเมื่อถูกตัดขาดจากกลุ่มก็จะเกิดความรู้สึกถูกทอดทิ้งและโดดเดี่ยวสาเหตุของความทุกข์ ในจิตใจ จึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าความสัมพันธ์ในที่ทำงานเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการสร้าง การทำงานอย่างมีความสุข เพราะความต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นยอมรับจากการเป็นที่ กลุ่มรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความสัมพันธ์ในเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นปัจจัยพื้นฐานของความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ดังนั้น ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในองค์กรจึงเป็นสำคัญสิ่งที่ ในการสร้างการทำงานอย่างมีความสุข เนื่องจากองค์กรเปรียบเสมือนชุมชนหรือกลุ่มที่พนักงาน เข้าไปมีส่วนร่วมด้วยและเช่นเดียวกันกับคำกล่าวของ Aristotle (อ้างในรวมศิริ เมนะโพธิ์, 2550) ที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคมไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ ต้องมีการรวมกลุ่มกันเพื่อ สร้างชุมชนหรือสังคมแวดล้อม เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในเรื่องของความปลอดภัย

ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากท่านได้รับการอำนวยความสะดวกทางด้านความปลอดภัยในการทำงาน หรือในสถานที่ทำงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือท่านได้รับค่าตอบแทน (เงินเดือน ค่าจ้าง) ที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และท่านได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขึ้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรมซึ่งแสดงให้เห็นว่าความปลอดภัยด้านต่าง ๆ และค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย นั้นเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพสอดคล้องกับคำกล่าวของสำนักงาน ก.พ ค่าตอบแทนเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อตอบแทนการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ จูงใจให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมขวัญและของผู้ปฏิบัติงาน และเสริมสร้างฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. มิติครอบครัวเป็นตัวแปรสำคัญของความสุขในการทำงานของบุคลากร ดังนั้นองค์กรควรให้การเสริมแรงในการทำงานจากบุคคลรอบตัว โดยเฉพาะ จากสถาบันครอบครัวสนับสนุนการพัฒนาสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็งอยู่เสมอ ดำรงชีวิตตามหลักการที่เกื้อกูลกันส่งผลให้ครอบครัวมีความสุข อันนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การทำงานได้เป็นอย่างดีในขณะเดียวกันองค์กรควรปรับอัตราค่าตอบแทนทั้งเงินเดือน ค่าจ้าง ให้เหมาะสมและเพียงพอกับค่าใช้จ่ายและส่งเสริมสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ต่างๆ อย่างทั่วถึง รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มศักยภาพ ลดภาวะกดดันในการทำงานเพิ่มประสิทธิภาพและทักษะการทำงานเป็นทีมส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการ จัดการปัญหาในชีวิตได้อย่างต้องเหมาะสม และอำนวยความสะดวกทางด้านความปลอดภัยใน การทำงาน หรือในสถานที่ทำงานอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะงาน องค์กรควรเน้นผลการปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อเป้าหมาย และทิศทางขององค์กร เน้นการบริหารข้อตกลง มากกว่าการบริหารโดยคำสั่งเน้น ภาระความรับผิดชอบและเน้น ร่วมกันของบุคลากร

ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด มีการดำเนินการบริหารงานให้ปฏิบัติงานมีความสำคัญ ต้ององค์กรเกิดผลประโยชน์ต่อองค์กรและสังคมโดยรวมมากที่สุดตามความสามารถ ความถนัด มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงานมีการส่งเสริม สนับสนุน การทำงานเป็นทีม ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำกันและกันและทำงานอย่างกัลยาณมิตรตลอดจนมีการยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัล ให้กับ บุคลากรที่มผลงานดี ทั้งในระดับฝ่ายงานและระดับองค์กร

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ อำนวยความสะดวกในการทำงาน หรือในสถานที่ทำงานอย่างปลอดภัยและทั่วถึงและมีการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรม โดยให้ ความสอดคล้องกับความสามารถ ประสิทธิภาพ และปริมาณงาน รวมทั้งปรับค่าตอบแทนและสวัสดิการให้เหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีพในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ทั้งเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ต่าง

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มีความสุขในการทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. องค์กรควรให้ ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการกระชับ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กร ระหว่างองค์กร และระหว่างองค์กรกับชุมชน เช่นอาทิแข่งขันกีฬาพนักงาน ทักษะศึกษาดูงานรจัดกิจกรรมในเทศกาลต่างๆหรือวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น จะช่วยให้บุคลากรในองค์กรได้ผ่อนคลายลดความตึงเครียดจากการทำงาน อีกทั้งได้ ละลายพฤติกรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

2. เขตพื้นที่อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมซึ่งการเกียรติซึ่งกันและกัน เคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา และวิถีชีวิตของบุคลากรในองค์กรไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกจะช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีได้ นอกจากนี้การอยู่ร่วมกันแบบพี่น้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความไว้วางใจมารถปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนือจากงานได้จะก่อให้เกิดความรักความผูกพันต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาระดับความสุขของบุคลากรตามลักษณะงานที่ปฏิบัติได้แก่ งานบริหารทั่วไป การเกี่ยวกับการเงิน การคลัง และงานด้านโยธา เนื่องจากมีความยุ่งยาก สลับซับซ้อน และความเสียงแตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลต่อระดับความสุขของบุคลากร

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสุขของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองกับใกล้เคียง เช่นอำเภอเมือง อำเภอนบพิตำ

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญลดา สุรินทร์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย.การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- จรรยา ดาสา. (2552). *ความสุขในที่ทำงาน Happy(workplace)*. สืบค้น 3 มีนาคม 2567, จาก http://www.il.mahidol.ac.th/images/stories/exchange/7-05-52_Column_6.pdf
- จุฑามาศ นามวงศ์. (2555). การวัดระดับความสุขของประชากรในชุมชนทิพย์เนตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- จุฑารัตน์ บำรุงสุข. (2547). ทิศทางการจัดสวัสดิการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดของ สถานประกอบการในจังหวัด นครปฐม.วิทยานิพนธ์หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทร์แรมพุทธรกุล. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร. วิทยาลัยการอาชีพสระบุรี. การ ค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชินกร น้อยคำยางและ ปภาดา น้อยคำยาง. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีความสุขในการ ทำงานของบุคลากรสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.รายงานการวิจัย. สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนิดา วงศ์บุญ.(2554). ความสุขในการทำงานของตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองเชียงใหม่. ค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2553). ความสุขในที่ทำงาน. สืบค้น 3 มีนาคม 2567, จาก https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_09/pdf/89-91.pdf
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2542). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนวรรณ ตั้งเจริญกุลกิจส. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร ประสานนครหลวงสายงานบริการ. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต
- ธวัชชัย งามสันติวงศ์. (2538). *หลักการและวิธีใช้คอมพิวเตอร์ในงานสถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนัก พัฒนาเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ นครเหนือ.
- ธานิดา มุลอามาตย์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของข้าราชการครูใน.โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี. เขต 3 สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทนาละม่อม. (2560). การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและปัจจัยภายใน องค์การที่มีผลต่อความสุขในการ ทำงานระหว่างพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างของ เทศบาลตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี.การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- นฤมล แสงผล. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุศยรินทร์ ธนทวีรัตน์. (2555). ปัจจัยค่าจ้างและสวัสดิการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานรายวัน กรณีศึกษา บริษัท วิลสันอาร์ท (ประเทศไทย). จำกัดงานนิพนธ์ บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหารพาณิชยศาสตร์. วิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปกภณ จันทศาสตร์. (2557). ปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยด้านลักษณะงาน และแรงจูงใจที่มีผลต่อความผูกพันกับองค์กร ของพนักงานเอกชนระดับปฏิบัติการในเขต ลาดพร้าว - จตุจักร.การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ปพิชญา วรรณสุข. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของตำรวจกองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค 5 จังหวัด เชียงใหม่.การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ระทุมทิพย์ เกตุแก้ว. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณลักษณะงาน ความสามารถ ในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคกับ

ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาล ผ่าตัด : กรณีศึกษาโรงพยาบาลรัฐแห่งหนึ่ง.งานวิจัยส่วนบุคคล
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ระพนธ์ ผาสุกยัต. (2549). *Happy Workplace – สวรรค์ในที่ทำงาน*. สืบค้น 3 มีนาคม 2567, จาก

<http://gotoknow.org/blog/beyondkm/58183>

ประภาพร พลฤกษ์ศรี. (2557). ปัจจัยค่าตอบแทนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของพนักงานบริษัทสยาม แม็คโคร
จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

มารยาท โยทองยศ และปราณี สวัสดิ์สรพร. (ม.ป. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อ ป.) การวิจัย.สืบค้น 3 มีนาคม
2567, จาก <http://www.fsh.mi.th/km/wp-content/uploads/2014/04/resch.pdf>

มาริฮัน ลาเต๊ะปืออิง. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.สารนิพนธ์
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รวมศิริ เมนะโพธิ. (2550). เครื่องมือวัดการทำงานอย่างมีความสุข กรณีศึกษานักศึกษาภาค พิเศษ ระดับปริญญาโท สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.สารนิพนธ์หลักสูตรวิทยา ศาสตรบัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิภาดา แก้วนิยมชัยศรี(2556).. ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลใน จังหวัดบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ.(2555).. คู่มือการวัดความสุขด้วยตนเอง HAPPINOMETER. กรุงเทพมหานคร : ธรรมดา
เพลส.

ศิรินทิพย์ ผอมน้อย.(2560). ความสุขในที่ทำงาน.สืบค้น22 กุมภาพันธ์ 2562 จาก,

<http://www.okanation.nationtv/blog/clinicalpsychology/2017/06/13/entry2>.

ศุภวัฒน์ วิรักษะโม. (2553)ความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในเทศบาลตำบลหนองอำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์.
รายงานการศีกษาอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สิรินธร แซ่ฉั่ว (2553). ความสุขในการทำงานของบุคลากรเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษา อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสื่อและ
กลุ่มงานสร้างสรรค์เพื่อการใช้งาน. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การพัฒนาศักยภาพมนุษย์และองค์การ)
สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์.

สุภัทรา เผือกโสภ. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความสุขใน การทำงาน กรณีศึกษา อาจารย์
และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

สำนักงาน ก.พ. (2555). ระบบค่าตอบแทน. สืบค้น 3 มีนาคม 2567, จาก<https://www.ocsc.go.th/compensation>

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป.) สวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น
สืบค้น 3 มีนาคม 2567, จาก <http://local.moi.go.th/c15.ppt>

สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช.(2567). ข้อมูลบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กลุ่ม
งานมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น.

**ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด
ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช**

**PEOPLE'S EXPECTATIONS AND SATISFACTION AFFECTING THE NEWBORN CHILD SUBSIDY
POLICY IN KAEO SAEN SUBDISTRICT, NA BON DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT
PROVINCE.**

บุษกร คงกระพันธุ์¹, อาภาภรณ์ สุขหอม², กิจฐเขต ไกรवास³, นันธิดา จันทรศิริ⁴
BUSAKON KHONGKRAPHAN¹, ARPAPORN SOOKHOM², KITTACHET KRIVART³, NANTIDA JANSIRI⁴
^{1,2,3,4}รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
^{1,2,3,4}MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION WALAILAK UNIVERSITY
Email: Busakon_kong1212@gmail.com

วันที่รับบทความ 22 กุมภาพันธ์ 2568

วันแก้ไขบทความ 25 มีนาคม 2568

วันตอบรับบทความ 1 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช 2.) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือประชากรผู้ที่มีเด็กทารกตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี อาศัยอยู่ในเขต อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 177 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย Independent Samples t - test, One - way ANOVA และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression. Analysis) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26 – 30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพหย่าร้าง ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท อาศัยอยู่ในอำเภอนาบอน 5 – 10 ปี และอาศัยในเขตพื้นที่ตำบลแก้วแสน ด้านความคาดหวังและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อยุทธศาสตร์เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดที่ต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพที่ต่างกัน

คำสำคัญ : ความคาดหวัง; ความพึงพอใจ; เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด

Abstract

The objectives of this independent study are: 1) To study the expectations and satisfaction of those who receive child birth grants. In Na Bon District Nakhon Si Thammarat Province 2) To compare the expectations and satisfaction of those receiving newborn child support in Na Bon District. Nakhon Si Thammarat Province Classified according to personal factors sample group It is a population of 177 people with infants from birth to 6 years living in Na Bon District, Nakhon Si Thammarat Province, using questionnaires as a research tool. Data were analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and statistics. Inferential analysis consists of Independent Samples t-test, One - way ANOVA and multiple regression analysis (Multiple Regression. Analysis) statistical significance level 0.05.

The results of the study found that Most of the respondents were female, aged between 26 - 30 years, graduated with a bachelor's degree. Have divorced status Occupation: Company employee Monthly income between 15,001 - 20,000 baht, lived in Na Bon District 5 - 10 years and lived in Kaeo Saen Subdistrict area. Overall expectations and satisfaction were at a high level. Results of comparing personal factors that It affects the expectations and satisfaction of those who receive child birth grants. It was found that personal factors regarding educational level and different monthly incomes There are different expectations regarding the child support policy. As for personal factors such as gender, age, status, and different occupations

Keywords: expectations; satisfaction; newborn child support

บทนำ

การพัฒนาเด็กตั้งแต่เริ่มคลอดเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งองค์การยูนิเซฟได้กล่าวถึงการลงทุนการพัฒนาสมองของเด็กเล็กให้มากขึ้นเพราะเป็นวิธีฉลาดที่สุดในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้สังคมและอารมณ์ให้แก่เด็กและยังช่วยลดความเหลื่อมล้ำในระยะยาวเด็กที่มีการพัฒนาการล่าช้าต่ำกว่ามาตรฐานเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ทำให้เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และคิดไม่เป็นเด็กหลายล้านคนทั่วโลกกำลังเจริญเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยหรือไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางสมองไม่ได้รับการดูแลและกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสมข้อมูลจากวารสารการแพทย์เดอะเลนส์ เสร็จระบุว่าเด็กเกือบ 250 ล้านคนในประเทศที่กำลังพัฒนาเสี่ยงต่อการมีพัฒนาการไม่สมวัยเนื่องจากภาวะเตี้ย แคระแกรน และยากจนเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของเด็กซึ่งทุกฝ่ายต้องร่วมกันแก้ปัญหาเรื่องนี้โดยหันมาให้ความสำคัญในการลงทุนพัฒนาเด็กเป็นอันดับแรกเพราะช่วงหนึ่งพันวันแรกของชีวิตถือว่าเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการของเด็ก ดังที่ ศ.ดร.เจมส์ เจ. เอกแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล 2542 ระบุข้อดีไว้ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว โดยให้ผลตอบแทนกลับมาในขนาด 7 - 10 เท่า” เราจึงเห็นว่าในหลายประเทศได้จัดให้มีระบบสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาเด็กเล็ก เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน มองโกเลีย และศรีลังกา เป็นต้น (ศ.ดร.เจมส์ เจ. เอกแมน, 2542)

ประเทศไทย ถือเป็นผู้นำระบบสวัสดิการของประเทศกำลังพัฒนาแต่เด็กแรกเกิดและเด็กเล็ก กลับเป็นช่องว่างระบบสวัสดิการที่ยังขาดหายไป ทั้งที่เด็กแรกเกิดเป็นกลุ่มที่ต้องการพึ่งพิงที่หากถูกละเลยและไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดี เด็กที่เติบโตมาก็สูญเสียโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ลดโอกาสที่จะเติบโตไปเป็นประชากรที่มีคุณภาพ การแก้ไขปัญหาความยากจนและการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย รัฐบาลให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กปฐมวัย (อายุ 0 - 6 ปี) เป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาร่างกายและสติปัญญา รัฐบาลจึงได้จัดทำนโยบายเรื่อง โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดเป็นอีกหนึ่งนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) โดยจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้กับเด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจนเป็นการประกันสิทธิให้เด็กได้รับสิทธิโดยตรงทางด้านการอยู่รอดแล้วยังเป็นการสร้างช่องทางให้เด็กเข้าถึงสิทธิในเรื่องอื่น ๆ ตามมาเป็นมาตรการให้ พ่อแม่ นำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐเพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

นโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 เห็นชอบหลักการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โดยให้เงินอุดหนุนแก่เด็กแรกเกิด ที่เกิดระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึง 30 กันยายน 2559 อยู่ในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน รายละ 400 บาท ต่อเดือน เป็นเวลา 12 เดือน และเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง โดยให้เงินอุดหนุนแก่เด็กแรกเกิดจนถึง 3 ปี เพิ่มเงินอุดหนุนจากรายละ 400 บาท ต่อเดือน เป็นเงินรายละ 600 บาท ต่อเดือน โดยเริ่มในปีงบประมาณ 2560 จากนั้น คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 ให้สิทธิกับเด็กในระบบประกันสังคมแต่อยู่ในครัวเรือนยากจนตามระเบียบฯ โดยเริ่มในปีงบประมาณ 2561 โครงการนี้ถือเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่รัฐบาลส่งผ่านไปย้งมารดา หรือผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กแรกเกิดโดยให้เงินอุดหนุนเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย เป็นการคุ้มครองทางสังคมและสวัสดิการพื้นฐานที่ทัดเทียมนานาประเทศ (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2561)

ทั้งนี้อำเภอหนองบอน จังหวัดนครราชสีมา ได้ดำเนินการโดยการประชาสัมพันธ์โครงการ ประกอบด้วย ไปสเตอร์ แผ่นพับ และคู่มือการดำเนินงาน ให้หญิงตั้งครรภ์หรือมารดาเด็กแรกเกิด ที่มีสัญชาติไทย สำหรับเด็กที่เกิดตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 เป็นต้นไป ซึ่งเด็กแต่ละคนจะได้รับการดูแลจนถึงอายุ 3 ปี (36 เดือน) และเด็กแรกเกิดไม่เป็นผู้รับเงินสงเคราะห์บุตรจากกองทุนประกันสังคมสวัสดิการ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด จากหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และไม่อยู่ในความอุปการะของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่รวมสิทธิการได้รับเงิน สงเคราะห์เป็นครั้งคราวและเบี้ยความพิการ ซึ่งผู้ขอรับสิทธิจะต้องอาศัยอยู่ในครัวเรือนยากจน หรือครัวเรือน ที่เสี่ยงต่อความยากจนโดยมีรายได้ครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อคน ต่อเดือนหรือต่ำกว่า 36,000 บาท ต่อคน ต่อปีทั้งนี้ให้นับรวมรายได้ในรอบเดือนหรือรอบปีของสมาชิกทุกคนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนแห่งนั้น ซึ่งสมาชิกของครัวเรือนมีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติโดยสายโลหิตหรือการสมรส หรือด้วยเหตุอื่นตามกฎหมาย แต่ไม่นับรวมผู้ซึ่งเป็นลูกจ้างหรือผู้ซึ่งได้อนุญาตให้อยู่อาศัยด้วยติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า 180 วันในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา โดยให้นับรวมเด็กแรกเกิดด้วย แล้วนำจำนวนสมาชิกมาหารด้วยรายได้ทั้งหมดในครัวเรือน สามารถลงทะเบียนระหว่างตั้งครรภ์หรือภายหลังจากคลอดบุตรแล้วได้ สามารถลงทะเบียนเพื่อขอรับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งมีผู้ยื่นขอรับสิทธิแล้วจำนวน 4,025 ราย (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2561)

ทั้งนี้ นโยบายเงินอุดหนุนบุตรแรกเกิดมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการตามนโยบายและลดอัตราการตกหล่นของโครงการฯ เพื่อให้มั่นใจว่าเด็กที่มีสิทธิทุกคนจะได้รับเงินอุดหนุนฯ เสริมสร้างการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ รวมทั้งพัฒนาสื่อเพื่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน และ จัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เสริมสร้างระบบการติดตามและรายงานผลของเงินอุดหนุนฯ ให้มีคุณภาพโดยใช้กรอบการติดตามผลตัวชี้วัดที่ปรับ

ใหม่ให้สอดคล้องและทันสมัย รวมถึงดำเนินการติดตามและรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ เสริมสร้างการเชื่อมโยงเงินอุดหนุนกับบริการสังคมอื่นๆ เพื่อลดปัญหาและช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้ดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ทบทวนวรรณกรรม

ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดหรือการคาดการณ์ต่อสถานการณ์หรือสิ่งใดไว้ล่วงหน้า ได้แก่

1. ด้านการสนับสนุนจากนโยบาย
2. ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ และ
3. ด้านการสนับสนุนนโยบายแก่ประชาชน

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นของ ผู้รับบริการ ซึ่งในการประเมินความพึงพอใจในครั้งนี้ ได้แก่

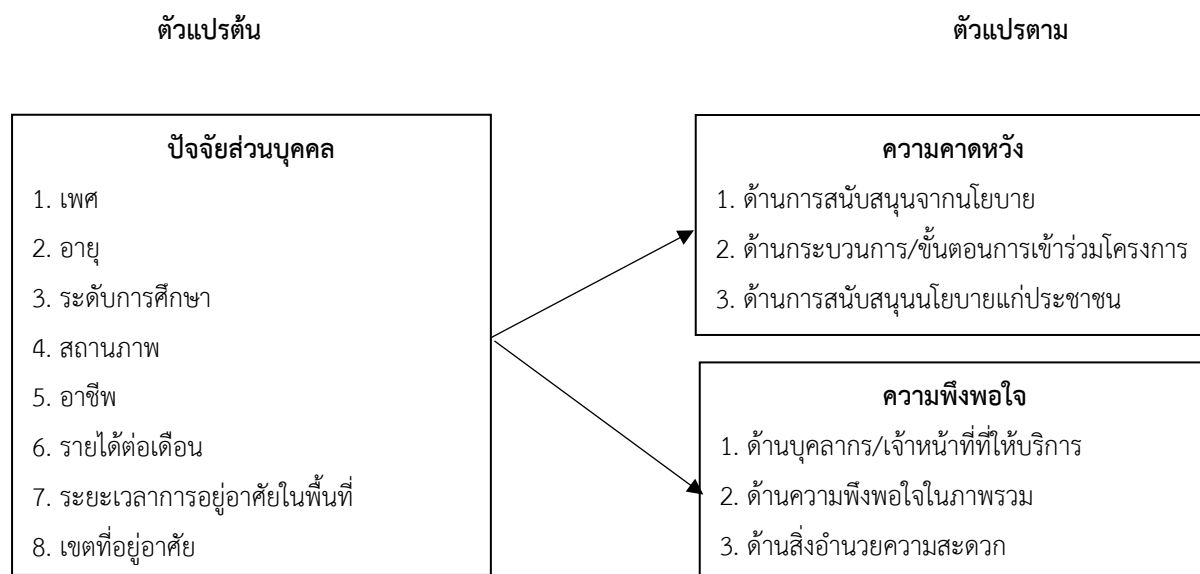
1. ด้านบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ
2. ด้านความพึงพอใจในภาพรวม และ
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด เป็นการจัดสวัสดิการในรูปแบบเงินสดที่ให้โดยไม่มีเงื่อนไข และผู้ได้รับประโยชน์ไม่ต้องจ่ายสมทบ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 0 – 6 ปี ครอบครัวที่มีสิทธิ ได้รับเงินอุดหนุนฯ เป็นครอบครัวที่ยากจนหรือเสี่ยงที่จะยากจน มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนที่มีผลต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตตำบลแก้วแสน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนำแนวคิดของวิภาวดี อร่ามอรพรรณ (2548) มากำหนดความคาดหวังของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ประกอบด้วย คือ ด้านการสนับสนุนของนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ด้านการสนับสนุนนโยบายแก่ประชาชน และด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ ในส่วนของความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับ

เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ผู้วิจัยนำแนวคิดของศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541) มากำหนดประกอบด้วย ด้านบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีเด็กทารกตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี อาศัยอยู่ในเขต อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 177 คน (อ้างอิงจากฝ่ายบริหารจัดการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ธันวาคม 2566)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา เรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionare) ในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในความคาดหวังของประชาชนที่มีต่่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปช่วยในการคำนวณสถิติที่ใช้ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ค่าร้อยละ(Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 ค่าสถิติทดสอบ T-Test Independent สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวน F-test (ANOVA -Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนที่มีผลต่่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประชากรกับความคาดหวังในการสนับสนุนของนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดในภาพรวม

ความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ด้านการสนับสนุนจากนโยบาย	4.31	0.648	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ	4.12	0.827	มาก
3. ด้านการสนับสนุนนโยบายแก่ประชาชน	3.89	0.887	มาก
รวม	4.11	0.787	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าความคาดหวังในการสนับสนุนของนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดของประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.787) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความคาดหวังในการสนับสนุนของนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดด้านการสนับสนุนจากนโยบายมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.648) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.827) และด้านการสนับสนุนนโยบายแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.887) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีผลต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประชากรกับความพึงพอใจในการสนับสนุนของนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดในภาพรวม

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ด้านบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ	4.15	0.785	มาก
2. ด้านความพึงพอใจในภาพรวม	4.08	0.819	มาก
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.02	0.777	มาก
รวม	4.08	0.793	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจในการสนับสนุนของนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.793) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านบุคลากร / เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.785) รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจในภาพรวม ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.819) และ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.777) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ด้วยสถิติ multiple regression

ปัจจัย	B	Beta	t	p-value
1. เพศ	- 0.013	- 0.041	- 0.476	0.635
2. อายุ	0.070	0.550	5.810	0.000**
3. ระดับการศึกษา	- 0.021	- 0.084	- 0.945	0.347
4. สถานภาพ	- 0.057	- 0.292	- 3.193	0.002**
5. อาชีพ	- 0.046	- 0.302	- 2.773	0.006**
6. รายได้ต่อเดือน	- 0.016	- 0.098		0.330
7. ระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่	- 0.005	0.028	0.324	0.746
8. เขตที่อยู่อาศัย	- 0.003	- 0.018	- 0.211	0.833

**แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01 , $R^2 = 0.295$, Constant = 25.215

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ด้วยสถิติ multiple regression ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่ และเขตที่อยู่อาศัย จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ และอาชีพ ผลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ร้อยละ 29.5 โดยเรียงลำดับตามค่า Beta ได้แก่ อายุ ($Beta = 0.550$) มีผลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดมากที่สุด รองลงมาคือ อาชีพ ($Beta = -0.302$) และสถานภาพ ($Beta = -0.292$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อพิจารณาผลการวิจัยและการทดสอบสมมติฐานประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ดังนี้

1. ความคาดหวังของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด โดยประชากรให้ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญต่อพ่อแม่ที่มีรายได้น้อย ให้มีการปรับระยะเวลาจ่ายเงินให้เร็วขึ้นกว่าเดิม และคาดหวังให้มีการขยายการรับเงินอุดหนุนในเด็กที่อายุมากกว่า 6 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยืนยง (2566) ที่กล่าวว่า การนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมาปฏิบัติมีการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรทั้งภาครัฐและชุมชนโดยแต่ละหน่วยงานจะดำเนินงานตามขั้นตอนและบทบาทในส่วนที่รับผิดชอบ

ด้านการสนับสนุนนโยบายแก่ประชาชน โดยประชาชนให้ความเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งประชาชนคาดหวังให้สนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มความรวดเร็วในการจัดการข้อมูล คาดหวังความเป็นธรรมในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดสรรให้ และ คาดหวังให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มสิทธิและสวัสดิการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐนิชา ทิพย์สังข์ (2566) ที่กล่าวว่า ปัจจัยความคาดหวังต่อนโยบายด้านการพัฒนา ประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา ระบบคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคมสาธารณสุขและคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาการบริหารจัดการ โดยตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายความคาดหวังต่อนโยบายด้านการพัฒนาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ จังหวัดสงขลา

ด้านกระบวนการ / ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ โดยประชาชนให้ความเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งต้องการความคาดหวังความชัดเจนในการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ การปรับเพิ่มวงเงินในการสนับสนุน เรื่องระยะเวลาในการสับนโยบาย ความรวดเร็วในการให้บริการ และรวมไปถึงความสะดวกที่ได้รับจากการเข้าร่วมนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนโรจนบวร (2563) ผลการศึกษา พบว่าระดับการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่าระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางด้านสื่อบุคคลมีการรับรู้ในระดับมาก ด้านการใช้เครือข่ายทางอิเล็กทรอนิกส์มีการรับรู้ในระดับมาก ด้านสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์มีการรับรู้ในระดับน้อย ด้านสื่อโฆษณาทางสิ่งพิมพ์มีการรับรู้ในระดับน้อย และด้านสื่อโฆษณาทางวิทยุมีการรับรู้ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีความพึงพอใจด้านการให้ความสำคัญแก่ประชาชน มีความพึงพอใจด้านการพัฒนาความรู้ มีความพึงพอใจในเรื่องการลดปัญหาความเดือดร้อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุช อินทศรี (2566) ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร เทคโนโลยี การสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกและภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังและความพึงพอใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านของบุคลากร / เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ประชาชนส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีความพึงพอใจด้านการให้ความสำคัญแก่ประชาชน ด้านเจ้าหน้าที่ที่มีความเอาใจใส่ พึงพอใจด้านความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พึงพอใจด้านความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลส่วนตัว เดือดร้อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุช อินทศรี (2566) ทำการศึกษาเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อระบบการให้บริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร เทคโนโลยี การสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกและภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังและความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ต่างกัน

จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดที่ต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุช อินทศรี (2566) โดยผลการวิจัย พบว่า เพศ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ที่มารับบริการ ระยะเวลาเดินทางมารับบริการที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังและความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพศและระยะเวลาเดินทางมารับบริการมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังและความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรจัดให้เป็นสวัสดิการแห่งรัฐและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโครงการที่ รัฐบาลจัดขึ้น เพื่อลดของร'างของระบบคุ้มครองทางสังคมของกลุ่มประชากรเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งเป็นเพียงกลุ่มเดียว มีระบบคุ้มครองทางสังคมใด ๆ มารองรับทั้ง ๆ ที่เป็นกลุ่มประชากรที่สำคัญมากต่อการพัฒนาทุนมนุษย์

1.2 ควรจัดการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า ให้กับเด็กแรกเกิดทุกราย เนื่องจากยังมีการตกหล่นจากกระบวนการคัดกรอง ที่อยู่ในครอบครัวยากจน หรือเสี่ยงต่อความยากจนอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาอย่างเร่งด่วน เพราะทำให้เด็กแรกเกิดที่ตกหล่นไม่ได้รับสวัสดิการ ต้องสูญเสียโอกาสในการมีภาวะโภชนาการที่ดี และการเข้าถึงสวัสดิการที่รัฐจัด ให้กับกลุ่มเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 จากการศึกษาพบว่า ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยปัจจัยสำคัญด้านการสนับสนุนของนโยบายเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด การเพิ่มงบประมาณ

ของนโยบายฯ การสนับสนุนเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด และการขยายการรับเงินอุดหนุนในเด็กที่มีอายุมากกว่า 6 ปี เพื่อให้มีความสำคัญต่อประชาชนที่ต้องรับนโยบาย อีกทั้งการส่งเสริมให้นโยบายฯ ช่วยสนับสนุนให้ได้รับสวัสดิการเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการลดความขัดแย้งทางครอบครัว นอกจากนั้นยังเป็นนโยบายที่มีความสำคัญต่อพ่อแม่และคนในครอบครัวที่มีรายได้น้อย

2.2 จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของผู้ที่ได้เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ในเขตอำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช จะเป็นการเพิ่มสิทธิและสวัสดิการสำหรับเด็กแรกเกิดให้มากขึ้น และการเพิ่มความอำนวยความสะดวกให้ประชาชน ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีความสำคัญ ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายฯ เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อเป็นประโยชน์ให้แก่ประชาชนได้อีกด้วย

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.1 ควรศึกษาประชากรผู้ที่มีเด็กทารกตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เพื่อให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่
- 3.2 ควรมีการศึกษา ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และคุณภาพการให้บริการ หน่วยงาน อย่างต่อเนื่องทุกปี และนำผลที่ได้จากการศึกษาในแต่ละปีมาปรับปรุงและ พัฒนาคุณภาพการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น
- 3.3 ควรมีการศึกษาในรูปแบบอื่นร่วมด้วย เช่น การศึกษาทัศนคติของผู้ใช้บริการ ด้วยเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

รายการอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2561). *โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด*. เข้าถึงได้จาก <https://dcy.go.th/multimedias/1660622899567/1682402433989>
- ชมพูนุช อินทศรี. (2566). *ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อระบบการให้บริการผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา*. คุชฌ์นิพนธ์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐธินิชา ทิพย์สังข์. (2566). *ความคาดหวังของประชาชนต่อนโยบายด้านการพัฒนา กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ จังหวัดสงขลา*. คณะวิทยาการจัดการ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธรรณนา โธจนบวร. (2563). *การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี*. คุชฌ์นิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิภาวดี อร่ามอรพรรณ. (2548). *การศึกษาความเป็นไปได้ของการเปิดโครงการบริหารธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรนานาชาติ สาขาวิชาการเงินของภาควิชาบริหารธุรกิจคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สุภา อุ่มยืนยง. (2566). *การนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมาปฏิบัติ : กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสน ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

**พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว
: กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช**

**MOTIVATION AND CULTURAL TOURISM BEHAVIOR OF TOURISTS :
A CASE STUDY OF YANG YAI TEMPLE (TAPRANBOON) NAKHON SI THAMMARAT
PROVINCE**

อนุสร อินนุน^{*1}, อาภาภรณ์ สุขหอม², กิจฐเขต ไกรวาส³
ANUSARA INNUN^{*1}, ARPAPORN SOOKHOM², KITTTACHET KRIVART³
^{1,2,3}รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
^{1,2,3}MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION WALAILAK UNIVERSITY
^{*1}Email: Anusara1234@gmail.com

วันที่รับบทความ 22 กุมภาพันธ์ 2568

วันแก้ไขบทความ 25 มีนาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ 1 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม ปัจจัยด้านบุคคล ส่วนประสมทางการตลาด และแรงจูงใจในการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนวัดยางใหญ่ จำนวน 400 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก และด้านราคา อยู่ในระดับมาก แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวในภาพรวมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านเกียรติภูมิ อยู่ในระดับมาก และด้านการพักผ่อน อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เคยมา 1 ครั้ง รับทราบข้อมูลจากการบอกต่อจากคนรู้จัก / บุคคลใกล้ชิด ไม่ค้างคืน พักอำเภอสิชล / อำเภอขนอม / อำเภอนาทวี เดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ / วันหยุดนักขัตฤกษ์ / วันหยุดเทศกาล เดินทางมากับคู่ครอง / ครอบครัว / ญาติ เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 1,000 - 3,999 บาท การเปรียบเทียบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า เพศ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน อายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมนักท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม; วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ)

Abstracts

The objective is to study the behavior of tourists in cultural tourism. To compare with the behavior of cultural tourists at Wat Yang Yai (Ta Phran Bun), Nakhon Si Thammarat Province, classified according to personal factors. marketing mix and incentives for traveling The sample group used in the study was a group of 400 tourists and visitors. The instrument used to collect data was a questionnaire. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation statistics. T - test statistics.

The results of the study found that Marketing mix that is related to cultural tourism behavior of tourists In the overview of various aspects at a high level When considering each aspect, it was found that the product side at a high level is the first, followed by marketing promotion. is at a high level, personnel is at a high level, and prices are at a high level. Tourists' cultural tourism motivations In the overview of various aspects at a high level When considering each aspect, it was found that Cultural learning at a high level It is the first thing, followed by the honor aspect. at a high level and relaxation at a high level Cultural tourism behavior of tourists Most have been here 1 time. They received information from word of mouth from acquaintances / close people. They did not stay overnight. Most overnight accommodations stayed in Sichon District/Khanom District / Tha Sala District. Arrive during weekends / public holidays / holidays. Traveling with spouse / family / relatives Travel by private car Travel expenses 1,000 - 3,999 baht. Comparison of cultural tourism behavior by independent variables such as gender, age, status, and monthly income showed that different gender, status and monthly income showed no difference in cultural tourism behavior, age difference, and difference in cultural tourism behavior, which was consistent with a statistically significant assumption of 0.05.

Keywords: Tourism Behavior; Cultural Tourism; Wat Yang Yai (Tapran Boon)

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นหนึ่งในแหล่งรายได้ที่สำคัญที่นำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศกระแสเงินตราไหลเวียนในประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ในปี พ.ศ. 2562 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (Tourism Gross Domestic Product : TGDP) มากถึง 3,005,552 ล้านบาท หรือเท่ากับสัดส่วนร้อยละ 17.79 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ดังนั้น เพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการพัฒนาและกระจายผลประโยชน์ไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยว, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มีเป้าหมายหนึ่งคือการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำของประเทศผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างร่วมมือผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนผ่านโครงการต่าง ๆ นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีผลสำคัญในการผลักดันการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีหลายประการ โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) กำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ประเด็นการท่องเที่ยว มี 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (สถาบันนโยบายสาธารณะ, 2566)

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น และสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ประเทศไทยจึงได้สนับสนุนให้มีเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าวโดยการต่อยอดฐานทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างคุณค่าให้กับทรัพยากรในพื้นที่ให้ตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยว เกิดประสบการณ์และความประทับใจ ตลอดจนสร้างความโดดเด่นทั้งสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว จากอัตลักษณ์และวัฒนธรรมที่แตกต่าง รวมทั้งการสื่อสารทางการตลาดเชิงสร้างสรรค์ โดยให้ความสำคัญกับการใช้วัดกรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การบริหารจัดการเมืองและชุมชน ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มขึ้นของเมืองและชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการพัฒนาสินค้าและบริการด้วยวิธีการสมัยใหม่ (แผนแม่บท 05, 2566 : 20)

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแหล่งท่องเที่ยวที่ครอบคลุมหลายประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งน้ำตกภูเขา และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความสวยงาม เป็นที่ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยวให้มาเยือนแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทั้งวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งอยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก การท่องเที่ยวเชิงศรัทธา วัดยางใหญ่เป็นวัดเก่าแก่สมัยโบราณ โดดเด่นด้วยสีชมพูสดใส อำเภอบำเหน็จณรงค์ ที่กลายเป็นการท่องเที่ยวกระแสหลักจังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นหนึ่งในเมืองท่องเที่ยวเมืองรองยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่รองรับการท่องเที่ยว ได้แก่ ระบบการคมนาคมของจังหวัดที่สะดวกสบายมากขึ้นและมีทางเลือกหลากหลายทางเลือกทั้งทางบก ได้แก่ รถไฟ รถยนต์ และทางอากาศ (สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2564 : 30)

วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) เดิมชื่อ วัดคงคาล้อม ตั้งอยู่ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นวัดมีสีชมพูสดใส มีตาพรานบุญ อีกหนึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ชาวปักษ์ใต้ให้ความนับถือ ที่วัดใช้สีชมพูนั้นมาจากตำนานของพญานาคชรา ที่ชื่อว่า “ท้าวชมพูจิต” ที่ตาพรานบุญ ได้เคยช่วยชีวิตเอาไว้ บริเวณรอบวัดตกแต่งด้วยสีชมพูสดใส มีตาพรานบุญ ซึ่งเป็นรูปปั้นชายชราขนาดใหญ่ ผิวกายออกไปทางสีชมพู นุ่งห่มเสื้อผ้านางพาราโบราณ กางเกงสีแดง มีผ้าขาวม้าพาดไหล่ และทาหน้าด้วยสีแดงสด ซึ่งแท้จริงแล้วคือหน้ากากมโนราห์ นั่งท่าชันเข่าด้านขวา มือขวาถือไม้ตะพด มือซ้ายกุมถุงทองที่เขียนว่ารวย ตั้งอยู่ในอุโบสถของวัดยางใหญ่ ซึ่งอุโบสถทั้งหลังจะทาสีชมพูแปลกตา ตั้งโดดเด่นอยู่ภายในวัด มีผู้เข้ามาไหว้สักการะตลอดทั้งวันไม่ขาดสาย ทำให้สังเกตได้ง่าย (วัดยางใหญ่, 2567)

จากความโดดเด่นและความน่าสนใจด้านศิลปวัฒนธรรมและความเชื่อ ทำให้มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว คือ แรงจูงใจในการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องสร้างแรงดึงดูดหรือแรงจูงใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวให้มากขึ้น ซึ่งแรงจูงใจเหล่านี้เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว และมีบทบาทสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยว สำหรับแรงจูงใจในการท่องเที่ยววัดยางใหญ่ เนื่องจากเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของตาพรานบุญ มีผู้คนบนคนได้ไปบนบานศาลกล่าวตาพรานบุญ วัดยางใหญ่ในเรื่องของเงินทอง โชคชะตาและเมตตามหานิยมกันอย่างมากมาย คนส่วนใหญ่มักจะไปไหว้ขอเรื่องของการงาน โชคลาภ รวมไปถึงการมีเมตตามหานิยม และหาค้าขายก็เจริญรุ่งเรืองมากขึ้น มีเสน่ห์เมตตามหานิยมคนรักเอ็นดู โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะนิยมเดินทางมาช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ วันหยุดในช่วงเทศกาล หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ นอกจากนี้สิ่งดึงดูดใจอย่างหนึ่งของการมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมคือ การนำมโนราห์ ซึ่งศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ มาสร้างสรรค์เป็นรูปปั้นที่สวยงาม มีการตกแต่ง

วัดด้วยสัทซิมพุดไส เป็นที่ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว นอกจากจะได้ชื่นชมความสวยงามของวัดแล้วยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีของภาคใต้ที่ทางวัดได้จัดขึ้น ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของ นักท่องเที่ยวได้และสามารถหาวิธีในการรองรับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้ และทำให้เราทราบถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงวิถี คิดและพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลให้เกิดการพัฒนารูปแบบกระแสดึงดูดนักท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเป็น แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช และส่งเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และสามารถตอบสนอง ความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช
 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช
- จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนประสมทางการตลาด และแรงจูงใจในการท่องเที่ยว

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องแรงจูงใจและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ครบถ้วนสมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัย โดยจำแนกรายละเอียดของแต่ละ วิธีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาใช้ใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณานักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี ที่เดินทางไปท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมที่วัดยางใหญ่ (วัดตาพรานบุญ) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) ทำการเก็บ ตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่วัดยางใหญ่ (วัดตาพรานบุญ) ที่มีเวลาและเต็มใจตอบแบบสอบถามจนครบ จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย ครั้งนี้คือ แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ซึ่งในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนทฤษฎี แนวคิดและ เอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว มีลักษณะคำถามเป็นแบบมี หลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้แนวทางการศึกษาจากการวิเคราะห์แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของสุริรัตน์ เตชะทวีวรรณ (2556) ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในวัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัด นครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยได้แนวทางการศึกษาของวรพรรณ สัจคดี (2558) ซึ่งปรับปรุงมาจากทฤษฎีแรงจูงใจในการ

ท่องเที่ยวของแมคอินทอชและโกลด์เดอร์ (McIntosh & Goeldler, 1995) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจทางการท่องเที่ยวมี 3 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจด้านการศึกษาทางวัฒนธรรม ด้านเกียรติภูมิ และด้านการพักผ่อนเป็นคำถามแบบเลือกตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ถึงเจ้าอาวาสวัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปติดต่อเจ้าอาวาสวัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งบอกระยะเวลา วันเวลาที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามวันเวลาที่วางแผนไว้ โดยให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองโดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ชี้แจงด้วยตนเองเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการบันทึกข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป
7. นำคะแนนที่ได้ไปทำการทดสอบตามข้อตกลงเบื้องต้นและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทำการทดสอบตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์แล้วนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนประสมทางการตลาด และแรงจูงใจในการท่องเที่ยว ทดสอบสมมติฐานซึ่งเป็นการวิเคราะห์ทางสถิติที่ระดับสำคัญทางสถิติ 0.05 การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก และด้านราคา อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมความมีชื่อเสียงและเป็นของรู้จัก อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยว แสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเพณี อยู่ในระดับมาก ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก และมีที่พัก / ร้านอาหาร เพียงพอและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

2. ด้านราคา พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ราคาอาหารและเครื่องดื่ม/ของฝากและของที่ระลึกมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความคุ้มค่าที่ได้รับเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด อยู่ในระดับมาก ค่าบริการเช่ารถ และอื่น ๆ ในการท่องเที่ยวมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย

3. ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาสถานที่ท่องเที่ยว / ที่พัก อยู่ในระดับมาก โฆษณาสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญผ่านสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก การจัดกิจกรรมตามเทศกาล ณ สถานที่ท่องเที่ยว / ที่พัก อยู่ในระดับมาก และมีการแจกของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

4. ด้านบุคลากร พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีเจ้าหน้าที่นำเที่ยวภายในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ / คนในพื้นที่ มีความสุภาพ กระตือรือร้น และเต็มใจให้บริการ อยู่ในระดับมาก มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้บริการ / ให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก เจ้าหน้าที่ / คนในพื้นที่ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก และการให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ โดยคนในพื้นที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย

การวิเคราะห์แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านเกียรติภูมิ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และด้านการพักผ่อน มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) มีความสวยงาม ดึงดูดใจ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานที่ท่องเที่ยว วัดยางใหญ่ รูปปั้นตาพรานบุญขนาดใหญ่ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีสงกรานต์ การให้ทานไฟ และการทอดกฐิน มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) มีการแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ เช่น การแสดงมโนราห์ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และการเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมไทย และศาสนาจากงานเทศกาลต่าง ๆ และวิถีชีวิตของชุมชน มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ด้านเกียรติภูมิ พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ การท่องเที่ยวในสถานที่แห่งนี้ท่านถือว่าเป็นรางวัลให้แก่ชีวิต มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การท่องเที่ยววัดยางใหญ่ทำให้มีแรงผลักดันมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป การท่องเที่ยวในสถานที่แห่งนี้ส่งเสริมให้ท่านเกิดการพัฒนาตนเองในด้านสุขภาพ จิตใจและอารมณ์ที่ดีขึ้น มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก วัดยางใหญ่มีการแสดงถึงวิถีวัฒนธรรม การมาเที่ยวสถานที่แห่งนี้ทำให้รู้สึกเหมือนได้รับรางวัลของชีวิต มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และวัดยางใหญ่มีการแสดงถึงวิถีวัฒนธรรม การมาเที่ยวสถานที่แห่งนี้ทำให้รู้สึกเหมือนได้รับรางวัลของชีวิต มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ด้านการพักผ่อน พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ การท่องเที่ยววัดยางใหญ่ทำให้เกิดความผ่อนคลาย มีความสุขกับวัดที่สวยงาม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ พื้นที่ใกล้เคียงวัดยางใหญ่

มีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ให้ได้เที่ยวชม และพักค้างคืน เช่น ทะเล การเที่ยววัดยางใหญ่ ถือเป็นการพักผ่อนและกราบไหว้ขอพร ตาพรานบุญ มีแรงงูใจอยู่ในระดับมาก เมื่อมาท่องเที่ยววัดยางใหญ่รู้สึกมีความสุขและเพลิดเพลินกับสถานที่ที่แปลกตา สวยงาม มีแรงงูใจอยู่ในระดับมาก และวัดยางใหญ่ มีพื้นที่ให้นักพักผ่อนเพียงพอ มีแรงงูใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

การวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เคยมา 1 ครั้ง รับทราบข้อมูลจากการบอกต่อจากคนรู้จัก / บุคคลใกล้ชิด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ค้างคืน สถานที่ที่พักรับรองส่วนใหญ่พักอำเภอสิชล / อำเภอขนอม / อำเภอนาทม เดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ / วันหยุดนักขัตฤกษ์ / วันหยุดเทศกาล เดินทางมาท่องเที่ยววัดยางใหญ่กับครอบครัว / ครอบครัว / ญาติ ส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาวัดยางใหญ่ 1,000 - 3,999 บาท

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน สถานภาพที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) ไม่แตกต่างกัน และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

แต่กลับพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและได้ทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า

1. อายุ 16 - 29 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) แตกต่างจากอายุ 40 - 49 ปี
2. อายุ 30 - 39 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) แตกต่างจากอายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป
3. อายุ 40 - 49 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) แตกต่างจากอายุ 50 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษาส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก และด้านราคา อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับทศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว อยู่ในอันดับมากที่สุด ดังนั้น จากผลการศึกษารูปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยาง

ใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจาก วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงและเป็นรู้จักของนักท่องเที่ยว นอกจากนั้นแล้ววัดยางใหญ่ยังเป็นสถานที่ที่มีเอกลักษณ์ และสวยงาม

2. ด้านราคา พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสุกัญญา พวกสนธิ (2564) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม พบว่า มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านราคา ค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านราคา อยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจากราคาของอาหาร และเครื่องดื่ม / ของฝากและของที่ระลึกมีความเหมาะสม รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการท่องเที่ยว วัดยางใหญ่ไม่สูงเกินไป

3. ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับเบญจวรรณ บวรกุลภา และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษากลยุทธ์การตลาดเพื่อการพัฒนาตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม กลยุทธ์การตลาดที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุดคือ กลยุทธ์ด้านส่งเสริมการตลาดค่าเฉลี่ย 3.81 ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจาก มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของวัดยางใหญ่อย่างทั่วถึง ผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงมีความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก

4. ด้านบุคลากร พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับเบญจวรรณ บวรกุลภา และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การตลาดเพื่อการพัฒนาตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม กลยุทธ์การตลาดที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุดคือ กลยุทธ์ด้านบุคลากรค่าเฉลี่ย 3.95 ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจาก วัดยางใหญ่ มีเจ้าหน้าที่ไว้คอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยการแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว มีความสุภาพและกระตือรือร้นในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

2. แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านเกียรติภูมิ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และด้านการพักผ่อน มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

1. ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม พบว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษาแรงจูงใจและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไฉ่) อำเภอสิชล จังหวัด ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแรงจูงใจด้านวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า แรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพราน

บุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมมีแรงงใจอยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจาก วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) มีความสวยงาม ดึงดูดใจ สถานที่ท่องเที่ยว วัดยางใหญ่ รูปปั้นตาพรานบุญขนาดใหญ่ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีสงกรานต์ การให้ทานไฟ และการทอดกฐิน

2. ด้านเกียรตินิยม พบว่า แรงงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงงใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสุกัญญา พวกสนธิ (2564) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ระดับแรงงใจทางการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม พบว่า ด้านแรงงใจในด้านเกียรตินิยมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า แรงงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านเกียรตินิยม มีแรงงใจอยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจากการได้มาท่องเที่ยววัดยางใหญ่แห่งนี้ถือเป็นรางวัลให้แก่ชีวิต การได้มาไหว้ขอพรตาพรานบุญทำให้มีแรงผลักดัน มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป

3. ด้านการพักผ่อน พบว่า แรงงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแรงงใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสุกัญญา พวกสนธิ (2564) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ระดับแรงงใจทางการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม พบว่า มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านแรงงใจในการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านแรงงใจในด้านเพื่อการพักผ่อน ดังนั้น จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า แรงงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการพักผ่อน มีแรงงใจอยู่ในระดับมากนั้นอาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยววัดยางใหญ่ ทำให้เกิดความผ่อนคลาย มีความสุขกับวัดที่สวยงาม และในพื้นที่ใกล้เคียงยังไม่สถานท่องเที่ยวอื่น ๆ ให้ได้เที่ยวชม และพักค้างคืน เช่น ทะเล

3. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. จากการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยววัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) คือ ส่วนใหญ่เคยมา 1 ครั้ง ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษา แรงงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาเที่ยวมากกว่า 2 ครั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง พบว่า จำนวนที่มาเที่ยวเคยมามากกว่า 2 ครั้ง และสอดคล้องกับการศึกษาของภคมน หงษ์คู่ (2565) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า มีพฤติกรรมในการเข้ามาท่องเที่ยวโดยเดินทางมาเที่ยว 1-2 ครั้ง

2. แหล่งข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับวัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) คือ รับทราบข้อมูลจากการบอกต่อจากคนรู้จัก / บุคคลใกล้ชิด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ศึกษาเรื่อง แรงงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อมูลจากการบอกต่อจากบิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน แฟน

3. การมาพักค้างคืน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ค้างคืน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัด นครศรีธรรมราช ไม่พักค้างคืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 83.5

4. สถานที่ที่พักค้างคืนส่วนใหญ่พักอำเภอสิชล / อำเภอขนอม / อำเภอนาทม ซึ่งผลการศึกษาขัดแย้งกับได้ศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัด นครศรีธรรมราช พักค้างคืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 16.5 ประกอบด้วย พักค้างคืนในอำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอนาทม ร้อยละ 7 พักค้างคืนในอำเภอเมือง คิดเป็นร้อยละ 6

5. ช่วงเวลาในการเดินทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ / วันหยุดนักขัตฤกษ์ / วันหยุด เทศกาล ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วน ประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัย พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างส่วนเดินทางท่องเที่ยวในวันเสาร์ - อาทิตย์ สอดคล้องกับการศึกษาของพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรม นักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัด พบว่า ช่วงเวลาใน การเดินทางมาจังหวัดยโสธรคือวันเสาร์และวันอาทิตย์

6. ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยววัดยางใหญ่ คือ คู่ครอง / ครอบครัว / ญาติ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับทัศนียา กิตติ ภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถส่วนตัวกับครอบครัว / ญาติ สอดคล้องกับการศึกษาของพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทาง ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวเดินทางมากับครอบครัว หรือญาติ

7. พาหนะที่ใช้เดินทางในการท่องเที่ยว คือ เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า พาหนะที่ใช้ คือ รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 83 สอดคล้องกับทัศนียา กิตติภาคย์พุทธ (2563) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถส่วนตัว รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษา ของภคมน หงษ์คู่ (2565) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว ย่าน เมืองเก่า จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว

8. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาวัดยางใหญ่ 1,000 - 3,999 บาท ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม จังหวัดยโสธร มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดยโสธรแต่ละครั้งมากกว่า 3,001 บาท ขึ้นไป

4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักท่องเที่ยวชาย และหญิง นิยมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัดยางใหญ่ ด้วยวัตถุประสงค์เดียวกัน จึงมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่ แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจ

เดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศที่ต่างกันมีระดับการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์จังหวัดยโสธรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. สถานภาพที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัยผู้ใหญ่ (ตาพรานบุญ) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัยใหญ่นั้นส่วนใหญ่เดินทางกันมาเป็นครอบครัว ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า สถานภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต่างกันมีระดับการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์จังหวัดยโสธรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัยผู้ใหญ่ (ตาพรานบุญ) ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัยใหญ่นั้นมีค่าใช้จ่ายไม่มากนักเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถมาเที่ยวชมได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องรายได้ที่มี ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า รายได้ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต่างกันมีระดับการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์จังหวัดยโสธรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. อายุ นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัยผู้ใหญ่ (ตาพรานบุญ) แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยววัยใหญ่นั้น ต้องมีการเดินทางผู้สูงอายุอาจไม่สะดวกในการเดินทาง หรือนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยก็ไม่นิยมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับธิดาภรณ์ ชัยเอียด (2561) ได้ศึกษาแรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจติย (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับพูนทรัพย์ เศษศรี (2566) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร พบว่า อายุของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับสุกัญญา พวงสนธิ (2564) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา นักท่องเที่ยวที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ อายุ จะมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยายใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแรงจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยายใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรมีนโยบายส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น การจัดเคมเปญท่องเที่ยวนครเมืองสองธรรม จัดให้มีกิจกรรมไหว้พระขอพรในวัดต่าง ๆ ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2 สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างขึ้นความร่วมมือกับหน่วยงานเอกชน เพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ เดินทางเข้าถึงง่าย และมีระบบสาธารณูปโภคที่เอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

3. สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกับหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรมีนโยบายเชิงรุกและจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และกลุ่มลูกค้าใหม่ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามาสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยการจัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว และกิจกรรมโดยประยุกต์การท่องเที่ยวสร้างสรรค์ที่ชุมชนและนักท่องเที่ยวได้ร่วมกันทำกิจกรรมเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อเป็นดึงดูดนักท่องเที่ยวและเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างจัดโครงการส่งเสริมทางศาสนาในวันสำคัญต่าง ๆ โดยให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว เช่น กิจกรรมนั่งสมาธิ กิจกรรมสวดมนต์ เป็นต้น

3. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างจัดโครงการศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วม มีการจัดแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปการแสดงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงมโนราห์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของวัดยางใหญ่ ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในตัวแปรอื่นที่อาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อรับทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยว. (2565). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570)*. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

ทัศนียา กิตติภาคย์ฤทธิ์. (2563). พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดลำปาง. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น*

ธิดาภรณ์ ชัยเอียด. (2561). *แรงจูงใจและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดเจดีย์ (ไอ้ไข่) อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช*. การศึกษาอิสระหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

เบญจวรรณ บวรกุลภา และคณะ. (2563). *กลยุทธ์การตลาดเพื่อการพัฒนาตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม*. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 2 “ฟื้นชีวิตคืนจิตวิญญาณทวาราวดี” วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวาราวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จ.นครปฐม วันที่ 1 กันยายน 2562. หน้า 610-625.

แผนแม่บท 05. (2566). *รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2565*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

พูนทรัพย์ เศษศรี. (2566). พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร. *วิทยาการจัดการวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 4(1), 56-57.

- ภคมน หงส์คุ. (2565). *พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยว และการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรพรรณ สัจศี. (2558). *แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในชุมชนบ้านหนองขาว จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัดยางใหญ่. (2657). *วัดยางใหญ่ (ตาพรานบุญ) ตำบลท่าซิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. (ระบบออนไลน์). https://www.facebook.com/Natthasan26/?locale=th_TH
- สถาบันนโยบายสาธารณะ. (2566). *แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580*. (ระบบออนไลน์). https://ppi.psu.ac.th/upload/forum/20_2561-2580.pdf
- สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2564). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2565-2570*. นครศรีธรรมราช : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช.
- สุกัญญา พวงสนธิ. (2564). *พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์หลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สุริรัตน์ เตชะทวีวรรณ. (2545). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. เอกสารประกอบการสอน. ขอนแก่น. : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Kotler, P. (2000). *Marketing management (The millennium ed.)*. New Jersey: Prentice Hall International.

ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

Relationship of administrative competencies with educational administration of
educational personnel. Nong Khai Secondary Educational Service Area Office

สมบัติ ตันนารัตน์^{*1}, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ²

Sombat Tannarat^{*1}, Sopee Wiwatchankit²

^{*1,2}คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

^{1,2}Faculty of Social Sciences and Education Thongsuk College

* E-mail : ntawan@hotmail.com

วันที่รับบทความ 3 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ 5 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับสมรรถนะเชิงบริหาร 2) ศึกษาาระดับการบริหาร 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามการสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ แจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) สมรรถนะเชิงบริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง 2) การบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงบริหารต่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.847 และสามารถอธิบายความผันแปรของสมรรถนะเชิงบริหารต่อการบริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 87.80 ($R^2 = 0.878$) และผลการทดสอบสมมติฐานสมรรถนะเชิงบริหารส่งผลทางบวกต่อการบริหารสถานศึกษาและพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : สมรรถนะเชิงบริหาร; การบริหารบุคลากรทางการศึกษา

Abstract

The purpose of this research is to 1) Study the level of administrative competency 2) Study the level of management 3) Study the relationship of administrative competency with educational administration of educational personnel. Nong Khai Secondary Educational Service Area Office. The sample group used in this research was 385 educational personnel. The instrument used was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were: Frequency breakdown Finding percentages, averages, standard deviations and analysis of the Pearson correlation coefficient.

The results of the study found that 1) Overall administrative competency was at a moderate level. When considering each aspect, it was found that number 1 was achievement-oriented, followed by morality and ethics. and professional ethics And the last ranking is Self-development 2) Educational institution administration Overall, the average is at a moderate level. When considering each aspect, it was found that number 1 was academic administration, followed by personnel administration. Budget management And the last ranking is General administration, respectively 3) The relationship between administrative competencies and educational administration is in the same direction with statistical significance at the 0.000 level. The results of the analysis of the relationship between administrative competencies and educational administration found that the results-oriented aspect There is a correlation coefficient of 0.847. and can explain the variation in administrative competency towards the administration of educational institutions. Statistically significant at the 0.01 level was 87.80 percent ($R^2 = 0.878$) and the results of the test of the administrative competency hypothesis had a positive effect on educational institution administration and found that Statistically significant at the 0.01 level.

Keywords : administrative competencies; management of educational personnel

บทนำ

การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ภายในองค์กรให้ผู้ปฏิบัติการทำงานด้วยความพึงพอใจ ซึ่งกระบวนการทั้งหมดของการใช้ทรัพยากรที่เตรียมไว้อย่างเหมาะสม คือ คน เงิน และวัสดุ อุปกรณ์ เป็นเทคนิคการทำงาน คือ การตัดสินใจของกลุ่มโดยมีความมุ่งหมายและจุดประสงค์ การบริหาร หมายถึง การบริหารของธุรกิจหรือการเข้าทำงานของส่วนราชการ นอกจากนี้ การบริหารเป็นกระบวนการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบกับการดำเนินการขององค์การธุรกิจให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้การบริหารเป็นศิลปะผู้บริหารที่มีศิลปะเท่านั้นจึงจะประสบความสำเร็จในการทำงาน และเป็นการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ การบริหาร ยังหมายถึง กระบวนการการจัดการและการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การบริหารเป็นการดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ ซึ่งนับว่าเป็นอุปกรณ์ของการจัดการนั้นๆ รวมถึงกระบวนการจัดหน่วยงานและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้การทำงานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ดังนั้น การบริหารจึงเป็นกระบวนการทางสังคมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้กระบวนการอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เป็นศิลปะในการทำสิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้คนและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เดล (Dale, 1973, อ้างถึงใน พรศิริ ประสพบุญ. 2561)

การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดกิจกรรมทุกอย่างเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี เป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข การจัดแผนการเรียนการจัดตารางเรียน การสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรทางด้านต่าง ๆ การวัดผลและประเมินผล รวมถึงการ

นิเทศการสอน นอกจากนี้ ยังเป็นการบริหารบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ได้ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ให้บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม เห็นด้วย และดำเนินการตามข้อตกลงที่วางไว้ และพึงยึดปฏิบัติโดยเคร่งครัดดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นการบริหารงานโดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบระเบียบตามกระบวนการทำงานเพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านบุคลากรและผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ดังเกอร์ (Drucker, 1954 อ้างถึงใน กนิษฐา ทองสมุทร. 2561)

การบริหารและการจัดการศึกษามีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม โดยสถานศึกษาจะมีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษามากขึ้น ทำให้ผู้บริหารจะต้องปรับบทบาทหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษาในรูปแบบใหม่ ซึ่งปัจจุบันได้เกิดแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารที่หลากหลายขึ้น มุ่งเน้นการบูรณาการให้ผสมผสานกลมกลืน การบริหารเชิงบูรณาการ จึงมีความสำคัญและความจำเป็นในปัจจุบันเพราะการบริหารเชิงบูรณาการช่วยทำให้การบริหารงานเกิดประสิทธิผลสูงสุดเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร สร้างความตระหนักของบุคลากรในการทำงานโดยเน้นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้การบริหารเกิดประสิทธิผลสร้างทีมงานแบบบูรณาการ เน้นเป้าหมายและประโยชน์ขององค์กร สร้างพลังให้บุคลากร ลดความสูญเสีย และเพิ่มประสิทธิภาพของงานลดความเสี่ยงในการทำงาน ทำให้บุคลากรปลอดภัย จัดลำดับความสำคัญของระบบงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดขององค์กร บุคลากรหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่ ทำให้เพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน ตอบสนองความต้องการของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร ประหยัดเวลา การเงินและกำลังคนปรับปรุงกระบวนการภายในและการสื่อสารในองค์กร อีกทั้งการบริหารเชิงบูรณาการ ยังเน้นการบริหารเชิงอนาคตที่มีการวางแผนป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น มีกระบวนการที่ชัดเจน ที่ช่วยบริหารทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กรยอมรับในคุณภาพที่เกิดขึ้น ตลอดจนเกิดความสุข ความปลอดภัย เพราะได้รับการดูแลป้องกันเป็นอย่างดีทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนองโลกาภิวัตน์ที่เน้นความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงานเน้นมุมมองที่แตกต่าง ไม่แยกส่วนแต่พิจารณาแบบองค์รวมทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งระบบ กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างทีมงานที่เข้มแข็ง ปรับปรุงระบบการคิด และสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย ช่วยยกระดับการศึกษา และสนับสนุนการพัฒนาขององค์กร ช่วยให้มีช่องทางหลากหลายในการสื่อสาร สร้างระบบประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง ให้บุคลากรเกิดความสุขและความปลอดภัย สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการท างานของบุคลากรอื่นๆที่สำคัญการบริหารเชิงบูรณาการสร้างความได้เปรียบให้กับองค์กร ด้วยการจัดกิจกรรมเชิงกระบวนการ ช่วยทำให้การจัดสภาพแวดล้อมเกิดความปลอดภัยแก่บุคลากร ส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร ยกระดับคุณภาพการศึกษา ตอบสนองต่อการบริหารยุคใหม่ที่ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การจัดการเชิงนโยบายและการบริหารงานมีประสิทธิภาพ สามารถควบคุมและลดปัญหาและความเสี่ยงต่างๆในองค์กรดังนั้นจะเห็นว่าการบริหารเชิงบูรณาการนั้นว่ามีความสำคัญดังกล่าว และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิมพ์รภัส ประสริระเตสัง, 2562)

สถานศึกษาจึงเป็นองค์การหลักที่สำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด บริหารจัดการให้การบริการการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเสมอภาค (บุญส่ง กรุงขาลี, 2561) สถานศึกษาในฐานะเป็นหน่วยงานทางการศึกษามีหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ งานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเกิด และเกิดประสิทธิผลขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องแสดงบทบาทของผู้นำทางการศึกษาทั้งในด้านการเรียนการสอน การร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ มีความรอบรู้ทันเหตุการณ์เกี่ยวกับแนวคิดใหม่ และนวัตกรรมทางด้านการศึกษา และทำให้มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษา และชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ทั้งด้านประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษา และประสิทธิผลขององค์การทางการศึกษานักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จและความล้มเหลวทางการศึกษานั้น ผู้บริหารนับว่าเป็นตัวแปรสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทย คุณภาพและประสิทธิภาพทางการศึกษา มักแปรปรวนไปตามผู้นำเสนอ ซึ่งหน้าที่ของผู้นำที่สำคัญนั้นจะต้องจัดการภายในองค์การเพื่ออำนวยความสะดวกให้ทรัพยากรที่เป็นตัวคนและวัตถุประสาสนเข้าด้วยกันสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ เพื่อนำองค์การให้สามารถดำเนินไปได้ ผู้นำที่มีความสามารถจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความขยันขันแข็ง สามัคคี มุ่งมั่น เต็มใจ และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การ (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561)

สถานศึกษาในฐานะเป็นหน่วยงานทางการศึกษามีหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามที่สังคม ต้องการ งานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเกิดและเกิดประสิทธิผลขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรใน สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องแสดงบทบาทของผู้นำทางการศึกษาทั้งในด้านการ เรียนการสอน การร่วมมือกับ สมาคมวิชาชีพ มีความรอบรู้ทันเหตุการณ์เกี่ยวกับแนวคิดใหม่และนวัตกรรม ทางด้านการศึกษาและทำให้มีการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและชุมชน (สุตารัตน์ เหมาะสมาน, 2561)

ในปัจจุบัน แนวคิดประสิทธิผลขององค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กรทุก ประเภท เพื่อ เพิ่มพูนประสิทธิผลในผลผลิต บริการ และผู้รับบริการในทุกกลุ่มและทุกประเภทขององค์กร ด้วย เหตุนี้ผู้บริหารในฐานะผู้นำ จะต้องคำนึงถึงการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิผลขององค์กรเป็นสำคัญ ในด้าน การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารเพื่อให้สอดคล้อง กับความเปลี่ยนแปลงขององค์กรและสถานการณ์ปัจจุบัน สิ่ง ที่ ทางนักวิชาการทางด้านการศึกษาให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ประการหนึ่งคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับ ประสิทธิผลขององค์กรหรือโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงานใด ๆ จะเกิด ประสิทธิผลได้นั้น ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยงานของ ตน ผู้บริหารในยุค โลกาภิวัตน์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆโดยสามารถปรับตัว ให้ เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ได้ และใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่าง ประสิทธิภาพ ด้วย การที่โรงเรียนมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรจะส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร ตลอดจนรัฐบาล หากผู้นำ ปราศจากภาวะผู้นำแล้ว การบริหารกิจการต่าง ๆ ก็ไม่อาจสัมฤทธิ์ผลได้เลย ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า ถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีความ เป็นผู้นำที่ดี สามารถใช้แบบภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วย ให้ผู้ร่วมงานเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานและใช้ ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อช่วยใช้การปฏิบัติงานใน โรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน (เบญจพร ไขกัญหา, 2563) ทั้งนี้ ประสิทธิผลที่องค์กรดำเนินการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดโดยมี ความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการดำเนินการของโรงเรียน เนื่องจากแนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเกิดความ ต้องการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งให้เกิดความเสมอภาคของการให้บริการ การศึกษาแก่เด็กไทย ทุกคนมี ความเท่าเทียมกันในคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนและลดความ เหลื่อมล้ำในคุณภาพของผลผลิตซึ่งหมายถึง คุณภาพของผู้เรียนที่ได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางเป็นสากล ดังที่สถาบันนานาชาติเพื่อการวางแผนการศึกษาขององค์กร ยูเนสโก ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประกอบด้วยมิติที่สัมพันธ์กัน 3 มิติ ได้แก่ คุณภาพของทรัพยากรที่ ใช้ในการเรียนการสอนและ คุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา คุณภาพของกระบวนการเรียนการสอน และคุณภาพ ของผลผลิตทรีสเซ และ มาร์เลคค์ (Grisay & Mahlaek, 1991, p. 48 อ้าง ถึงใน มาโนชญ์ อรรษภัทรโฆษิต, 2565) นอกจากนี้ ประสิทธิผลของโรงเรียนในแง่ของความสามารถมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง ซึ่งหมายถึงปริมาณและคุณภาพของ นักเรียน ประสิทธิผลของโรงเรียนที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูงโดยวัดจาก ความนิยมของชุมชนและผู้ปกครอง นักเรียน 2) ความสามารถในการพัฒนาให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวก หมายถึง นักเรียนมี ความคิดเห็นท่าที ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการศึกษา แสดงออกในทางที่ดีงาม สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาโรงเรียนซึ่งการจัดการศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลนั้น โรงเรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การกำหนด นโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน จะต้องสอดคล้องและทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการ เรียนการสอน ครุมีนวัตกรรม สื่อการสอน ใหม่ ๆ มีการค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนการบริหารและการ จัดการในโรงเรียนควรมีความยืดหยุ่น พอสมควร นับตั้งแต่หลักสูตร ควรปรับให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น สภาพของบุคลากร และทรัพยากรที่มีอยู่ การ จัดการวิชาต่าง ๆ สำหรับการเรียนรู้การสอน รวมทั้งกิจกรรมควรจัดให้พอเพียงและหลากหลาย

(ภาคภูมิ ทองลาด, 2561)

จากความสำคัญที่กล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหาร ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ประเทศชาติ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ให้มีคุณภาพ มี ความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของทุกฝ่าย โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะเชิงบริหาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้บริหารมีโอกาสพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหาร ของตัวเองไปสู่ความการเป็นผู้บริหารมืออาชีพให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่าง เข้มแข็งจริงจัง เมื่อโอกาสมาถึง และดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุจุดหมายที่มีคุณภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะเชิงบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ(Survey Study) ทำการวิจัยโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาร์โร่ ยามาเน่(Taro Yamane. 1970: 607 – 610 อ้างถึงใน ใน ตะวัน กำหอม, 2559)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ สมรรถนะเชิงบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ใน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ การบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ใน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการ บริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการศึกษาสมรรถนะเชิงบริหาร และ การ บริหารงานศึกษา ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว ได้สร้างขึ้นมาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นกรอบ แนวคิดในการศึกษาให้มีความเหมาะสมครอบคลุมตัวแปร เนื้อหา วัตถุประสงค์ โดยได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในการตรวจสอบและหาความเชื่อมั่น (IOC) ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด แบบสอบถามได้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับสมรรถนะเชิงบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดใน 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะเชิงบริหาร ประกอบด้วย ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพโดยมีหลักเกณฑ์การประเมินผล โดยแต่ละข้อเป็นการ ให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำหอม, 2559)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดใน องค์ประกอบ การบริ หารงานศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยมี หลักเกณฑ์การประเมินผล โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) (ในตะวัน กำหอม, 2559)

2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์สมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารงานศึกษา ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

2.2 สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรงของเนื้อหา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม สื่อความหมายชัดเจนผู้อ่านแล้วเข้าใจ และนำร่าง แบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงในเนื้อหา (Content Validity) และ พิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence หรือ Index of Concordance) หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาลงความเห็น จากนั้นนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมารวมกัน เพื่อหาความสอดคล้องกับ สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) (ในตะวัน กำหอม, 2559) ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.6-1.0 แสดงว่า เป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.3 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามแบบครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .977

2.5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 385 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากร โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ตอบแบบสอบถามทราบรวมถึงชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ และนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามระดับสมรรถนะเชิงบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย กำหนดระดับการปฏิบัติ ออกเป็น 5 ระดับ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์แปรผลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (ในตะวัน กำหอม, 2559)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย กำหนดระดับการปฏิบัติ ออกเป็น 5 ระดับ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์แปรผลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (ในตะวัน กำหอม, 2559)

ตอนที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 1 และข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้ไปวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านต่าง ๆ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) และวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson ' s Correlation)มีดังนี้

1. ค่า r เป็นบวก และเข้าใกล้ 1 หมายถึง ตัวแปร X และ Y มีความสัมพันธ์กันมากในเชิงเส้น และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้าตัวแปรตัวหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งและมามีค่าเพิ่มขึ้น หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลง อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าลดลงด้วย

2. ค่า r เป็นลบ และเข้าใกล้ -1 หมายถึง ตัวแปร X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้าตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าลดลง หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลง อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าเพิ่มขึ้น

3. ถ้า r มีค่าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

4. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

เกณฑ์ในการพิจารณาความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

0.81 - 1.00	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
0.61 - 0.80	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.41 - 0.60	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

0.21 - 0.40	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.01 - 0.20	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
0.00	ความหมาย	ไม่มีความสัมพันธ์เลย

Multiple Regressions

ใช้เมื่อทำการสร้างสมการถดถอย ประกอบไปด้วยตัวแปรทำนายตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไปและตัวแปรเกณฑ์ 1 ตัว โดยตัวแปรทั้งหมดควรจะอยู่ในมาตรวัดระดับ Interval หรือ Ratio Scale ถ้ามีตัวแปรใดอยู่ในมาตรวัดระดับ Nominal คือ Ordinal Scale ควรจะเปลี่ยนให้เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy Variable)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหาร คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ถึงสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารงานศึกษา เป็นการนำสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติโดยการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson 's Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าที่ได้เรียกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปกติจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00

สรุปผล

1. สมรรถนะเชิงบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ

2. การบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานทั่วไปตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.847 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.799 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.771 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จังหวัดพบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.912 และสามารถอธิบายความผันแปรของสมรรถนะเชิงบริหารต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 87.80 ($R^2 = 0.878$) โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์

$$Y = a + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3$$

$$\text{Decision} = 1.594 + 0.095X_1 + 0.066X_2 + 0.089X_3$$

$$(5.449) \quad (2.219) \quad (5.514)$$

จากสมการพยากรณ์พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อ ได้ดีที่สุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพและอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาตนเอง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายพบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้อง คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลทางบวกต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย 2) ด้านการพัฒนาตนเองส่งผลทางบวกต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพส่งผลทางบวกต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย และพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะเชิงบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของในตะวัน กำหอม (2559) เรื่องความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับหนึ่ง คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย จิราธนันต์ (2565) เรื่อง สมรรถนะเชิงบริหารต่อองค์ประกอบทางการศึกษาโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี กรุงเทพฯ ผลวิจัยพบว่า สมรรถนะเชิงบริหารโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี กรุงเทพฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชามญช์ ลาวชัย (2562) เรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลวิจัยพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดย ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ สมรรถนะในการบริหาร ตนเอง สมรรถนะในการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์สมรรถนะการทำงานเป็นทีม สมรรถนะในการสื่อสาร สมรรถนะใน การวางแผนและการบริหารจัดการ และสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์

2. การบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายโดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานทั่วไปตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรศักดิ์ เงินบุตรโคร (2564) เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านโกรกสิงขร อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ผลวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านโกรกสิงขร อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรีโดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการรองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงดาว ภูกา (2562) เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาผานางคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาผานางคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ งานนิเทศภายใน งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษา งานวัดผล ประเมินผล งานจัดการเรียนการสอน และอันดับสุดท้ายคืองานวิจัยในชั้นเรียนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราทิพย์ ธิบุตร (2559) เรื่อง การบริหารงานบุคคลตามทัศนะของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลตามทัศนะของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการศึกษาดูงาน ด้านการฝึกอบรม ด้านการสัมมนาทางวิชาการ ด้านการศึกษาต่อ ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวรินทร์ ตาแดง (2558) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสตรีศรีน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่ - น่าน) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสตรีศรีน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่ - น่าน) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสตรีศรีน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่ - น่าน) โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสตรีศรีน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่ - น่าน) โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนี จิราชนันต์ (2565) เรื่อง สมรรถนะเชิงบริหารต่อองค์ประกอบทางการศึกษาโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี่ กรุงเทพฯ ผลวิจัยพบว่า การบริหารองค์ประกอบทางการศึกษาโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี่ กรุงเทพฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านภารกิจมอนเตสซอรี รองลงมา คือด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านนโยบายการบริหารทรัพยากรและหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบูรณาการการวัดและประเมินผล และอันดับสุดท้าย คือด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกตามลำดับและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมรักษ์ ท้าวเครือ (2565) เรื่อง การเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ต่อการบริหาร

สถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ผลวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานทั่วไปตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชามญช์ ลาวชัย (2562) เรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดย ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความเข้มข้นเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ การเจรจาต่อรอง การให้ข้อมูล ข่าวสาร การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง การให้ความยุติธรรม ความมั่นคงในงาน การวางแผนกำลังคน การให้ค่าตอบแทนหรือ สิ่งจูงใจ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนา การสรรหา การนำเข้าสู่หน่วยงาน และการคัดเลือก

3. ความสัมพันธ์ของสมรรถนะเชิงบริหารกับการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.847 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.799 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.771 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 สอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนี จิระนันต์ (2565) เรื่อง สมรรถนะเชิงบริหารต่อองค์ประกอบทางการศึกษาโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี กรุงเทพฯ ผลวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงบริหารต่อองค์ประกอบทางการศึกษาโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี กรุงเทพฯ จังหวัดพบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.912 และสามารถอธิบายความผันแปรของสมรรถนะเชิงบริหารต่อองค์ประกอบทางการศึกษาโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี กรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมรักษ์ ท้าวเครือ (2565) เรื่อง การเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ผลวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านประเมินผลในการศึกษาแบบวิถีใหม่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.910 และสามารถอธิบายความผันแปรของการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชามญช์ ลาวชัย (2562) เรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์คล้ายตามกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.1.1 ควรมีการสร้างระบบให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนมีทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.1.2 ควรมีการวางนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกให้นักเรียนมีความสามารถและมีทักษะด้านการอ่าน คิด วิเคราะห์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ

1.2 ด้านการพัฒนาตนเอง

1.2.1 ควรมีการมอบรางวัลแก่ครูที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นขวัญ และกำลังใจ

1.2.2 ควรมีการส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการ ภายนอกสถานศึกษา

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.3.2 ต้องมีการใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความรัก ความปรารถนาดีต่อนักเรียน เพื่อนครู และผู้ปกครองด้วยวาจาที่สุภาพ นุ่มนวล และอ่อนโยน เช่น ไม่พูดตะโกน ไม่พูดตะคอกเสียงดังไม่พูดคำหยาบ

1.3.2 ต้องมีการใช้กิริยามารยาทที่สุภาพ เรียบร้อย และแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับกาลเทศะ

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนโยบาย และกระบวนการพัฒนาการบริหาร เพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เพิ่มขึ้น

2.2 ทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา ในสังกัดอื่นๆ และ / หรือระดับอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กณิษฐา ทองสมุทร. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

จิรศักดิ์ เงินบุตรโค. (2564). การพัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียน

บ้านโกรกสิงขร อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข

ดวงดาว ภูกา. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาผานางคอยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต . บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.

ในตะวัน กำหอม. (2559). การวิจัยทางการศึกษา. เล่ม 2. วิทยาลัยทองสุข. กรุงเทพฯ

ในตะวัน กำหอม. (2559). ความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชนใน อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข

บุญส่ง กรุงชาติ. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

เบญจพร ไชยกุล.(2563). คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพของครูโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข

พรศิริ ประสพบุญ. (2561). สภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดกระบี่. วารสารนาคนุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 101), 14 - 24.

พิชามญชุ์ ลาวชัย. (2562). สมรรถนะของผู้บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิมพ์ภัส ประสริระเตสัง. (มกราคม - มิถุนายน, 2562). “องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหาร เชิงบูรณาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง”. วารสารบริหารการศึกษา มศว. 16(30): 1-13.

ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มาโนชญ์ อรรถภักดิ์.(2565). สมรรถนะเชิงบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของครูโรงเรียนเจ้าใช้ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,วิทยาลัยทองสุข

วราทิพย์ ธัญตร. (2559). การบริหารงานบุคคลตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่. ค้นคว้าอิสระศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.

วันทนี จิราชนันต์.(2565). สมรรถนะเชิงบริหารต่อองค์ประกอบทางการศึกษาโรงเรียนทางเลือกตามแนวคิดมอนเตสซอรีของ ครูโรงเรียนนานาชาติ มอนเตสซอรี อะแคเดมี กรุงเทพ.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา,วิทยาลัยทองสุข

ศิวรินทร์ ตาเต็ง. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสตรีน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่ – น่าน). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมรักษ์ ท้าวเครือ. (2565). การเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัด ใหม่มดุงเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. .หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา,วิทยาลัยทองสุข

สุดารัตน์ เหมาะสมาน. (2561). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทาง
การศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

The relationship of resource management with educational personnel's efficiency
in school administration Under Bangkok

สุนิษา พิพัฒน์สวัสดิ์^{*1}, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ²

Sunisa Phiphatsawat^{*1}, Sopee Wiwatchankit²

^{*1,2}คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

^{1,2}Faculty of Social Sciences and Education Thongsuk College

* E-mail : ntawan@hotmail.com

วันที่รับบทความ 3 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ 5 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารทรัพยากร 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหาร และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม การสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ แจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารทรัพยากร โดยภาพรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านคน รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านเงิน 2) ประสิทธิภาพการบริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ การบริหารงานงบประมาณ รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานทั่วไป 3) ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 และสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 87.80 ($R^2 = 0.878$) และผลการทดสอบสมมติฐานศึกษาการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาครและพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ทรัพยากรทางการศึกษา; ประสิทธิภาพ; การบริหาร

Abstract

The purpose of this research is to 1) Study the level of resource management. 2) study the level of administrative efficiency and 3) study the relationship between resource management and educational personnel's efficiency in school administration. Under Bangkok. The sample group used in this research was 385 educational personnel. The instrument used was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were: Frequency breakdown Finding percentages, averages, standard deviations and analysis Pearson correlation coefficient

The results of the study found that 1) resource management Overall, every aspect is at a high level. When classified by aspect, it was found that number 1 was the people aspect, followed by the management aspect. And the last ranking is money. 2) Overall administrative efficiency is at a high level. When considering each aspect, it was found that number 1 was budget management, followed by personnel management. And the last ranking is General administration 3) The relationship between resource management and educational institution administration efficiency was found to have a relationship in the same direction with statistical significance at the 0.000 level and can explain the variation in resource management and educational institution administration efficiency. Statistically significant at the 0.01 level was 87.80 percent ($R^2 = 0.878$). And the results of the test results of the hypothesis study of resource management and the efficiency of administration of educational institutions and found that Statistically significant at the 0.01 level.

Keywords : Educational Resources; Efficiency; Administration

บทนำ

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความนิยมจากต่างประเทศทำให้ทุกอย่างต้องเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าและ ความเจริญต่าง ๆ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าและมีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมุ่งพัฒนาคนให้เกิด ความสมดุล ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้และขัดเกลาทางสังคม กระบวนการในการพัฒนาการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับวิสัยทัศน์การพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของชาติ คุณภาพของประชากรถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการ ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นสิทธิประการหนึ่งที่ พลเมืองไทยต้องได้รับตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 43 ที่บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิ เสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) โดยการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น ต้องเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึกที่ ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษา ผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและ ความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการ ประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องใน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในภาพรวมมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากผลของการ ยกระดับสุขภาวะ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ตามดัชนีการพัฒนามนุษย์ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติสะท้อนว่าคนไทยทุกช่วงวัยมีความรู้ความสามารถ โดยรวมเพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่า มีทักษะด้านการอ่านหรือการศึกษาหาความรู้ลดลง และมีจำนวน เยาวชน ที่ไม่ได้เรียนและไม่ได้ทำงานใดๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ศักยภาพของเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้ถูก นำมาใช้ประโยชน์และ ไม่ได้ได้รับการพัฒนา ซึ่งประเด็นด้านการพัฒนาทุนทรัพยากรมนุษย์เชิงคุณภาพ เป็นความท้าทายที่สำคัญ ของไทยมาโดยตลอด (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี, 2565) ดังนั้น สถานศึกษาในฐานะที่เป็นสถาบันทางสังคมที่มี หน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่พลเมือง เพื่อสร้างและพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่ดี มีคุณภาพ มี จิตใจเมตตา กรุณา รักและเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ ตลอดจนมีความคิดที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้ เกิดขึ้นในสังคม ตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวในข้างต้น อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยการ พิจารณาว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หรือจัดการศึกษาได้บรรลุ เป้าหมายหรือไม่ อาจพิจารณาได้จากตัวชี้วัดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและ ความปลอดภัย พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีบรรยากาศของ ความคาดหวังที่สูง ทุ่มเทเวลาในการทำงาน มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง คุณภาพของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของบุคลากร หรือความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นไปตามเป้าหมายสำคัญ และให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนด ไว้ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานয়รัฐมนตรี, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับ ที่ 13 พ.ศ. 2556 – 2570, 2565) ที่มุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงประเทศไทย มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่รวมกัน อย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว คือ ความมั่นคง ความมั่งคั่ง และความยั่งยืน ของประเทศ ปัจจุบันศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนศิลปะในการบริหาร และการสื่อสาร ภายในองค์กรได้รับการยอมรับโดยทั่วไปแล้วว่า เป็นทักษะความรู้ที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ ผู้บริหารในทุกระดับ ทุกสายงาน และทุกสาขาอาชีพ ไม่เว้นแม้แต่คนทำงานรุ่นใหม่ ๆ ที่เพิ่งจะเริ่มต้น เข้าสู่วิถีการทำงานเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะกระบวนการศึกษาในเชิงทฤษฎี และแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การบริหารยุคใหม่ได้ให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคลว่า เป็นทรัพยากรที่มี คุณค่าและมีความสำคัญที่สุดขององค์กร พร้อมกันนี้ก็เป็นปัจจัย ที่ท้าทายที่สุดสำหรับการบริหารด้วย เช่นกันที่ว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นเรื่องที่ยาก และท้าทายก็เพราะมนุษย์นั้น ไม่ใช่หุ่นหรือ เครื่องจักร แต่มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีชีวิตจิตใจ มีรักมีชอบ มีโกรธมีเคือง มีความแตกต่าง หลากหลาย และมีความเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง การทำงาน และองค์กรจะก้าวไปข้างหน้าได้มากน้อย เพียงใดนั้น จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการขับเคลื่อน และแก้ไขปัญหาในเรื่องของคนหรือที่เรียกว่า กระบวนการจัดการคน ซึ่งกระบวนการในการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ ประกอบไปด้วยหลายปัจจัย เช่น การวางแผนและการสรรหาบุคคล การทดสอบและ การคัดเลือกพนักงาน การฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจ่าย ค่าตอบแทนให้กับพนักงาน การจัดการแรงงานสัมพันธ์และการเจรจาต่อรองร่วม การ

จัดการอาชีพ และการปฏิบัติที่เป็นธรรม การป้องกันความปลอดภัยและสุขภาพ เป็นต้น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติทั้งสองฉบับข้างต้นที่ได้กล่าวนั้น จะนับได้ว่า คุณภาพของงานจะได้ดีขึ้นขึ้นอยู่กับ การบริหารทรัพยากรมนุษย์หรือบริหารบุคลากรในองค์กร จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ และมี ประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 มาตรา 395 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการ จัด การศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยัง คณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว และมีอิสระในการบริหารจัดการ ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา จะบริหารทรัพยากรมนุษย์ และ บริหาร สถานศึกษา ได้มากน้อยเพียงใดนั้น จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ (ฐิติณภรณ์ ภมรสุต, 2565)

จากการศึกษาเอกสารพบว่า การดำเนินงานด้านงานบริหารทรัพยากร เกิดความล่าช้า ขาดความยืดหยุ่น คล่องตัว ขาดระบบที่تمرความรวดเร็ว ทันสมัย ในด้านการวางแผน ขาดอัตราการกำลังในบางช่วงเวลา หรือได้รับอัตรากำลังล่าช้า ขาดครูผู้สอน ขาดอุปกรณ์ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพ ครูอาจารย์ ขาดเงินทุนสนับสนุน จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา และสุดท้ายก็ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของเรียน จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษา ของ สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงาน สถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารทรัพยากรของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (SurveyStudy) ทำการวิจัยโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทารโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane. 1970: 607 – 610 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การบริหารทรัพยากรของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรใน 4 ด้าน ดังนี้ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปร ใน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการศึกษาการบริหารทรัพยากร และประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษา ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว ได้สร้างขึ้นมาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาให้มีความเหมาะสมครอบคลุมตัวแปร เนื้อหา วัตถุประสงค์ โดยได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในการตรวจสอบและหาความเชื่อมั่น (IOC) ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามระดับการบริหารทรัพยากรของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดใน 4 ด้าน คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการโดยมีหลักเกณฑ์การประเมินผล รวม 20 ข้อ โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำหอม, 2559)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยมีหลักเกณฑ์การประเมินผล รวม 20 ข้อ โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำหอม, 2559)

2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์ การบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษา

2.2 สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม สื่อความหมายชัดเจนผู้ตอบอ่านแล้วเข้าใจ และนำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงในเนื้อหา (Content Validity และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence หรือ Index of Concordance) หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณา

ความเห็น ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6-1.0 แสดงว่า เป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.3 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .900

2.5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 385 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ตอบแบบสอบถามทราบรวมถึงชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ และนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามระดับการบริหารทรัพยากรของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย กำหนดระดับการปฏิบัติ ออกเป็น 5 ระดับ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์แปรผลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (ในคะแนน กำหนด, 2559)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามระดับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย กำหนดระดับการปฏิบัติ ออกเป็น 5 ระดับ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์แปรผลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ (ในคะแนน กำหนด, 2559)

ตอนที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 1 และข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้ไปวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านต่าง ๆ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) และวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson ' s Correlation)มีดังนี้

1. ค่า r เป็นบวก และเข้าใกล้ 1 หมายถึง ตัวแปร X และ Y มีความสัมพันธ์กันมากในเชิงเส้น และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้าตัวแปรตัวหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งและก็มีค่าเพิ่มขึ้น หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลง อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าลดลงด้วย

2. ค่า r เป็นลบ และเข้าใกล้ -1 หมายถึง ตัวแปร X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้าตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าลดลง หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลง อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าเพิ่มขึ้น

3. ถ้า r มีค่าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

4. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

เกณฑ์ในการพิจารณาความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

0.81 - 1.00	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
0.61 - 0.80	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.41 - 0.60	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.21 - 0.40	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.01 - 0.20	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
0.00	ความหมาย	ไม่มีความสัมพันธ์เลย

Multiple Regressions

ใช้เมื่อทำการสร้างสมการถดถอย ประกอบไปด้วยตัวแปรทำนายตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไปและตัวแปรเกณฑ์ 1 ตัว โดยตัวแปรทั้งหมดควรจะอยู่ในมาตรวัดระดับ Interval หรือ Ratio Scale ถ้ามีตัวแปรใดอยู่ในมาตรวัดระดับ Nominal คือ Ordinal Scale ควรจะเปลี่ยนให้เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy Variable)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษา เป็นการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติโดยการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson ' s Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าที่ได้เรียกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปกติจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00

สรุปผล

1.การบริหารทรัพยากร โดยภาพรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านคน รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านเงิน ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ การบริหารงานงบประมาณ รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.847 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 เงิน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.799 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 วัสดุอุปกรณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.771 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การบริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.701 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การบริหาร ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.912 และสามารถอธิบายความผันแปรของนโยบายการบริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 87.80 ($R^2 = 0.878$) โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์

$$Y = a + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3 + B_4 X_4$$

$$\text{Decision} = 1.594 + .095X_1 + .066X_2 + .089X_3 + .092X_4$$

$$(5.449) \quad (2.219) \quad (5.514) \quad (4.511)$$

จากสมการพยากรณ์พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ดีที่สุดคือ คน รองลงมาคือ การบริหาร และอันดับสุดท้าย คือ เงิน

ผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้อง คือ 1) คน ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

สถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เงิน ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3) วัสดุอุปกรณ์ ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4) การบริหาร ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารทรัพยากร โดยภาพรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านคน รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถพร จีวรวัศศรีสกุล (2562) ทรัพยากรการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลวิจัยพบว่าทรัพยากรทางการบริหาร จำแนกตาม คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหาร โดยรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ คน ผู้บริหารมีการ ดำเนินงาน รองลงมา คือ การบริหารจัดการ ผู้บริหารมีการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารมีการดำเนินงาน และอันดับสุดท้าย คือ เงิน ผู้บริหารมีการดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดบุญเจิด สุจิตโต (2561) รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาพรวมมีระดับ การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารจัดการ มี ระดับการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วนอีก 3 ด้าน คือ วัสดุอุปกรณ์ การเงิน และบุคลากร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติณารักษ์ ภมรสูตร (2565) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิผลของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของ สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้การประเมินผลการ ปฏิบัติงาน การวางแผนและการสรรหาบุคคล การจัดการอาชีพและการปฏิบัติที่เป็นธรรม การจ่ายค่าตอบแทนให้กับพนักงาน การจัดการแรงงานสัมพันธ์และการเจรจาต่อรองร่วมการทดสอบและการคัดเลือกพนักงาน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานและยังพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิณณภพ แก้วแจ่มใส (2565) ทรัพยากรทางการบริหาร กับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าผาง อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าผาง อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านคน รองลงมา คือ ด้านการบริหาร จัดการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านเงิน ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ การ บริหารงานงบประมาณ รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญโฉม โพธิ์จักร (2564) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของชุมชน โรงเรียนชุมชนบ้าน ขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ และอันดับ สุดท้าย คือ ด้านงานบริหารทั่วไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร จีวรวัศศรีสกุล (2562) ทรัพยากรการบริหารงานที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับหนึ่ง คือ การบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารมีการดำเนินงาน รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล ผู้บริหารมีการดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารมีการ ดำเนินงาน และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารมีการดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติณารักษ์

ภมรสสูตร (2565) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้บริหาร มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ทุ่มเทเวลาในการทำงาน สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน มีบรรยากาศของความคาดหวังที่สูง และมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและยังพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิณณภพ แก้วแจ่มใส (2565)ทรัพยากรทางการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าผาง อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าผาง อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ การบริหารงานงบประมาณ รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.847 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 เงิน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.799 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 วัสดุอุปกรณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.771 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การบริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.701 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถณพ จิวราห์ศรีสกุล (2562)ทรัพยากรการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม พบว่า คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การบริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01โดย คน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงาน มากที่สุด รองลงมาคือ เงิน วัสดุอุปกรณ์ การบริหาร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติณภรณ์ ภมรสสูตร (2565) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ในลักษณะคล้ายคลึงกัน และยังพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิณณภพ แก้วแจ่มใส (2565) ทรัพยากรทางการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าผาง อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ของทรัพยากรทางการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าผาง อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 11.ด้านการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมต่างๆทางวิชาการที่เ้าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมี

ส่วนร่วม

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาควรมีระบบตรวจสอบภายในการใช้งบประมาณให้มีความโปร่งใส

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคลสถานศึกษาควรมีการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรอย่างยุติธรรม

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไปควรติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาทุกด้าน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูที่ส่งผลให้งานวิชาการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

ฐิติณารักษ์ ภูมิสุตร. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร

ดิณณภพ แก้วแจ่มใส (2565). ทรัพยากรทางการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าผาง อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข

ในตะวัน กำหอม.(2559). การวิจัยทางการศึกษา. เล่ม 2. วิทยาลัยทองสุข. กรุงเทพฯ

พระปลัดบุญเจิด สุจิตโต. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพ็ญโฉม โพธิจักร. (2564). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาของชุมชน โรงเรียนชุมชนบ้านขาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2556). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2556 – 2570. 2565

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559. กรกฎาคม - กันยายน). การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 53(3), 1 – 52

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์.

อรณพ จิวราห์ศรีสกุล. (2562). ทรัพยากรการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากร
ทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

The relationship of leadership over executive leadership to managerial
performance.Academic work of educational personnel Under Bangkok

ชฎาพร ศิลวัลย์^{*1}, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ²

Chadaporn Silwan^{*1}, Sopee Wiwatchankit²

^{*1,2}คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

^{1,2}Faculty of Social Sciences and Education Thongsuk College

* E-mail : ntawan@hotmail.com

วันที่รับบทความ 3 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ 5 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหาร 2) ศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามการสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ แจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.917 และสามารถอธิบายความผันแปรของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 89.80 ($R^2 = 0.898$) และผลการทดสอบสมมติฐานภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการพบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้อง และพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ; ประสิทธิภาพ; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the level of leadership over executive leaders, 2) study the level of efficiency in academic administration, and 3) study the relationship between leadership over executive leadership and the efficiency of academic administration of educational personnel. Under Bangkok. The sample group used in this research was 385 educational personnel. The instrument used was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were: Frequency breakdown Finding percentages, averages, standard deviations and analysis of the Pearson correlation coefficient.

The results of the research found that 1) overall leadership over executive leaders was at a high level 2) the efficiency of academic administration Overall, it is at a high level. 3) The relationship between leadership over executive leadership and the efficiency of academic administration gives a multiple correlation coefficient (R) equal to 0.917. and can explain the variation in leadership over executive leaders on the effectiveness of academic administration Statistically significant at the 0.01 level was 89.80 percent ($R^2=0.898$) and the results of the test of the hypothesis of leadership over executive leadership on the efficiency of academic administration found that All assumptions were consistent and were found to be statistically significant at the 0.01 level.

Keywords : Leadership over leaders; Efficiency; Academic administration

บทนำ

การจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมาได้เร่งขยายปริมาณการศึกษาแต่ให้ความสำคัญน้อย ต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษายังไม่ดีพอ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพยังไม่เป็น ที่น่าพอใจ (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่, 2541) ซึ่งในปัจจุบัน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำมากจากการประเมินผลในระดับสถานศึกษา และระดับชาติพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ ในระดับต่ำอ่านไม่ได้เขียนไม่ถูกคิดวิเคราะห์ไม่เป็น ยังมีการกล่าวกันว่าไม่ควรให้เด็กเข้าชั้นทำให้ครู ต้องปล่อยเด็กเลื่อนชั้นไป โดยที่เด็กไม่พร้อมที่จะเรียนจึงเป็นสาเหตุให้เกิดความบกพร่องใน การเรียนรู้สะสมยิ่งขึ้นไป จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทาง การเรียน พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษายังมีคะแนนเฉลี่ยในหลายวิชาที่อยู่ในระดับต่ำ และต่ำกว่าผลการประเมินในครั้ง ที่ผ่านมามากทั้งความสามารถในการแข่งขันกับประชาคมโลกยังอยู่ในระดับต่ำจากรายงานข้อมูล ของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งทำการเปรียบเทียบจัดอันดับ ความสามารถในการแข่งขันวิชาการของประเทศต่าง ๆ 46 ประเทศ พบว่าศักยภาพด้านการศึกษา ของประเทศไทยด้อยกว่าประเทศอื่นๆ อยู่มากแม้แต่จะเป็นประเทศในแถบภูมิภาคเดียวกันหรือประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงก็ตาม (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2560)

งานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญทางการศึกษาที่ทุกสถานศึกษาต้องถือปฏิบัติผลสัมฤทธิ์ที่ เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ตาม ขอบข่ายและภารกิจการดำเนินงานวิชาการตามคู่มือการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล มีดังนี้ การพัฒนาหรือ ดำเนินการเกี่ยวกับความเห็นการพัฒนาระยะ หลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการการจัดการเรียนการสอนใน

สถานศึกษา การพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษาการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการบริหารจัดการที่ดี การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ โดยมีเป้าหมายหลักในการดำเนินงานที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ประสบความสำเร็จและออกไป เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ และมีคุณค่าต่อสังคม ภารกิจของสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ดีมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา และริเริ่มงานต่างๆของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบายในการบริหารสถานศึกษาในด้านกระบวนการวางแผนและการบริหารงานทางการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารจะต้องวางแผน และตัดสินใจดำเนินการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ดังนั้น เพื่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ระบบสารสนเทศมีความ จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการ เนื่องจากใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการบริการการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและการวางแผน ตลอดจนทั้งควบคุมติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ทันสมัย และตรงกับความต้องการ จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ สูงสุด (มานะ ไชยโชติ, 2564)

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ เป็นภาวะผู้นำของผู้นำที่นำคนอื่นเพื่อให้คนอื่นสามารถนาตนเองได้ โดยผู้นำทำตนเป็นผู้สอนและแนะนำให้เกิดกรอบแนวคิดเชิงเหตุผลแก่สมาชิก ได้นำเสนอกระบวนการสร้างผู้นำ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการทั้งหมด 7 ขั้นตอน ได้แก่ การทำให้บุคคลเป็นผู้นำตนเอง การแสดงเป็นต้นแบบให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง การสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างคณะทำงาน และ การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรม การบริหารจัดการสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ ทั้งเชิงนโยบายสังคมการเมือง ซึ่งการบริหารจัดการโดยที่ผู้นำใช้ภาวะผู้นำเหนือผู้นำนั้นจะช่วยให้คนในองค์กรมีโอกาสได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่และมีความภาคภูมิใจในตนเองทำให้มีพลังในการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา (ดาวรรุณ ถวิลการ, 2558)

การบริหารงานวิชาการเป็นพันธกิจของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 และกำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้จึงถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของการบริหารงานวิชาการหรืออาจกล่าวได้ว่า หัวใจของการบริหารสถานศึกษา คือ การบริหารงานวิชาการ ส่วนหัวใจของการบริหารงานวิชาการ คือ การ

จัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นการพัฒนาคนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้ได้โดยเร็ว เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคตมีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนพื้นฐานของความเป็นไทย (ราวี กลิ่นหอม, 2553)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครมีวิสัยทัศน์“สำนักการศึกษาเป็นองค์กร หลักในการขับเคลื่อนและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาสู่อัตลักษณ์ผู้เรียน แห่งมหานครที่พร้อมด้วยคุณธรรม” พันธกิจ 1) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 2) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์แห่งมหานคร 3) เสริมสร้างประสิทธิภาพจัดการศึกษา ตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง 4) ส่งเสริมและพัฒนา ประสิทธิภาพการจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา 5) เสริมสร้างและพัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูง ซึ่งมีการบริหารงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน การบริหารงานด้านการ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เกี่ยวข้องกับการบริหารตัวผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ งานด้านอื่น ๆ บรรลุตาม มาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีบทบาทหลักในการส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 กระบวนการ 1) การส่งเสริมศึกษาและนันทนาการนักเรียน โครงการกีฬานักเรียน กรุงเทพมหานคร โดยเริ่มต้นที่การเขียนโครงการเสนอ ผู้อำนวยการเขตอนุมัติ ขออนุมัติเงินประจำงวด การจัดทำคำสั่ง การแต่งตั้งคณะทำงาน การดำเนินการตามโครงการ การรายงาน การแข่งขันของ โรงเรียนสิ้นสุดที่การสรุปรายงานสำนักการศึกษา 2) การฝึกอบรมนายหมู่ลูกเสือ ลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และหัวหน้าหน่วยยุวกาชาด โดยเริ่มต้นที่การเขียนโครงการเสนอผู้อำนวยการเขต อนุมัติ การขออนุมัติเงินประจำงวดการประชุม ผู้บริหารโรงเรียน การจัดทำคำสั่ง การแต่งตั้ง คณะกรรมการ การดำเนินการตามโครงการการรายงานผล สิ้นสุดที่การสรุปรายงาน ผล สำนักการศึกษา 3) การรายงานยาเสพติดในสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครโดยเริ่มต้น ที่การแจ้งโรงเรียน รายงานข้อมูล รวบรวมข้อมูล ส่งฝ่ายปกครอง สิ้นสุดที่สรุปรายงานสำนักการศึกษา 4) การรายงานมาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหาภาวะทุพโภชนาการและโรคอ้วนโดยเริ่มต้นที่ ประสานโรงเรียนในสังกัดนอกสังกัด ดำเนินการตามกิจกรรมโรงเรียนรายงาน ผลการจัดกิจกรรม รายงานในระบบ Daily plan สิ้นสุดที่รายงานผลการดำเนินการส่งสำนักอนามัย (เนตร์พัฒนา ยาวิราช, 2560)

ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการโดยร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใน สถานศึกษาช่วยกันยกระดับผลสัมฤทธิ์ และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนด โดยมีแนวคิดว่าคุณภาพของผู้เรียนส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเครื่องชี้สำหรับผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพบว่า คุณภาพด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตรโดยผลจากการตรวจสอบ คุณภาพการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยการนิเทศของหัวหน้าช่วงชั้นพบว่า ครูให้ความสำคัญ กับผู้เรียนน้อย การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ยังไม่ทั่วถึงและยังขาดการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ครูมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญค่อนข้างน้อย ใช้หลักการถ่ายทอด ความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนในลักษณะที่เหมือน ๆ กัน ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและไม่เป็นปัจจุบัน ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง โดยเฉพาะครู เน้นแนว ครู บรรณารักษ์ สถานศึกษาขาดสื่อการเรียนการสอนและไม่ทันสมัย มีสื่อเทคโนโลยีไม่ เพียงพอเนื่องจากได้รับงบประมาณจำกัดไม่สามารถพัฒนางานวิชาการให้ดีเท่าที่ควร จึงส่งผลต่อ คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษากำลังประสบปัญหาสำคัญคือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขาดครูแนะแนว และสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของ ครูและนักเรียน หลักสูตรสถานศึกษายังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ ดังนั้นภารกิจ หลักในการดำเนินการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจึงต้องมีการปรับปรุงระบบการทำงานให้มี คุณภาพยิ่งขึ้นไป (ศุภชัย บุญนาง, 2565)

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นข้าราชการครูเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการบริหารงานวิชาการซึ่งต้องอาศัยความเป็นผู้นำที่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถที่มีความเป็นผู้นำเหนือผู้นำ มาแก้ปัญหา เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เกิดขึ้นตลอดที่ผ่านมาที่ผลกระทบและประสบปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน จึงสนใจศึกษา ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การปฏิบัติงานของโรงเรียน นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนอย่างสมบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) ทำการวิจัยโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทารุโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1970: 607 – 610 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปร ใน 7 ด้าน ดังนี้ ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการ

กระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง

2. ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ตัวแปร ใน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว ได้สร้างขึ้นมาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาให้มีความเหมาะสมครอบคลุมตัวแปร เนื้อหา วัตถุประสงค์ โดยได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในการตรวจสอบและหาความเชื่อมั่น (IOC) ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดใน 7 ด้าน ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวกด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินผล รวม 35 ข้อ โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำพอม, 2559)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินผล รวม 20 ข้อ โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำพอม, 2559)

2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์ ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหาร และ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

2.2 สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม สื่อความหมายชัดเจนผู้อ่านแล้วเข้าใจ และนำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงในเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence หรือ Index of Concordance) หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาลง

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 แสดงว่า เป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป ดังปรากฏใน ภาคผนวก ค

2.3 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .966

2.5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 385 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ตอบแบบสอบถามทราบรวมถึงชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับมาครบถ้วนตามวันเวลาที่กำหนด
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ และนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย กำหนดระดับการปฏิบัติ ออกเป็น 5 ระดับ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์แปรผลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (ในตะวัน กำหอม, 2559)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย กำหนดระดับการปฏิบัติ ออกเป็น 5 ระดับ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์แปรผลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (ในตะวัน กำหอม, 2559)

ตอนที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 1 และข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้ไปวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านต่าง ๆ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

(Pearson's Correlation) และวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) มีดังนี้

1. ค่า r เป็นบวก และเข้าใกล้ 1 หมายถึง ตัวแปร X และ Y มีความสัมพันธ์กันมากในเชิงเส้น และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้าตัวแปรตัวหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งและมามีค่าเพิ่มขึ้น หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลง อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าลดลงด้วย

2. ค่า r เป็นลบ และเข้าใกล้ -1 หมายถึง ตัวแปร X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้าตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าลดลง หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลง อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าเพิ่มขึ้น

3. ถ้า r มีค่าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

4. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

เกณฑ์ในการพิจารณาความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

0.81-1.00	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
0.61-0.80	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.41-0.60	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.21-0.40	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.01-0.20	ความหมาย	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
0.00	ความหมาย	ไม่มีความสัมพันธ์เลย

Multiple Regressions

ใช้เมื่อทำการสร้างสมการถดถอย ประกอบไปด้วยตัวแปรทำนายตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไปและตัวแปรเกณฑ์ 1 ตัว โดยตัวแปรทั้งหมดควรจะอยู่ในมาตราวัดระดับ Interval หรือ Ratio Scale ถ้ามีตัวแปรใดอยู่ในมาตราวัดระดับ Nominal คือ Ordinal Scale ควรจะเปลี่ยนให้เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy Variable)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ เป็นการนำสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติโดยการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าที่ได้เรียกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปกติจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00

สรุปผล

1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอันดับที่ 1 คือด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ รองลงมาคือ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง และอันดับสุดท้ายคือด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และอันดับสุดท้าย คือด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.747 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.700 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.686 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.675 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.613 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.466 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.583 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหาร พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.917 และสามารถอธิบายความผันแปรของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 89.80 ($R^2 = 0.898$) โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์

$$Y = a + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3 + B_4 X_4 + B_5 X_5 + B_6 X_6 + B_7 X_7$$

$$\text{Decision} = 1.494 + 0.097X_1 + 0.054X_2 + 0.092X_3 + 0.101X_4 + 0.057X_5 + 0.109X_6 + 0.151X_7$$

$$(5.999) \quad (2.849) \quad (6.264) \quad (7.112) \quad (4.112) \quad (9.331) \quad (11.559)$$

จากสมการพยากรณ์พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ดีที่สุด คือด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง รองลงมาคือด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง โดยแสดงได้ตามภาพดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้อง คือ 1) ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3) ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4) ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 5) ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 6) ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 7) ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเองส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอันดับที่ 1 คือด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ รองลงมา คือ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง และอันดับสุดท้ายคือด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพรัตน์ ศรีคราม (2562) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลวิจัยพบว่า ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน รองลงมา คือ ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำ และผลการวิจัยพบว่า อนุวัตร ศรีพระนาม (2560) ได้ศึกษาระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำเหนือผู้นำของบริหารสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการศึกษพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ด้านการสร้างวัฒนธรรมการนาตนเองมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด และด้านการสนับสนุนและการเสริมแรงบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารควรศึกษาจุดบกพร่องตนเอง สร้างตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความพฤติกรรมและปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ให้โอกาสผู้อื่นปฏิบัติงานจนมีความก้าวหน้า สร้างขวัญกำลังใจและให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ทั้งยังมอบความเชื่อใจในการทำงาน ไม่แสดงออกพฤติกรรมเชิงลบ สร้างความตระหนักต่อสิ่งที่สร้างสรรค์องค์การให้ติงาม ปฏิบัติงานด้วยเป้าหมายแห่งอุดมการณ์ที่มุ่งมั่น สามารถสร้างแรงบันดาลใจต่อเพื่อนร่วมงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา สุวรรณดี (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการศึกษพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองและด้านการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า เพศหญิงสูงกว่าเพศชายเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยขนาดเล็กอยู่ในระดับมาก ขนาดกลางอยู่ในระดับปานกลาง และขนาดใหญ่อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ พลไตร (2565)ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอันดับที่ 1 คือด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ รองลงมาคือ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง และอันดับสุดท้ายคือด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณ ไชยา (2563) ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการของการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลลานหอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลลานหอย อยู่ในระดับมาก อันดับที่หนึ่ง คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ พลไตร (2565) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.747 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.700 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.686 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.675 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.613 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.466 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.583 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรเบิร์ต (Robert. 1991 ; อ้างถึงใน สุกัญญา สุวรรณดี, 2559) ได้ศึกษาบทบาทภาวะผู้นำในการปฏิรูปโรงเรียนของศึกษาธิการเขตโดยทางการศึกษาใน 3 ประเด็น ได้แก่ด้านคุณภาพของการวางแผน การสรรหา และการคัดเลือกและการวัดความ

รับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ผลการศึกษาพบว่า ในประเด็นด้านคุณภาพของการวางแผนงานกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า หน้าที่ของพวกเขาคือ การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนาแผนการเรียนการสอน และการจัดทำหลักสูตร ส่วนในประเด็นที่สอง กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่าความรับผิดชอบที่สำคัญที่สุด คือการจัดตั้งระบบสนับสนุนที่เข้มแข็งแก่โรงเรียนโดยการสร้างภาวะผู้นำในด้านการเรียนการสอน และในประเด็นที่สาม ได้แก่ การวัดผลสัมฤทธิ์และความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้นั้นกลุ่มตัวอย่างเน้นถึงความจำเป็นในการบริหารระบบข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเอื้ออำนวยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลนักเรียน และความสามารถของโรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญนอกเหนือจากนั้นคือ ภาวะผู้นำเชิงสัญลักษณ์ในการสร้างค่านิยม ความเชื่อที่น่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่รวมอยู่ด้วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ พลไตร (2565)ภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวกด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.910 และสามารถอธิบายความผันแปรของภาวะผู้นำเหนือผู้นำผู้บริหารต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1.1 ผู้บริหารต้องให้คำแนะนำกับบุคลากรเกี่ยวข้องกับการช่วยงานที่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 1.2 ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยดี
- 1.3 ผู้บริหารต้องใช้วิธีการใหม่ที่ทำทลายแทนการทำงานแบบเดิม
- 1.4 ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรคิดค้นและเลือกแนวทางที่หลากหลายในการปฏิบัติงาน
- 1.5 ผู้บริหารต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างราบรื่น
- 1.6 ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้บุคลากรช่วยเหลือซึ่งกันและกันพร้อมที่จะรับและให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง
- 1.7 ผู้บริหารต้องกำหนดกฎระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมที่ดีในโรงเรียน

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลกับประสิทธิภาพการบริหารงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการบริหารงานของสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความหลากหลายโดยเฉพาะในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อย เกี่ยวกับการพัฒนาส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น
- 2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการนำภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลการบริหารงาน โดยเฉพาะเจาะจงลงไป เพื่อให้ได้ข้อมูลและแนวทางที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

ขอบเขตของผลงานที่ตีพิมพ์

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร ตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และมีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมด้าน รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การประเมินบทความ (Peer Review Process)

บทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารฯ จะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็น ทบทวน และตรวจสอบ วิพากษ์ วิจัย ความถูกต้อง เหมาะสมทางวิชาการ จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน ต่อบทความ ในรูปแบบพิชญพิจารณา (Peer-Reviewed) ก่อนลงตีพิมพ์ และเป็นการประเมินแบบการปกปิดสองทาง (Double blinded)

ประเภทของบทความที่รับตีพิมพ์

1. **บทความวิจัย (Research article)** หมายถึง บทความที่เขียนจาก รายงานวิจัย รายงานผลการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือวิทยานิพนธ์ จากข้อมูลเชิงประจักษ์ของผู้วิจัย โดยสรุปย่อกระบวนการวิจัย ของงานวิจัยนั้น ๆ ให้ความกระจ่างและสั้น อยู่ในรูปแบบของบทความความ ตามโครงสร้าง องค์ประกอบของบทความวิจัย โดยมีความยาวบทความ 10-15 หน้ากระดาษ A4

2. **บทความวิชาการ (Academic article)** หมายถึง บทความที่เขียนจากการรวบรวมความรู้ ทบทวนวรรณกรรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง ในสาขาที่รับตีพิมพ์ เรียบเรียงเนื้อหาขึ้นใหม่ เพื่ออธิบาย วิเคราะห์ ข้อมูลจากเนื้อหา หรือเสนอแนะองค์ความรู้ทางวิชาการ นวัตกรรม ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีความยาวบทความ 10-15 หน้ากระดาษ A4

3. **บทความปริทรรศน์ (Review Article)** หมายถึง บทความในลักษณะวิจารณ์หรืออธิบายเหตุผลสนับสนุนในประเด็นที่เห็นด้วย และ มีความเห็นแตกต่างในมุมมองวิชาการ

4. **บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)** หมายถึง บทความที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่า และคุณภาพของหนังสือ บทความหรือผลงานศิลปะ อาทิ นิทรรศการ ทัศนศิลป์ และการแสดงละครหรือดนตรี โดยใช้หลักวิชาและดุลยพินิจอันเหมาะสม

หลักเกณฑ์ในการส่งบทความ

1. บทความที่ผู้แต่งส่งมาเพื่อตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ยังไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ระหว่างการเสนอขอตีพิมพ์จากวารสารอื่น ๆ
2. เนื้อหาในบทความต้องไม่คัดลอก ลอกเลียน หรือไม่ตัดทอนจากบทความอื่นโดยเด็ดขาด (การละเมิดลิขสิทธิ์ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้แต่งเท่านั้น)
3. ผู้แต่งต้องเขียนบทความตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในระเบียบการส่งบทความของวารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร
4. การพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร จะพิจารณาเฉพาะบทความที่ได้รับการประเมินให้ตีพิมพ์เผยแพร่จากผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น
5. กรณีขอเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แต่งต้องปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และชี้แจงการแก้ไขต้นฉบับดังกล่าว มายังกองบรรณาธิการ

การเตรียมต้นฉบับ

รับการตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word 2003 ขึ้นไป โดยใช้ตัวหนังสือแบบ TH Sarabun New ขนาด 14 pt. ของบทความภาษาไทย บทความภาษาอังกฤษ ใช้ Time New Roman ขนาด 12 pt. กำหนดตั้งค่านำกระดาษ บน 1.5 นิ้ว ล่าง 1.0 นิ้ว ขวา 1.0 นิ้ว โดยความยาวของบทความไม่เกิน 15 หน้า โดยมีรูปแบบและส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

[ชื่อเรื่อง ภาษาไทย]
[TITLE IN CAPITAL LETTERS (ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทุกตัว)]

ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) *¹ ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) ²
ชื่อ – สกุล (ภาษาอังกฤษ) *¹, ชื่อ – สกุล (ภาษาอังกฤษ) ²

*¹ คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย.....(ภาษาไทย)

² คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย..... (ภาษาไทย)

*¹ คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย.....(ภาษาอังกฤษ)

² คณะ/สังกัด..... มหาวิทยาลัย.....(ภาษาอังกฤษ)

* E-mail ผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding Author): xxx@mail.com

วันที่รับบทความ	xx xxxxx 2566	วันแก้ไขบทความ	xx xxxxx 2566	วันตอบรับบทความ	xx xxxxx 2566
-----------------	---------------	----------------	---------------	-----------------	---------------

บทคัดย่อ

ระบุถึงความสำคัญของเรื่อง ครอบคลุมปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือ อุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และผลการวิจัยโดยสังเขป บทคัดย่อเขียนเป็นภาษาไทย พิมพ์โดยตัวอักษร TH Sarabun New ขนาด 14 points โดยมีเนื้อหารวมกันจำนวน 150 - 300 คำ (บทความภาษาอังกฤษ ไม่ต้องเขียนบทคัดย่อภาษาไทยในบทความ)

คำสำคัญ: คำสำคัญ1; คำสำคัญ2; คำสำคัญ3 (คำสำคัญจำนวน 3 - 5 คำ คั่นด้วยเครื่องหมาย ;)

ABSTRACT

ระบุถึงความสำคัญของเรื่อง ครอบคลุมปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือ อุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และผลการวิจัยโดยสังเขป บทคัดย่อเขียนเป็นภาษาอังกฤษ พิมพ์โดยตัวอักษร TH Sarabun New ขนาด 14 points โดยมีเนื้อหารวมกันจำนวน 150 - 300 คำ

Keywords: คำสำคัญ1; คำสำคัญ2; คำสำคัญ3 (คำสำคัญจำนวน 3 - 5 คำ คั่นด้วยเครื่องหมาย ;)

1. บทนำ

อธิบายความสำคัญของที่มาและปัญหาของงานวิจัย บทความที่เสนอจะต้องพิมพ์เป็นภาษาไทย หรือ ภาษาอังกฤษ โดยมีความสำคัญที่นำไปสู่การวิจัย ซึ่งการเริ่มต้นเขียนบทนำจะกล่าวถึงปัญหาที่นำมาทดลองหรือ

ศึกษาวิจัย โดยเน้นถึงสภาพปัญหาของความรู้ในตอนเริ่มการวิจัย บอกวัตถุประสงค์ ขอบเขตและวิธีการดำเนินการวิจัย และควรมีการอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องที่กำลังดำเนินการวิจัยอยู่

2. ทบทวนวรรณกรรม

กล่าวถึงภูมิหลังของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การตั้งคำถามกระดาษตามรูปแบบที่กำหนด [1]

3. วิธีการวิจัย

อธิบายเทคนิคและวิธีการวิจัย เช่น รายละเอียดของหน่วยทดลอง การบันทึกข้อมูล แผนการทดลองที่ใช้ อย่างชัดเจน การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่เหมาะสม สถานที่และช่วงเวลาดำเนินการวิจัย

3.1 การจัดทำรูปภาพ

ตัวอักษรทั้งหมดในรูปภาพ จะต้องมีขนาดใหญ่สามารถอ่านได้สะดวก รูปภาพทุกรูปจะต้องมีหมายเลขและคำบรรยายได้ภาพ หมายเลขและคำบรรยายรวมกันแล้วควรจะมีควมยาวไม่เกิน 2 บรรทัด

คำบรรยายได้ภาพ ห้ามใช้คำว่า “แสดง” เช่น ห้ามเขียนว่า “ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์...” ที่ถูกต้องควรเป็น “ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่าง...”

รูปลายเส้นจะต้องเป็นเส้นหมึกดำ ส่วนรูปถ่ายควรจะเป็นรูปขาวดำที่มีความคมชัด รูปสีอนุโลมให้ได้ และเพื่อความสวยงามให้เว้นบรรทัดเหนือรูปภาพ 1 บรรทัด และเว้นใต้คำบรรยายรูปภาพ 1 บรรทัด ตัวอย่างดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ธนบัตรแบบต่างๆ ของประเทศไทย (ที่มา: [1])

3.2 การเขียนสมการ

สมการทุกสมการจะต้องมีหมายเลขกำกับอยู่ภายในวงเล็บ และเรียงลำดับที่ถูกต้อง ตำแหน่งของหมายเลขสมการจะต้องอยู่ชิดขอบด้านขวาของคอลัมน์ ดังแสดงตัวอย่างในสมการที่ (1)

$$\frac{c+d}{e} = f$$

3.3 การจัดทำตาราง

ควรตีเส้นกรอบตารางด้วยหมึกดำให้ชัดเจน ตารางทุกตารางจะต้องมีหมายเลขและคำบรรยายกำกับเหนือตาราง เมื่อรวมกันแล้วควรมีความยาวไม่เกิน 2 บรรทัด ในคำบรรยายเหนือตารางห้ามใช้คำว่า “แสดง” เช่นเดียวกับกรณีรูปภาพ

เพื่อความสวยงาม ให้เว้นบรรทัดเหนือคำบรรยายตาราง 1 บรรทัด และเว้นบรรทัดใต้ตาราง 1 บรรทัด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบตัวอักษรสำหรับการจัดทำบทความต้นฉบับ

องค์ประกอบ	ตัวอักษร	รูปแบบอักษร	ขนาดอักษร (pt.)
ชื่อเรื่องบทความ	TH Sarabun New	หนา	16
ชื่อผู้เขียน	TH Sarabun New	ธรรมดา	16
ชื่อหน่วยงานหรือสถาบัน ของผู้เขียน และที่อยู่ E-mail	TH Sarabun New	ตัวเอียง	14
บทคัดย่อ	TH Sarabun New	ธรรมดา	14
เนื้อหา	TH Sarabun New	ธรรมดา	14
เอกสารอ้างอิง	TH Sarabun New	ธรรมดา	14

3.4 ความยาวของบทความ

เมื่อรวมทุกส่วนแล้ว แต่ละบทความมีความยาวดังนี้ บทความทั่วไปมีความยาว 5 - 8 หน้ากระดาษ

A4

3.5 กรณีบทความภาษาอังกฤษ

ผู้พิมพ์บทความเป็นภาษาอังกฤษ ให้เขียนบทคัดย่อภาษาไทยด้วย

4. ผลการวิจัย

อธิบายผลการทดลองต่างๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ การเสนอผลการวิจัยควรเสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์ และหรือสมมติฐาน อาจแสดงในรูปของตาราง หรือภาพประกอบ

5. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

อธิบายเหตุผลที่ได้จากการศึกษา แสดงความเชื่อมโยง โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องหรือขัดแย้ง กับสมมุติฐานและหลักทฤษฎี หรือแนวคิด ตลอดจนเปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนหรือความต่างในสาระสำคัญกับผลการศึกษาของผู้อื่น ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยและแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

คำขอบคุณ (ถ้ามี)

เป็นการแสดงความขอบคุณสำหรับหน่วยงานที่ให้ทุนวิจัย และผู้ช่วยเหลืองานวิจัย (แต่มิได้เป็นผู้ร่วมงานวิจัย)

6. เอกสารอ้างอิง

รวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้ใช้อ้างอิงในการเขียนบทความ บอกแหล่งที่มาของข้อความ แนวคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่บุคคลหรือสถาบัน องค์กรผู้เป็นเจ้าของข้อความ การอ้างอิงในบทความ ให้ใช้เครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม เช่น [2] จะต้องเรียงลำดับหมายเลขอ้างอิงจากหมายเลขน้อยไปสู่มหาเลขมากให้ถูกต้อง การอ้างอิงหมายเลขที่มีลำดับติดต่อกันให้ใช้รูปแบบดังนี้ [1] [2] หากมีการอ้างอิงซ้ำในเนื้อหาให้ใส่หมายเลขเดิม โดยต้องระบุชื่อบทความที่อ้างอิงให้ชัดเจน ให้จัดรายการอ้างอิงให้อยู่ในแนวตรงตามตัวอย่าง โดยเว้นระยะจากขอบซ้ายให้ตรงกันทุกรายการ โดยใช้รูปแบบ APA Style (American Psychological Association)

การเขียนบรรณานุกรมสำหรับหนังสือทั่วไป

[x] ชื่อผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง./ครั้งที่พิมพ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์./ปีที่พิมพ์.

บทความในวารสาร

[x] ชื่อผู้เขียนบทความ./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร, /ปีที่พิมพ์./ปีที่ (ฉบับที่),เลขหน้าที่ปรากฏ.

งานประชุมวิชาการ

[x] ชื่อผู้แต่ง, “ชื่อเรื่อง”/ใน ชื่องานที่ประชุมวิชาการ./สถานที่จัดงาน./ปี./pp.เลขหน้า.

การเขียนรายการอ้างอิงวิทยานิพนธ์

[x] ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์./ชื่อวิทยานิพนธ์./ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทหรือปริญญาตรี หรือวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก) บัณฑิต, /ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา./ปีที่พิมพ์.

เอกสารในเว็บไซต์

[x] ชื่อผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง./ ปีที่พิมพ์./สืบค้นจาก URL หรือเว็บไซต์ของข้อมูล

[1] Fischer and Jordan. **Security analysis and portfolio management**, 6th edition.

Prentice-Hall, 1995, p.p. 38 - 41.

[2] ภิญโญ สาร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2521.

[3] สายสนม ประดิษฐ์ดวง. ข้าวกล้องและรำข้าว-อาหารป้องกันโรค. วารสารอุตสาหกรรมเกษตร, 2541, 9(2), หน้า 38 - 41.

[4] ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ และคณะ. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในโรงเรียนโดยกระบวนการทางคณิตศาสตร์, 2544. สืบค้นจาก <http://22web.kku.ac.th/%7Ecme/CRN/FilePDF/ThAbstract.pdf>

[TITLE IN CAPITAL LETTERS]

Authors Name *¹, Authors Name *²

1line 1 (of Affiliation): dept. name of organization

line 2: name of organization, acronyms acceptable

line 3: City, Country

line 4: e-mail: name@xyz.com

2line 1 (of Affiliation): dept. name of organization

line 2: name of organization, acronyms acceptable

line 3: City, Country

*line 4: *Corresponding e-mail: name@xyz.co*

ABSTRACT

Abstract should be strictly between 150 - 300 words.

Keywords: word1; word2; word3 (3 to 5 words or phrases, Take 2 or 3 from title.)

1. Introduction

Provide the study background in simple words. Provide text references to all the facts presented in this section in APA style [1].

2. Literature Reviews

A review of literature can be written to meet the needs of your research. This section can also be combined with the introduction section. The author can discuss the research gap that this study is going to or is willing to fill in this section. Provide an APA-style in-text citation.

3. Methodology

For the Quantitative Study: Include Population and sample [criteria of population selection and method of sampling] materials/tests with description, variables, Nature of data, data collection techniques, data analysis method. Discuss software, hardware’s used during the study with their brand names. This section should be easy enough for any reader to repeat the study under similar conditions.

Figure 1 Thai banknotes (Source: [1])

Table 1 Fonts

Header	Header	Header	Header
Content	Content	Content	Content
Content	Content	Content	Content
Content	Content	Content	Content

4. Results

Presents the data, the facts – what you found, calculated, discovered, observed.

5. Conclusion and Recommendation

Provide logical and scientific analysis of the findings of the study. Present evidence to support your analysis by citing the work of earlier researchers or existing theories. [How your results agree to disagree with previous studies, and why]. Conclusion should be written in very clear words. It should explain how the objectives of the study are accomplished.

Acknowledgement

Author should present list of acknowledgement at the end. Any financial or nonfinancial support for the study should be acknowledged.

6. References

All references should be in IEEE citation style as link below and present inside the main body of article. Don't put extra references which are not cited.

<https://ieee-dataport.org/sites/default/files/analysis/27/IEEE%20Citation%20Guidelines.pdf>

[1] Fischer and Jordan. **Security analysis and portfolio management**, 6th edition. Prentice-Hall, 1995, p.p. 38-41.

